

Datum
2023-03-22Instans
Grundskolenämnden

Grundskolenämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Grundskoleförvaltningen Olovsholmsgatan 32, lokal Borgstena på plan 1 **tisdagen den 28 mars 2023 kl. 16:30**

Klockan 16:30 Information om särskilt stöd

Grundskolenämndens sammanträde är öppet för allmänheten och börjar klockan 18:00 med allmänhetens frågestund

Per Carlsson
Grundskolenämndens Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Förhinder anmäls till Adriana Waris via e-post: adriana.waris@boras.se

Ärende

1. Allmänhetens frågestund
2. Upprop och val av justerande personer
3. Fastställande av föredragningslista
4. Information från förvaltningschefen
5. Åtterrapportering från presidium till Grundskolenämnden
6. Åtterrapportering från kontaktpolitiker från verksamhetsbesök på skolor
7. Nämndens planering januari - juni 2023
Dnr 2023-00027 3.5.4.0 1
8. Månadsrapport per februari 2023
Dnr 2023-00012 3.4.1.0 1
9. Kvalitetsrapport jämförelse av nationella resultat 2021/2022
Dnr 2023-00013 3.4.1.0 1
10. Patientsäkerhetsberättelse medicinska och psykologiska insatser 2022
Dnr 2023-00023 3.4.1.0 1
11. Yttrande över remiss: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad
Dnr 2023-00019 3.5.4.0 1
12. Yttrande över remiss: Reglemente för Grundskolenämnden
Dnr 2023-00020 3.5.4.0 1
13. Insyn i Malmen Montessori och Kunskapsskolan
Dnr 2023-00036 3.5.4.0 1
14. Anmälningsärenden per mars 2023 Grundskolenämnden
Dnr 2022-00145 3.5.4.0 1
15. Delegationsbeslut per mars 2023 Grundskolenämnden
Dnr 2022-00146 3.5.4.0 1

Emil Persson Torgerson
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00027 3.5.4.0

Nämndens planering januari - juni 2023

Grundskolenämndens beslut

Fastställa Grundskolenämndens mötesplanering för perioden januari till juni 2023.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämndens Presidium har i dialog med Grundskoleförvaltningen tagit fram Grundskolenämndens mötesplanering för perioden januari - juni 2023.

Planeringen omfattar datum och tider för nämndens möten och nämnddagar samt en grov planering för när rapporter och uppdrag ska presenteras för och beslutas av nämnden.

Beslutsunderlag

1. Nämndens planering januari – juni 2023.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Nämndens planering januari – juni 2023

Datum 2023	Månad	Plats	Information (1 timme före start) Om plats skola = presentation skola	Presentation i nämnd	Ekonomi	Kvalitet	Uppdrag
					Beslut		
2023-01-20	Nämnddag						
2023-01-24	Nämnddag						
2023-01-24	Januari			Lokalplan Budget 2023	Lokalplan		
2023-02-28	Februari	Erikslundskolan	17:00-18:00 Presentation Erikslundskolan	Årsredovisning 2022	Årsredovisning 2022		Redovisa hur skolorna arbetar med kränkande behandling
2023-03-31	Nämnddag		08:30-15:00 Nämnddag Budget 2024				
2023-03-28	Mars	Olovsholm	16:30-18:00 Särskilt stöd 90 min,	KR - Jämförelse av nationella resultat Patientsäkerhetsberättelse/Elevhälsa	Månadsrapport Feb	KR - Jämförelse av nationella resultat	
						Patientsäkerhetsberättelse/Elevhälsa	
2023-04-18	April	Olovsholm	13.45-18.00 Utbildning intern kontroll, Workshop riskanalys 2024		Månadsrapport Mars		
2023-05-23	Maj	På skola	16.45-17.45 Presentation skola 17.45-18.00 Elevombudet	Tertial 1 2023 Riskanalys 2024	Tertial 1 2023	Riskanalys 2024	Menssäkra Borås
2023-06-13	Juni	Olovsholm	16:00-18:00 Budget 2024 + Workshop	KR - Värdegrund	Månadsrapport Maj	KR - Värdegrund	

Grundskoleförvaltningen

Peter Skoglund
HandläggareDatum
2028-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00012 3.4.1.0

Månadsrapport per mars 2023 Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Godkänna månadsrapporten per februari 2023 för Grundskolenämnden.

Ärendet i sin helhet

Ekonomiskt utfall visar t.o.m. februari på ett överskott motsvarande 1,5 mkr. Överskott för 2023 är prognosticerat till ekonomi i balans.

"[Klicka och skriv här]"

Beslutsunderlag

1. Månadsrapport per februari 2023.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Månadsuppföljning 2023-02

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsövergripande	3
1.1 Förvaltningsövergripande.....	3
1.2 Resultat per verksamhet.....	6
2 Månadsmått	8
2.1 Skola	8

1 Förvaltningsövergripande

1.1 Förvaltningsövergripande

1.1.1 Utfall och prognos

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Utfall ackumulerat	Budget ackumulerat	Avvikelse ackumulerat	Årsbudget	Prognos	Års-avvikelse
Intäkter						
Kommunbidrag	293 219	293 219	0	1 776 748	1 776 748	0
Statsbidrag	25 251	25 540	-289	153 238	153 238	0
Ersättning Migrationsverk	457	555	-98	3 332	3 332	0
Externt sålda platser	1 588	1 557	31	9 343	9 343	0
Avgifter o övr int	28 697	28 676	21	172 057	172 057	0
Summa intäkter	349 212	349 547	-335	2 114 718	2 114 718	0
Kostnader						
Personal	-232 441	-230 908	-1 533	-1 418 693	-1 423 960	-5 267
Lokaler	-34 544	-34 509	-35	-207 056	-213 056	-6 000
Material	-14 794	-14 247	-547	-81 129	-86 129	-5 000
Köpta platser	-37 765	-38 055	290	-226 993	-228 993	-2 000
Skolskjuts	-12 003	-11 266	-737	-56 480	-56 480	0
Övr tjänster	-15 885	-17 288	1 403	-104 720	-104 720	0
Kapitalkostnad	-206	-313	107	-1 880	-1 280	600
Buffert	0	-2 961	2 961	-17 767	0	17 767
Summa kostnader	-347 638	-349 547	1 909	-2 114 718	-2 114 618	100
Resultat	1 574	0	1 574	0	100	100
Utnyttjat ack resultat						
Ack resultat (sedan 2017)	27 879	26 303		26 303	26 403	26 403

1.1.1.1 Utfall till och med perioden

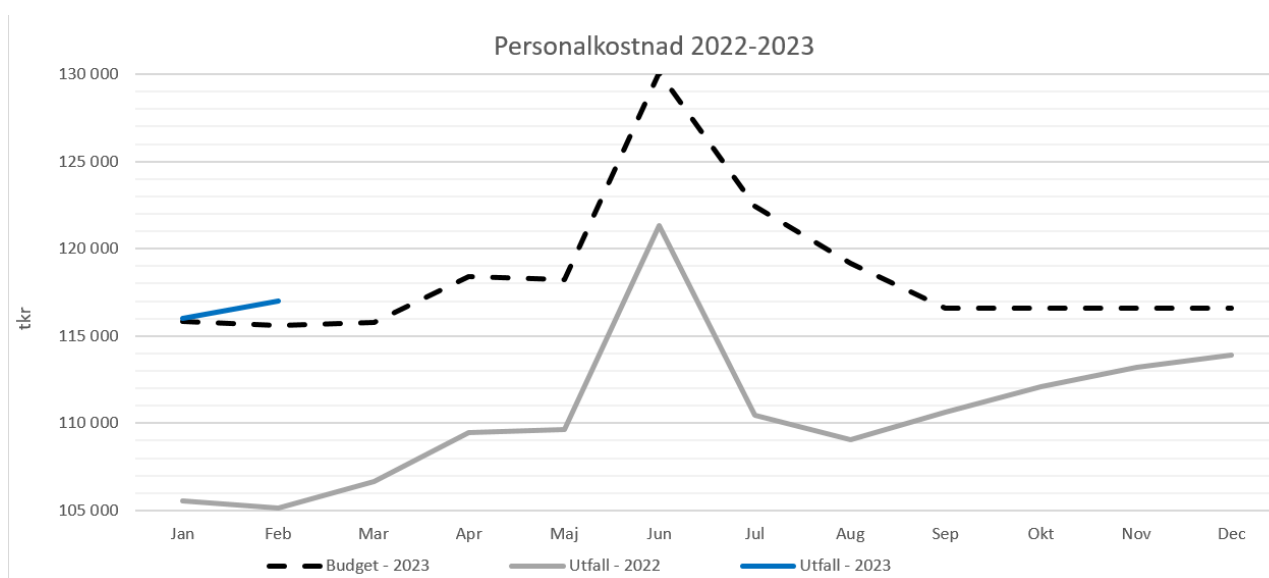
Utfallet t.o.m. februari har slutat med ett överskott motsvarande 1,5 mkr.

Personalkostnad

Personalkostnad ligger med ett mindre underskott på 1,5 mkr under 2 månader. Detta kommer av extra utbetalningar av semester som har utbetalts under februari. Denna utbetalning kommer av att ett antal medarbetare har för mycket semester sparad. Tidigare fick 40 dagar sparas och gränsen är numera 30 dagar. En succesiv utbetalning alternativt om semester tas ut i ledighet görs tills gräns om 30 dagar är nådd. Dessa 1,5 mkr är därav en engångshändelse under 2023 (Och sker varje år i februari).

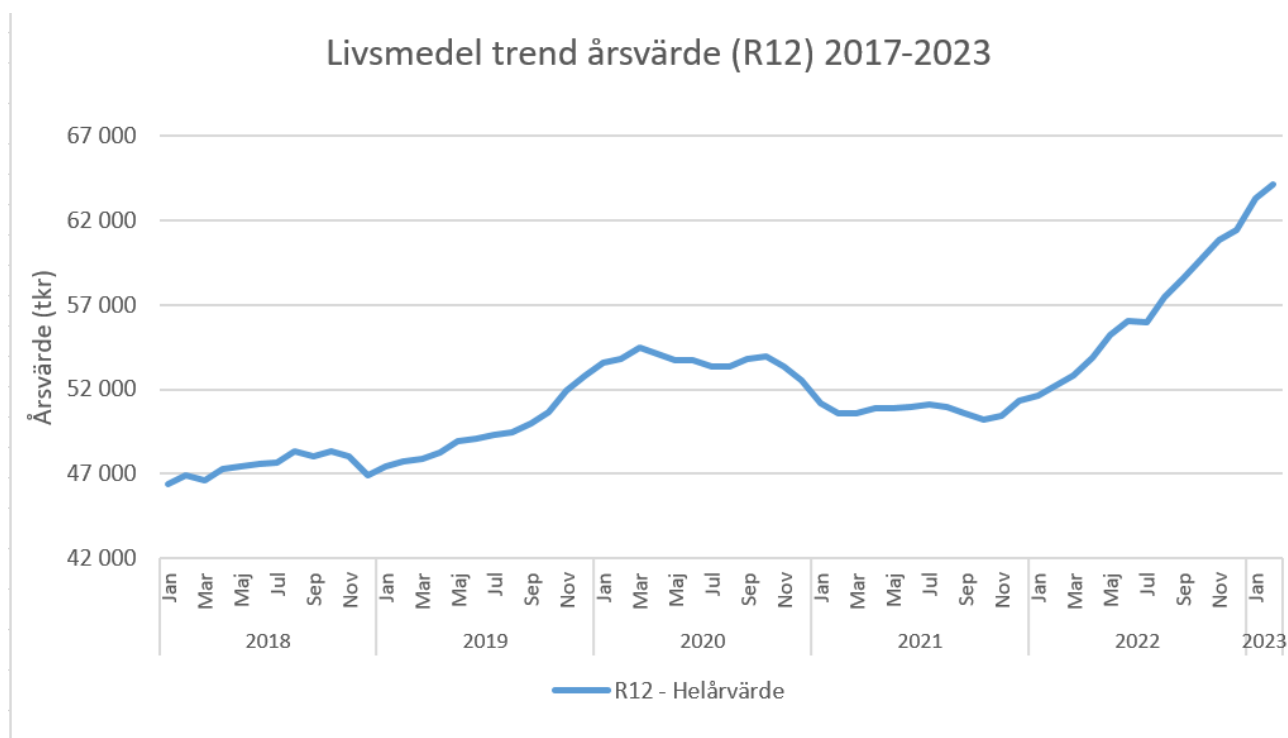
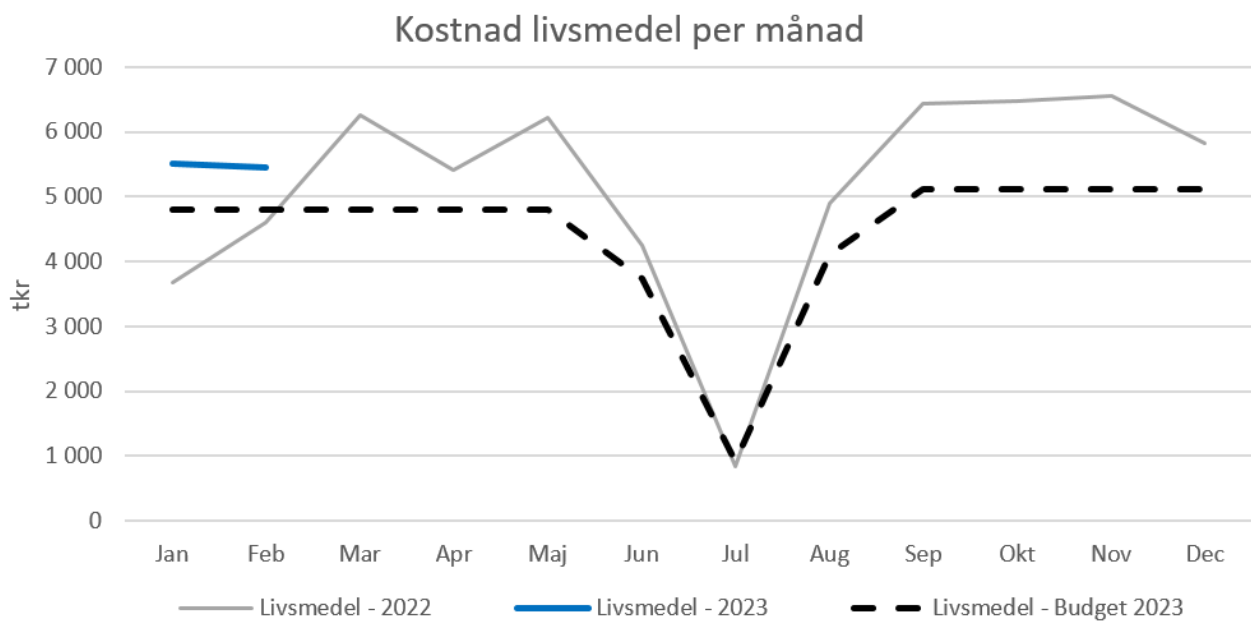
Vid en jämförelse av sjukfrånvaro mellan 2022 och 2023 ses positivt sett en mindre sjukfrånvaro. Därav är inte kostnadsnivån nedtryckt på samma sätt som under Jan-feb 2022 med sjukfrånvaroavdrag.

Utifrån anställningsnivå kan därav Grundskoleförvaltningen anses vara på rätt nivå utifrån budget. Samtidigt finns obalanser mellan skolor dvs vissa skolor har ett ekonomiskt överskott och befinner sig i rekryteringsfas och några skolor och enheter har en negativ avvikelse inom personalkostnad.

Livsmedel

Inom Livsmedel finns ett underskott motsvarande -1,3 mkr. Prognosen är inte beräknad ännu då det finns för mycket osäkra faktorer. 0,6 mkr avser inköp till café, hemkunskap samt personal. De inköp som görs utanför kostverksamheten (dvs. inom skolenheter) kan i vissa fall vara budgeterade inom läromedel eller övriga personalkostnader. Men genererar en avvikelse vid analys av livsmedel. 40% av avvikelserna avser de livsmedel som köps in till Förskoleförvaltningen och genererar en ökad intäkt.

Buffert

Buffert har även fallit ut med 2/12 som outnyttjad. Buffert är på 17 767 tkr för 2023 och månadsvis finns 1 480 tkr avsatt. Till aktuell månad har 2 961 tkr fallit ut som outnyttjat.

1.1.1.2 Prognos

Strävan mot ekonomi i balans på respektive skolenhet kommer resultera i minskad bemanning och därmed försämrad personaltäthet.

Därav kommer det uppstå behov av Risk och konsekvensanalys (RoK). Förhoppning är att skolor med utmaning kan påvisa ekonomi i balans under höstterminen 2023 inför nytt budgetår.

Flertalet skolor kommer därmed lämna ett underskott för 2023. Dessa summerade underskott tillsammans med andra avvikelser såsom Livsmedel och Lokaler måste hanteras inom nivå för buffert om 17 mkr.

Utifrån detta skall Grundskoleförvaltningen kunna sluta 2023 med ekonomi i balans.

Under 2023 förväntas nya statsbidrag för läromedel, speciallärare samt sociala team. Dessa skall inte påverka prognos då ett statsbidrag normal sett förväntas användas till en utökning där kostnaden idag inte finns med i budget eller prognos.

1.1.2 Kommunbidrag

Beslut	Kommunbidrag i tkr
KF Årsbudget	1 776 650
TOTALT	1 776 650

1.2 Resultat per verksamhet

Ekonomiskt utfall och prognos

Nettokostnad per område, tkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse budget - utfall	Helår budget	Bokslut föregående år
Politisk verksamhet	-682	-400	-282	-2 424	-397
Gemensam administration	-34 600	-32 515	-2 085	-197 939	-31 285
Förskoleklass	-10 101	-10 996	895	-67 190	-9 092
Särskola	-11 228	-10 978	-250	-67 858	-10 238
Grundskola	-210 957	-211 238	281	-1 279 944	-187 462
Fritidshem	-24 227	-24 494	267	-143 626	-21 146
Korttidstillsyn LSS	150	17	133	0	275
Buffert	0	-2 961	2 961	-17 767	0
Totalt	-291 645	-293 565	1 920	-1 776 748	-259 345

1.2.1 Nämndens buffert

Utfall och prognos

Disponering av buffert

Typ av avsättning	Avsatt tkr	Disponerat tkr	Återstår tkr
Årets buffert	17 767	0	17 767
Summa	17 767	0	17 767

2 Månadsmått

2.1 Skola

2.1.1 Grundskola

Verksamhetsmått	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022 År	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i grundskola 	12 447	12 442	12 438	12 438	12 800
varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9 	1 814	1 817	1 819	1 819	1 835

2.1.2 Förskoleklass

Verksamhetsmått	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022 År	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i förskoleklass 	1 368	1 365	1 371	1 371	1 400
varav elever i förskoleklass i fristående skola 	118	119	119	119	119

2.1.3 Obligatorisk särskola

Verksamhetsmått	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022 År	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i särskola	159		153	153	152
Antal elever i kommunens sarskolor 	127	116	113	113	

2.1.4 Fritidshem

Verksamhetsmått	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022 År	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i fritidshem	4 692			4 808	4 750
varav barn i fristående verksamhet	414			426	370

Emil Persson Torgerson
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00013 3.4.1.0

Kvalitetsrapport jämförelse av nationella resultat läsåret 2021/2022

Grundskolenämndens beslut

Godkänna rapporten och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning

Syftet med denna kvalitetsrapport är att sätta Borås Stads grundskolors resultat i relation till resultaten i övriga riket och i jämförbara kommuner. Rapporten är en del i huvudmannens uppföljning och analys i Grundskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och upprättas varje år.

Rapporten består av utvalda betygsresultat för vårterminen 2022 i årskurs 9, årskurs 6 och nationella prov i årskurs 3. Rapporten innehåller också jämförelser mellan Borås och sju liknande kommuner avseende förutsättningar och kostnader för grundskolan.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Då samtliga elever inte betygssätts saknas nationell statistik att jämföra Borås Stads grundsärskoleelevers resultat med. Däremot följs undervisningen årligen upp i Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport Undervisning och resultat.

Borås Stad har lägre andel elever i årskurs 1-9 i kommunal grundskola vars föräldrar har eftergymnasial utbildning än jämförbara kommuner. Borås Stad har samtidigt en högre andel elever i årskurs 1-9 i de kommunala skolorna med utländsk bakgrund samt högre andel nyinvandrade och elever med okänd bakgrund. Kostnaderna för Borås Stads grundskolor är lägre än för jämförbara kommuner.

I årskurs 9 är Borås Stads resultat högre i behörighet men lägre i meritvärde. Gymnasiebehörigheten har ökat till 82,2 från förra årets 80,5. Meritvärdet har gått tillbaka till 218,8 från förra årets 224,9.

Spridningen mellan de olika skolenheterna är fortsatt stor. Skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, detta kallas skolans kompensatoriska uppdrag. När det modellberäknade värdet jämförs med faktiskt utfall visar Borås Stads grundskolor på en positiv avvikelse i årskurs 9 avseende gymnasiebehörighet

och betyg i alla ämnen, men en negativ avvikelse gällande meritvärdet. Vi hävdar oss dock väl jämfört med andra kommuner.

Samtliga redovisade resultat för Borås Stad i årskurs 6 har gått tillbaka jämfört med föregående år. Högsta resultatet presterar eleverna i ämnet svenska där Borås Stads resultat är högre än medelvärdet för alla kommuner.

Resultaten från Nationella provet för Borås Stad i årskurs 3 har i matematik förbättrats jämfört med 2019. Jämfört med liknande kommuner presterar Borås Stad det högsta resultatet, medan det för svenska och svenska som andraspråk gått tillbaka. Dock är resultatet högre än medelvärdet för alla kommuner och det näst högsta resultatet jämfört med liknande kommuner.

När Borås Stads resultat analyseras i relation till jämförbara kommuners och nationella resultat bekräftas de utvecklingsområden som presenterades i kvalitetsrapporten Undervisning och resultat 2022.

Beslutsunderlag

1. Kvalitetsrapport jämförelse av nationella resultat läsåret 2021/2022.
(Grundskolenämnden)

Samverkan

FSG

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Jämförelse av nationella resultat läsåret 2021/2022

**Kvalitetsrapport för Borås Stads resultat
jämfört med nationella resultat**

Sammanfattning

Syftet med denna kvalitetsrapport är att sätta Borås Stads grundskolors resultat i relation till resultaten i övriga riket och i jämförbara kommuner. Rapporten är en del i huvudmannens uppföljning och analys i Grundskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och upprättas varje år.

Rapporten består av utvalda betygsresultat för vårterminen 2022 i årskurs 9, årskurs 6 och nationella prov i årskurs 3. Rapporten innehåller också jämförelser mellan Borås och sju liknande kommuner avseende förutsättningar och kostnader för grundskolan.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Då samtliga elever inte betygssätts saknas nationell statistik att jämföra Borås Stads grundsärskoleelevers resultat med. Däremot följs undervisningen årligen upp i Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport Undervisning och resultat.

Borås Stad har lägre andel elever i årskurs 1-9 i kommunal grundskola vars föräldrar har eftergymnasial utbildning än jämförbara kommuner. Borås Stad har samtidigt en högre andel elever i årskurs 1-9 i de kommunala skolorna med utländsk bakgrund samt högre andel nyinvandrade och elever med okänd bakgrund. Kostnaderna för Borås Stads grundskolor är lägre än för jämförbara kommuner.

I årskurs 9 är Borås Stads resultat högre i behörighet men lägre i meritvärde. Gymnasiebehörigheten har ökat till 82,2 från förra årets 80,5. Meritvärdet har gått tillbaka till 218,8 från förra årets 224,9.

Spridningen mellan de olika skolenheterna är fortsatt stor. Skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, detta kallas skolans kompensatoriska uppdrag. När det modellberäknade värdet jämförs med faktiskt utfall visar Borås Stads grundskolor på en positiv avvikelse i årskurs 9 avseende gymnasiebehörighet och betyg i alla ämnen, men en negativ avvikelse gällande meritvärdet. Vi hävdar oss dock väl jämfört med andra kommuner.

Samtliga redovisade resultat för Borås Stad i årskurs 6 har gått tillbaka jämfört med föregående år. Högsta resultatet presterar eleverna i ämnet svenska där Borås Stads resultat är högre än medelvärdet för alla kommuner.

Resultaten från Nationella provet för Borås Stad i årskurs 3 har i matematik förbättrats jämfört med 2019. Jämfört med liknande kommuner presterar Borås Stad det högsta resultatet, medan det för svenska och svenska som andraspråk gått tillbaka. Dock är resultatet högre än medelvärdet för alla kommuner och det näst högsta resultatet jämfört med liknande kommuner.

När Borås Stads resultat analyseras i relation till jämförbara kommuners och nationella resultat bekräftas de utvecklingsområden som presenterades i kvalitetsrapporten Undervisning och resultat 2022.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Källa, definitioner och skala	5
2.1	Källa.....	5
2.2	Definitioner	5
2.3	Skala.....	6
2.3.1	Trefärgad skala.....	6
2.3.2	Graderad färgskala.....	6
3	Resultat.....	7
3.1	Bakgrundsfaktorer jämfört med liknande kommuner	7
3.1.1	Resultat.....	7
3.1.2	Elevsammansättning	7
3.1.3	Kostnader	7
3.1.4	Lärare	8
3.2	Årskurs 9.....	9
3.2.1	Gymnasiebehörighet	9
3.2.2	Meritvärde.....	14
3.2.3	Uppnått kunskapskrav	20
3.3	Årskurs 6.....	26
3.3.1	Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, andel (%).....	26
3.3.2	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, andel (%)	28
3.3.3	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, andel (%) 30	
3.4	Årskurs 3.....	32
3.4.1	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, andel (%).....	32
3.4.2	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, andel (%)	34
3.5	Grundsärskolan	36
4	Analys	37
4.1	Barnrättsperspektiv på skolresultat	37
4.2	Elevsammansättning	38
4.3	Kostnader	38
4.4	Det kompensatoriska uppdraget	38
4.1	Årskurs 9.....	40
4.2	Årskurs 6.....	42
4.3	Årskurs 3.....	43
4.4	Matematik	43
4.5	Läsförståelse	44

1 Inledning

Syftet med denna kvalitetsrapport är att sätta Borås Stads grundskolors resultat i relation till resultaten i övriga riket och i jämförbara kommuner. Rapporten är en del i huvudmannens uppföljning och analys i Grundskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och upprättas varje år.

Rapporten består av utvalda betygsresultat för vårterminen 2022 i årskurs 9, årskurs 6 och nationella prov i årskurs 3. Rapporten innehåller också jämförelser mellan Borås och sju liknande kommuner avseende förutsättningar och kostnader för grundskolan.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Då samtliga elever inte betygssätts saknas nationell statistik att jämföra Borås Stads grundsärskoleelevers resultat med. Däremot följs undervisningen årligen upp i Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport Undervisning och resultat.

2 Källa, definitioner och skala

2.1 Källa

Källa för redovisade resultat är Skolverkets sammanställning (Siris)¹. Utifrån detta resultat samt Sveriges kommuner och regioners (SKR) presentation Öppna jämförelser², sammanställer Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)³ varje kommuns resultat och redovisar ett nationellt jämförbart resultat för respektive huvudman som presenteras i Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada)⁴.

2.2 Definitioner

- Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i Borås Stad oberoende av var de är folkbokförda.
- Nyinvandrade elever har kommit till Sverige de senaste fyra åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svensk skola tidigare.
- Elever med okänd bakgrund saknar uppgift om personnummer, till exempel för att de ännu inte blivit folkbokförda i Sverige.
- Alla kommuner, ovägt medel: ett värde som beskriver genomsnittet för Sveriges kommunala skolor – hur det ser ut i en genomsnittlig kommun. Det beräknas genom att summera alla kommuners värde och dividera med 290.
- Riket (kommunala skolor): det mått som motsvarar hur något är för en genomsnittlig invånare (elev) i Sverige, och kan ofta redovisas även om värdena för enskilda kommuner inte får redovisas av sekretesskäl.
- Liknande kommuner grundskola, Borås: en jämförelsegrupp med sju kommuner som strukturellt liknar Borås. Denna urvalsgrupp tas fram av RKA. Vilka kommuner som ingår i gruppen kan variera från år till år. Urvalet av liknande kommuner baseras till största del på referenskostnaden (70 procent), men också på invånarantal (30 procent). Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. De kommuner som ligger närmast varandra vad gäller förväntad kostnad för en verksamhet samt invånarantal bildar alltså en jämförelsegrupp. Liknande kommuner är därför enligt Kolada framför allt relevant för kostnadsjämförelser.

¹ <http://siriskolverket.se>

² <https://skl.se/tjanster/merfranskl/oppnajokforelser.275.html>

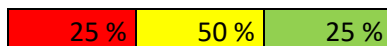
³ RKA är en ideell förening med svenska staten och Sveriges Kommuner och Regioner som medlemmar.

⁴ <https://www.kolada.se>

- Avvikelsen för modellberäknat värde visar avvikelsen mellan det faktiska värdet och det modellberäknade värdet. Modellberäknade värden har tagits fram av SKR i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn har tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (i Sverige sedan 0-4 år tillbaka), föräldrars utbildningsnivå, elevernas kön samt andel elever med okänd bakgrund (SKR och SCB).

2.3 Skala

2.3.1 Trefärgad skala

Skalan visar vilka kommuner vars resultat i jämförelse med alla kommuners resultat placerar sig på följande skala: 25 procent med lägst resultat, 50 procent med medelresultat och 25 procent med bäst resultat.

2.3.2 Graderad färgskala

46,0
8,0
32,0
3,0
1,0
1,0
17,0

I den graderade färgskalan har högsta värdet mörkblå färg och lägsta värdet vit färg.

3 Resultat

3.1 Bakgrundsfaktorer jämfört med liknande kommuner

Tabellerna är ett urval av mått för resultaten elevsammansättning, kostnader, och lärare i grundskolan. I den graderade färgskalan har högsta värdet mörkblå färg och lägsta värdet vit färg.

3.1.1 Resultat

Kommuner		2019	2020	2021	2022		2019	2020	2021	2022		2019	2020	2021	2022
Borås	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	69,3	73,2	70,9	69,9	Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	220,1	223,7	224,9	218,8	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	79,9	84,4	80,5	82,2
Eskilstuna		65,6	64,9	68,3	64,8		211,4	212,8	221,5	216,1		76,8	75,7	82,5	81,7
Gävle		66,6	69,3	69,4	65,6		208,1	209,2	210,9	210,2		78,7	81,6	82,9	81,9
Halmstad		71,4	74,8	73,5	69,9		222,3	226,1	226,7	219,9		80,5	83,8	83,4	79,1
Kristianstad		69,9	68,6	68,6	67,7		217,9	215,8	216,6	214,5		79,5	78,3	83,6	80,4
Norrköping		69,3	72,4	75,3	72,0		218,4	226,2	227,0	221,9		77,0	82,3	84,5	80,2
Södertälje		72,4	65,3	68,9	66,0		217,1	215,5	221,5	217,3		81,7	78,0	80,5	81,2
Växjö		71,9	71,9	76,2	72,8		222,3	222,9	229,5	225,4		80,4	82,2	85,7	82,8

3.1.2 Elevsammansättning

Kommuner		2019	2020	2021		2019	2020	2021		2019	2020	2021		2019	2020	2021
Borås	Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, åk 1-9 i kommunal grundskola, lägeskommun, andel (%)	52,0	53,0	54,0	Utländsk bakgrund bland elever i åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	33	34	33	Nyinvandrade och elever med okänd bakgrund i kommunal grundskola åk. 1-9, andel (%)	8,2	7,0	5,5	Flickor i grundskola åk. 1-9, kommunala skolor, andel (%)	47	48	48
Eskilstuna		51,0	52,0	53,0		35	35	34		9,5	8,2	6,4		48	48	48
Gävle		58,0	59,0	60,0		22	22	23		6,0	5,6	4,3		48	49	49
Halmstad		60,0	60,0	61,0		28	29	29		7,5	6,6	5,2		49	49	49
Kristianstad		57,0	58,0	58,0		31	32	32		6,9	6,0	4,4		49	49	49
Norrköping		53,0	54,0	55,0		31	30	29		6,4	5,3	3,6		50	50	50
Södertälje		45,0	47,0	48,0		57	57	58		10,5	10,6	10,0		48	48	48
Växjö		64,0	65,0	65,0		26	26	28		5,6	4,8	4,2		48	48	48

3.1.3 Kostnader

Kommuner		2019	2020	2021		2019	2020	2021
Borås	Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	102 134,2	105 558,5	107 447,6	Kostnad för undervisning i kommunal grundskola F-9, kr/elev	61 125,1	63 099,6	63 206,8
Eskilstuna		107 107,3	109 358,6	113 795,8		60 578,7	65 376,7	65 425,7
Gävle		106 093,5	109 370,2	108 737,9		58 853,9	59 894,2	58 651,4
Halmstad		113 718,5	113 261,0	115 660,6		63 099,6	63 134,9	66 257,0
Kristianstad		108 776,1	108 753,4	109 686,8		62 099,4	64 871,2	67 760,6
Norrköping		103 767,7	106 805,8	112 876,9		57 227,1	60 157,4	61 050,6
Södertälje		117 863,8	120 974,0	127 391,3		68 826,7	72 626,5	73 676,1
Växjö		105 934,1	108 785,8	112 832,7		54 548,1	56 336,7	59 133,8

Kommuner		2019	2020	2021		2019	2020	2021
Borås	Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	3 998,3	4 764,4	4 334,7	Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev	14 754,9	15 986,4	16 724,5
Eskilstuna		3 590,8	3 699,2	3 802,3		14 290,8	15 362,2	16 417,8
Gävle		3 607,6	3 686,2	3 896,8		18 703,6	21 469,0	18 857,8
Halmstad		3 573,2	3 844,9	4 087,6		21 906,7	20 974,3	19 952,4
Kristianstad		3 234,7	3 350,7	3 630,5		16 925,3	17 205,4	17 827,5
Norrköping		2 898,7	2 869,5	3 118,7		15 916,2	19 973,8	21 920,4
Södertälje		4 012,0	4 121,2	2 662,4		22 897,9	23 586,5	21 629,9
Växjö		2 473,1	2 402,4	2 557,0		17 895,6	18 898,2	18 478,9

3.1.4 Lärare

Kommuner		2019	2020	2021		2019	2020	2021		2019	2020	2021
Borås	Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, lägeskommun, antal	12,4	12,2	12,2	Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	66,8	66,3	66,4	Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9, andel (%)	80,9	80,2	81,6
Eskilstuna		13,8	13,9	14,1		62,8	64,9	65,4		79,5	80,8	81,4
Gävle		12,3	12,1	12,1		70,7	69,8	69,6		84,6	84,5	85,9
Halmstad		12,2	12,2	11,9		74,0	75,3	72,8		87,1	89,9	85,5
Kristianstad		11,2	11,7	11,8		74,2	77,1	75,7		88,2	90,9	89,3
Norrköping		11,7	11,1	11,4		66,2	66,1	68,3		77,7	79,7	81,8
Södertälje		11,6	11,9	12,1		58,2	62,8	67,1		72,9	77,3	81,1
Växjö		12,5	12,6	12,4		75,5	76,7	75,1		89,4	92,0	90,4

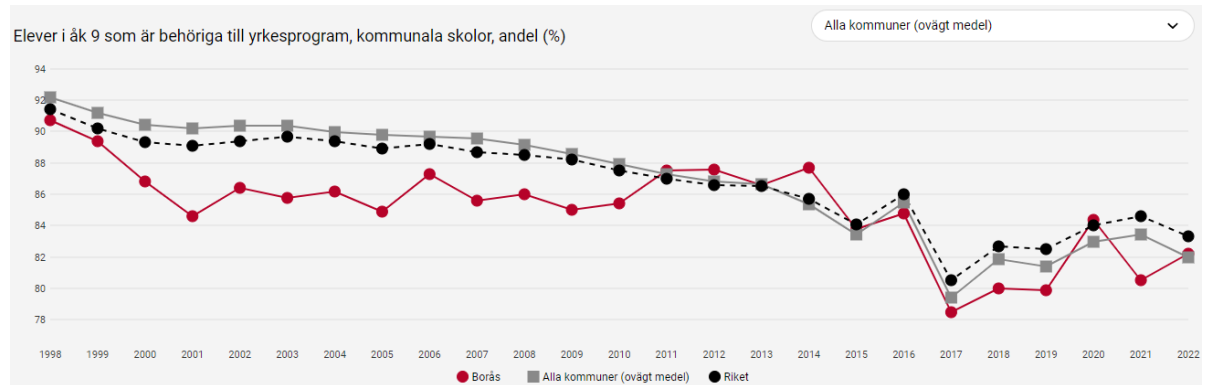
3.2 Årskurs 9

3.2.1 Gymnasiebehörighet

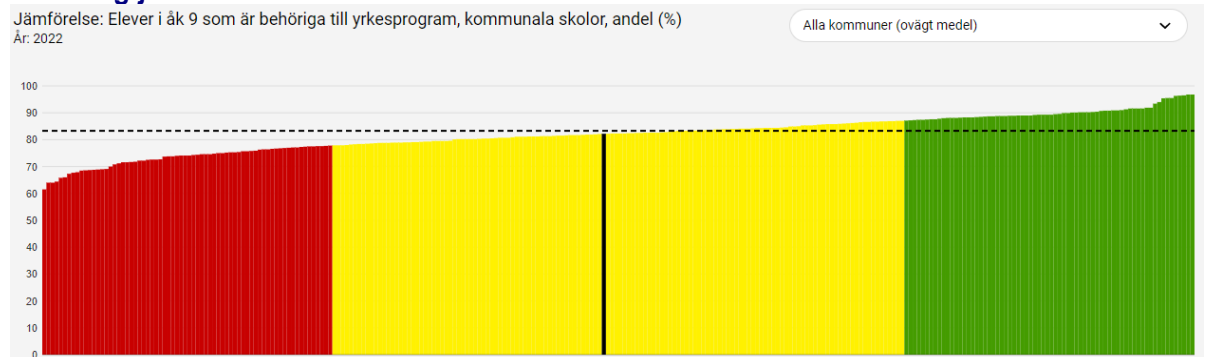
3.2.1.1 Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, (alla elever), andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	79,9	4,5	84,4	-3,9	80,5	1,7	82,2
Alla kommuner, ovägt medel	81,4	1,6	83,0	0,4	83,4	-1,4	82,0
Riket (kommunala skolor)	82,5	1,5	84,0	0,6	84,6	-1,3	83,3

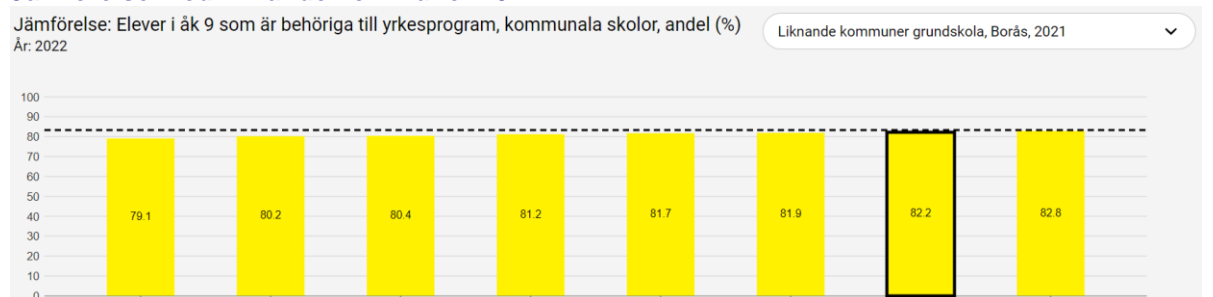
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

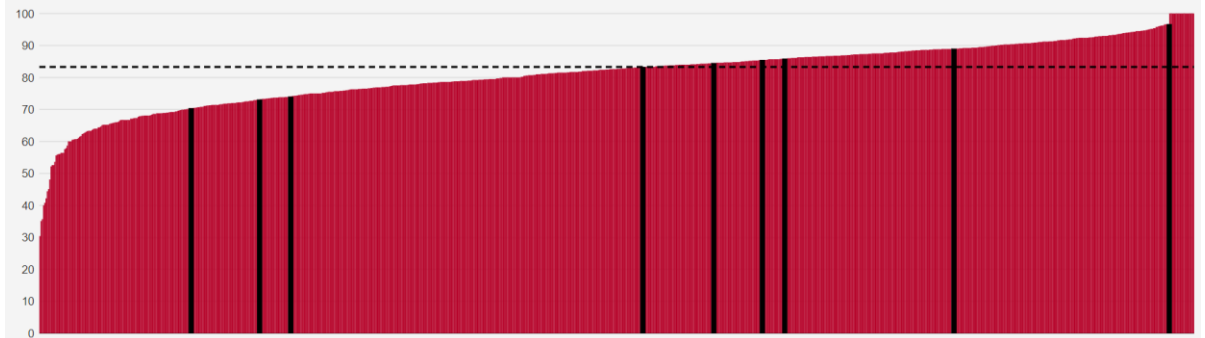
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Halmstad (79,1), Norrköping (80,2), Kristianstad (80,4), Södertälje (81,2), Eskilstuna (81,7), Gävle (81,9), Borås (82,2) och Växjö (82,8).

Olika kommunala skolor jämfört med alla kommunala skolor i riket 2022

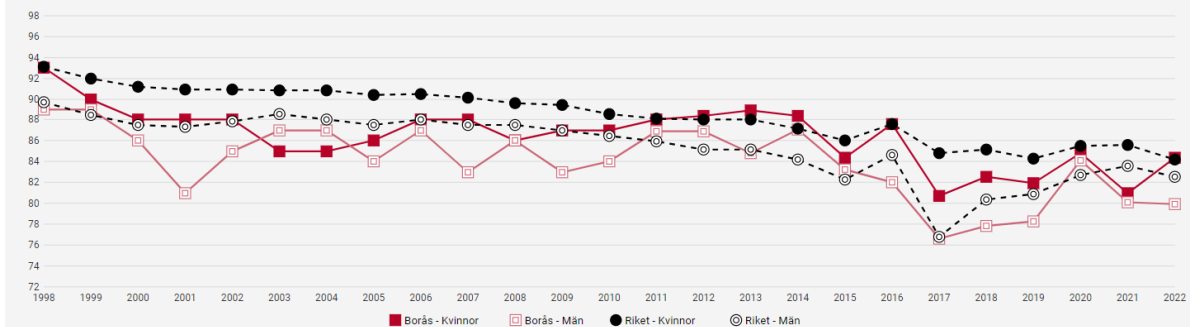
Enhetsdata: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)
År: 2022

Från Vänster: Erikslundsskolan (70,4), Bodaskolan (73,1), Daltorpskolan (74,0), Dalsjöskolan (83,3), Engelbrektskolan (84,5), Fristadsskolan (85,5), Särilaskolan (85,9), Viskaforsskolan (89,0), och Sandgårdsskolan (96,7)

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)

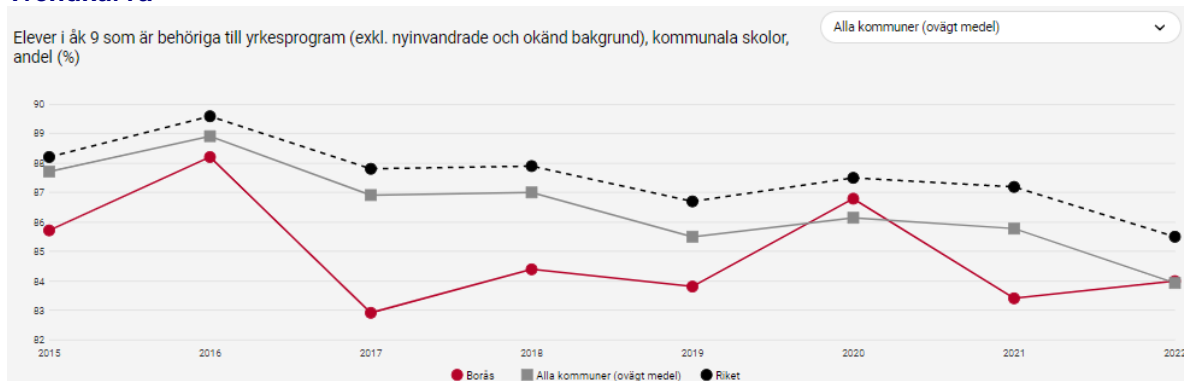
Borås: 2022 (K:84,4) (M:79,9). 2021(K:81,0) (M:80,1). 2020 (K:84,8) (M:84,1). 2019 (K:81,9) (M:78,3).

Riket: 2022 (K:84,2) (M:82,5). 2021(K:85,6) (M:83,6). 2020 (K:85,5) (M:82,7). 2019 (K:84,3) (M:80,9).

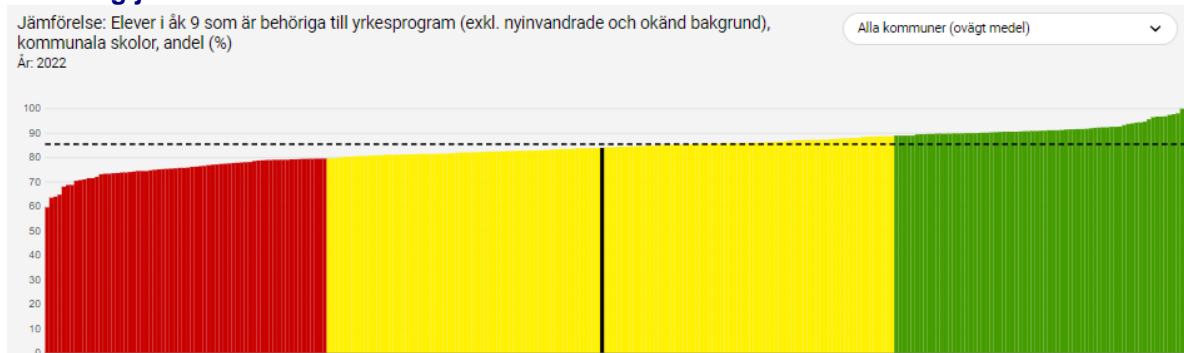
3.2.1.2 Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	83,8	3	86,8	-3,4	83,4	0,6	84,0
Alla kommuner, ovägt medel	85,5	1,1	86,6	-1,8	84,8	-0,9	83,9
Riket (kommunala skolor)	86,7	0,8	87,5	-0,3	87,2	-1,7	85,5

Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

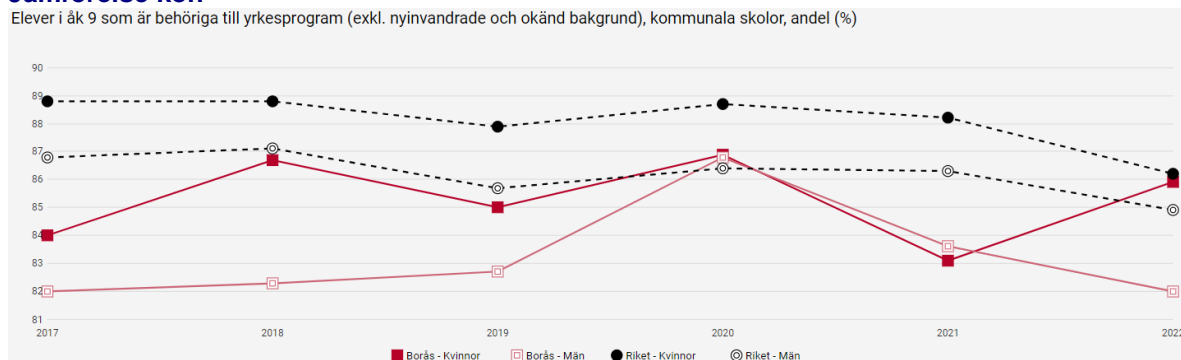
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från vänster: Halmstad (81,3), Kristianstad (81,6), Norrköping (82,1), Eskilstuna (83,9), Gävle (83,9), Borås (84,0), Växjö (84,4) och Södertälje (84,9).

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

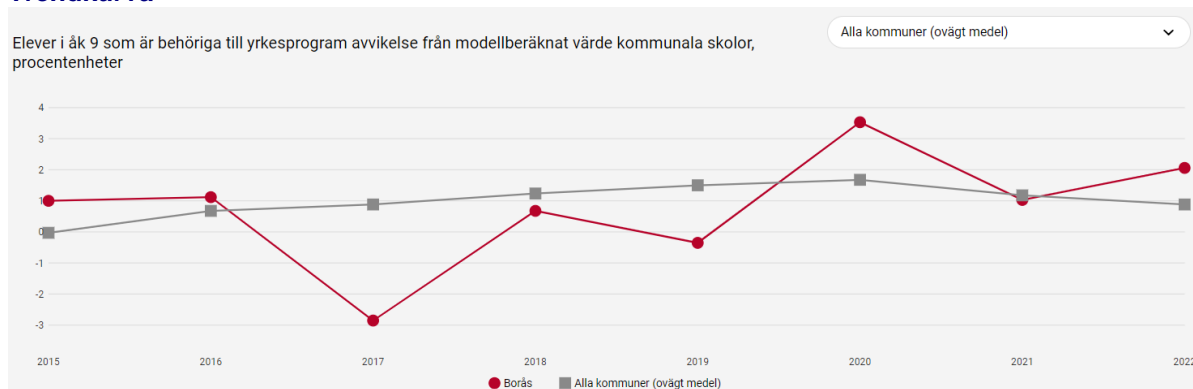
Borås: 2022 (K:85,9) (M:82,0). 2021(K:83,1) (M:83,6). 2020 (K:86,9) (M:86,8). 2019 (K:85,0) (M:82,7).

Riket: 2022 (K:86,2) (M:84,9). 2021(K:88,2) (M:86,3). 2020 (K:88,7) (M:86,4). 2019 (K:87,9) (M:85,7).

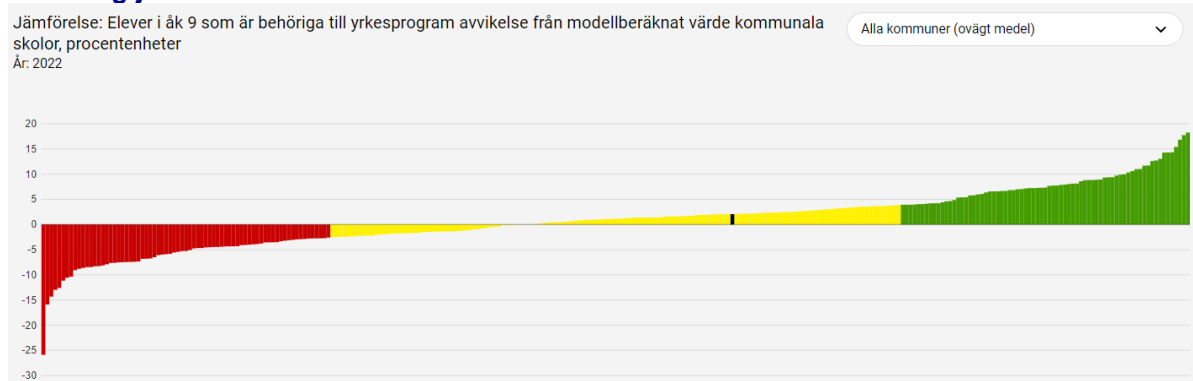
3.2.1.3 Elever i åk. 9, Behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	-0,3	3,8	3,5	-2,5	1,0	1,0	2,0
Alla kommuner, ovägt medel	1,5	0,2	1,7	-0,5	1,2	-0,3	0,9

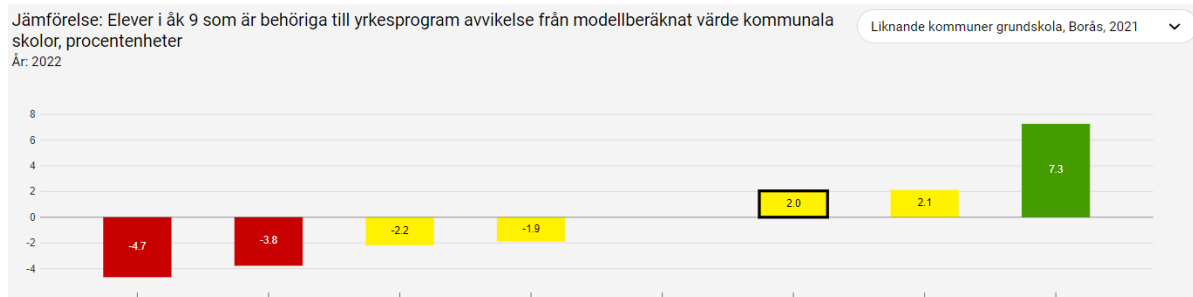
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

Jämförelse med liknande kommuner 2022

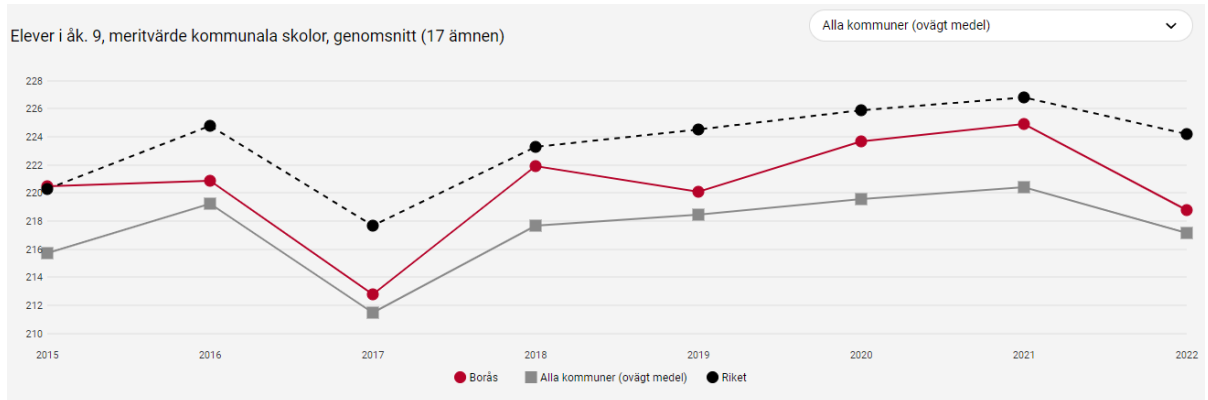
Från Vänster: Halmstad (-4,7), Växjö (-3,8), Kristianstad (-2,2), Gävle(-1,9), Borås (2,0), Eskilstuna (2,1) och Södertälje (7,3).

3.2.2 Meritvärde

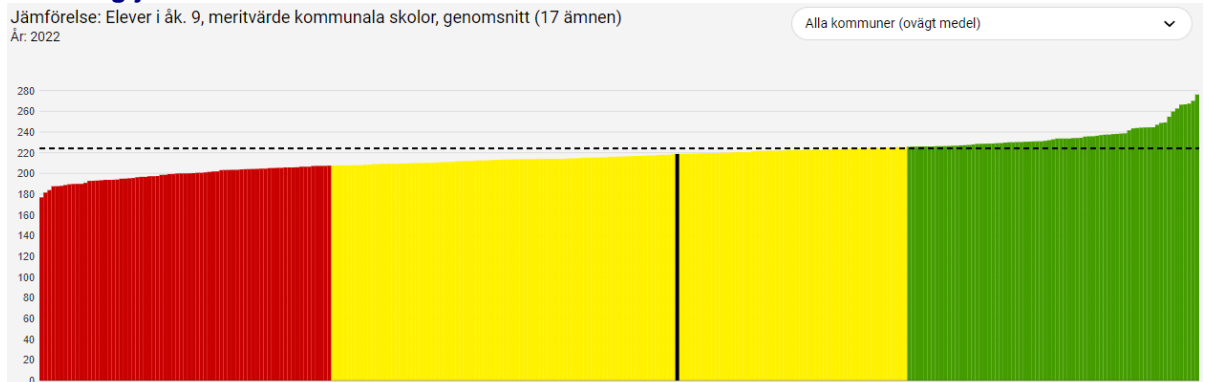
3.2.2.1 Elever i åk. 9, Meritvärde, genomsnitt (17 ämnen), (alla elever), (meritvärdespoäng)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	220,1	3,6	223,7	1,2	224,9	-6,1	218,8
Alla kommuner, ovägt medel	218,4	1,2	219,6	0,8	220,4	-3,3	217,1
Riket (kommunala skolor)	224,5	1,4	225,9	0,9	226,8	-2,6	224,2

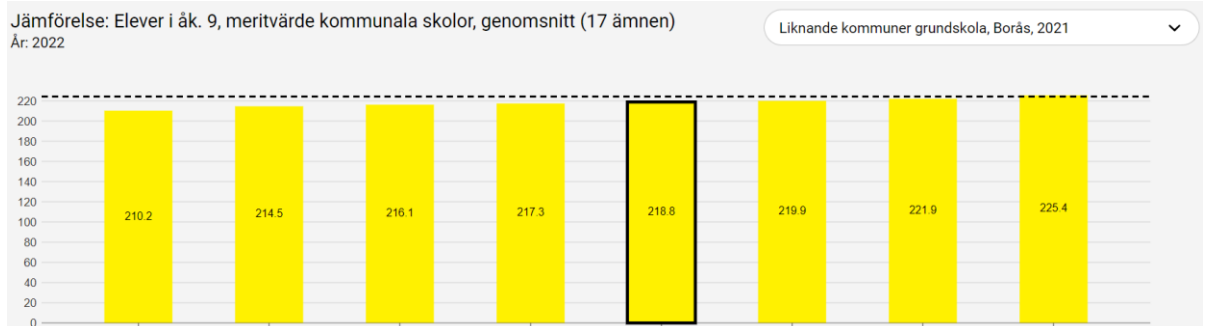
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

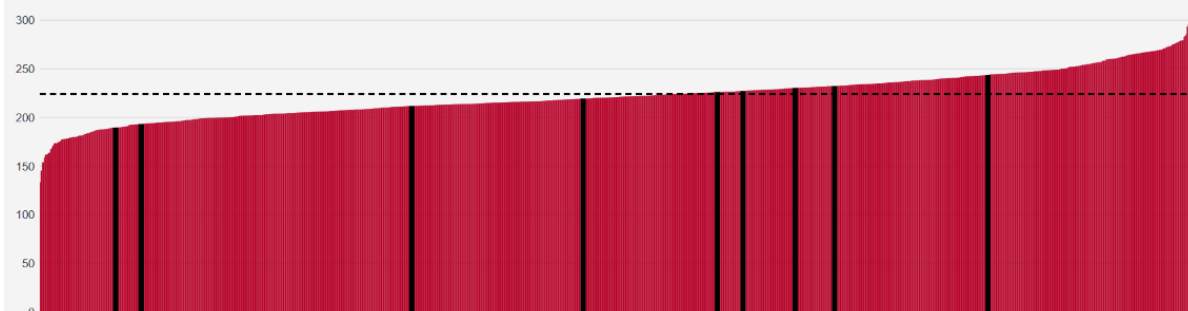
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Gävle (210,2), Kristianstad (214,5), Eskilstuna (216,1), Södertälje (217,3), Borås (218,8), Halmstad (219,9), Norrköping (221,9) och Växjö (225,4).

Olika kommunala skolor jämfört med alla kommunala skolor i riket 2022

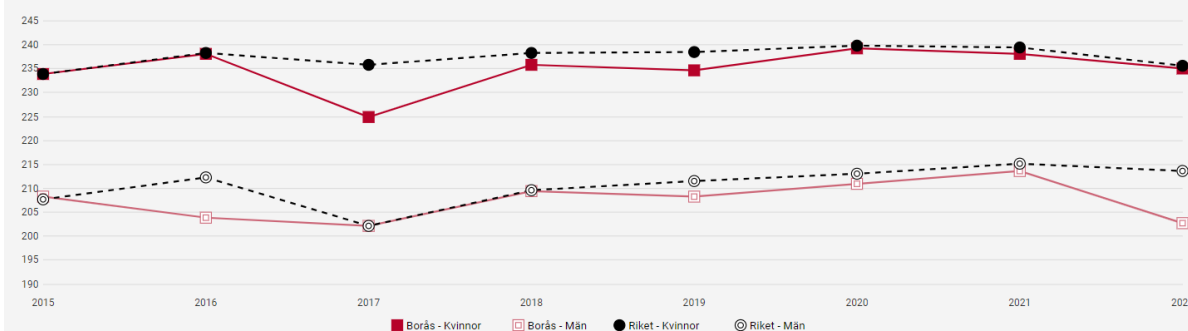
Enhetsdata: Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)
År: 2022

Från Vänster: Erikslundskolan (189,4), Bodaskolan (193,1), Daltorpskolan (211,7), Dalsjöskolan (219,3), Viskaforskskolan (226,1), Särilaskolan (227,1), Engelbrektskolan (230,3), Fristadskolan (232,3) och Sandgårdskolan (243,5).

Jämförelse kön

Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)

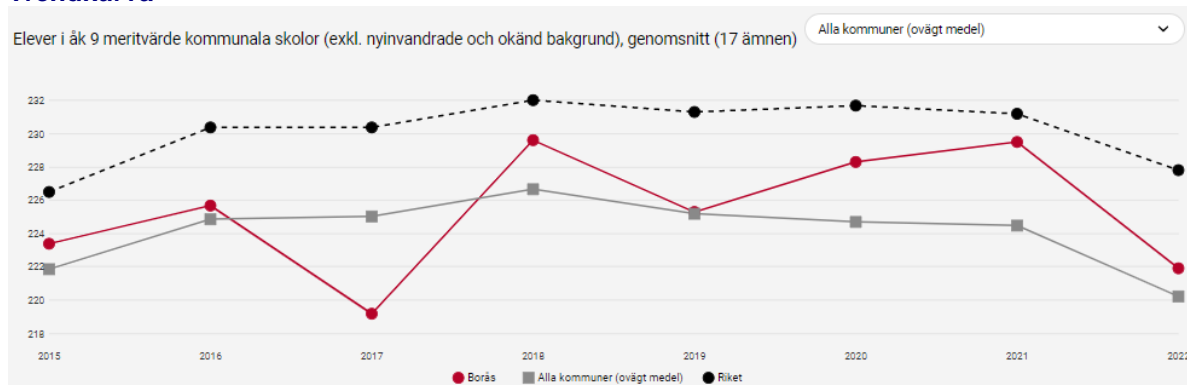
Borås: 2022 (K:235,0) (M:202,7). 2021(K:238,2) (M:213,7). 2020 (K:239,3) (M:211,0). 2019 (K:234,7) (M:208,2).

Riket: 2022 (K:235,6) (M:213,7). 2021(K:239,4) (M:215,1). 2020 (K:239,8) (M:213,1). 2019 (K:238,5) (M:211,5).

3.2.2.2 Elever i åk. 9, Meritvärde, genomsnitt (17 ämnen), (exkl. nyanvändrade och okänd bakgrund), (meritvärdespoäng)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	225,3	3	228,3	1,2	229,5	-7,6	221,9
Alla kommuner, ovägt medel	225,2	-0,5	224,7	-0,2	224,5	-4,2	220,3
Riket (kommunala skolor)	231,3	0,4	231,7	-0,5	231,2	-3,4	227,8

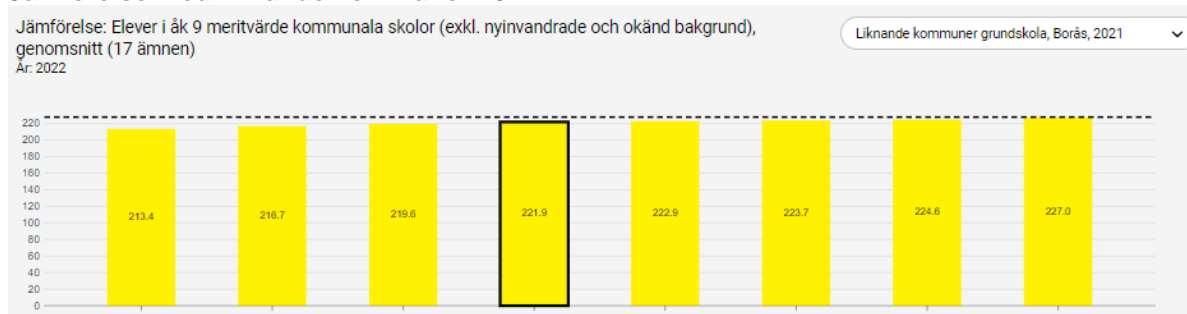
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

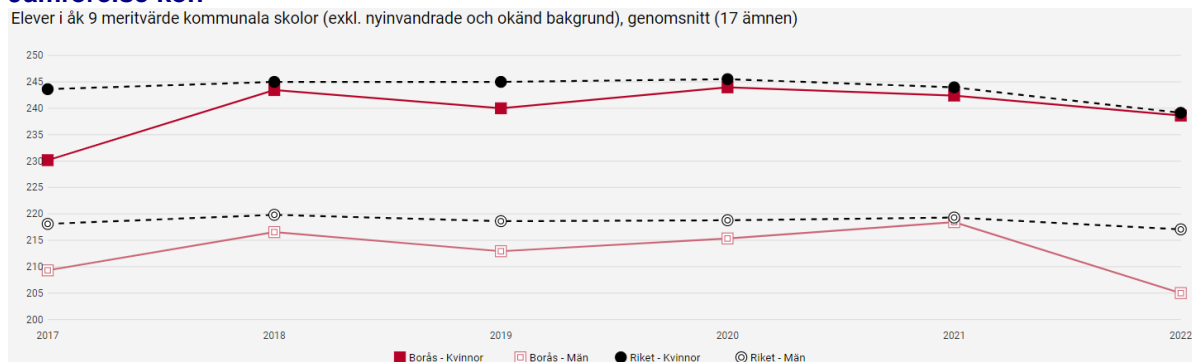
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Gävle (213,4), Kristianstad (216,7), Eskilstuna (219,6), Borås (221,9), Södertälje (222,9), Halmstad (223,7), Norrköping (224,6) och Växjö (227,0).

Jämförelse kön

Elever i åk 9 meritvärde kommunala skolor (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), genomsnitt (17 ämnen)

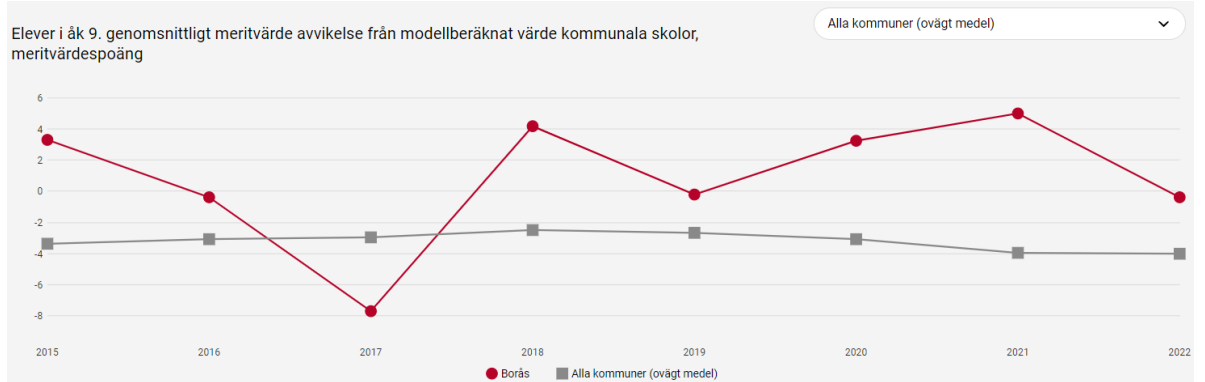
Borås: 2022 (K:238,6) (M:205,1). 2021(K:242,4) (M:218,5). 2020 (K:244,0) (M:215,4). 2019 (K:240,1) (M:213,0).

Riket: 2022 (K:239,2) (M:217,2). 2021(K:243,9) (M:219,3). 2020 (K:245,5) (M:218,8). 2019 (K:245,0) (M:218,6).

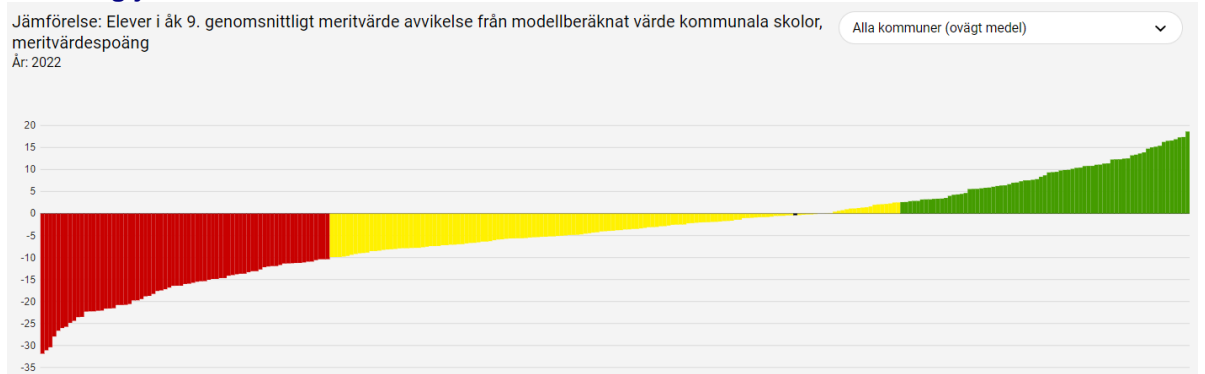
3.2.2.3 Elever i åk, 9 Genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, (alla elever), meritvärdespoäng

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	-0,2	3,5	3,3	1,7	5,0	-5,4	-0,4
Alla kommuner, ovägt medel	-2,7	-0,4	-3,1	-0,8	-3,9	-0,1	-4,0

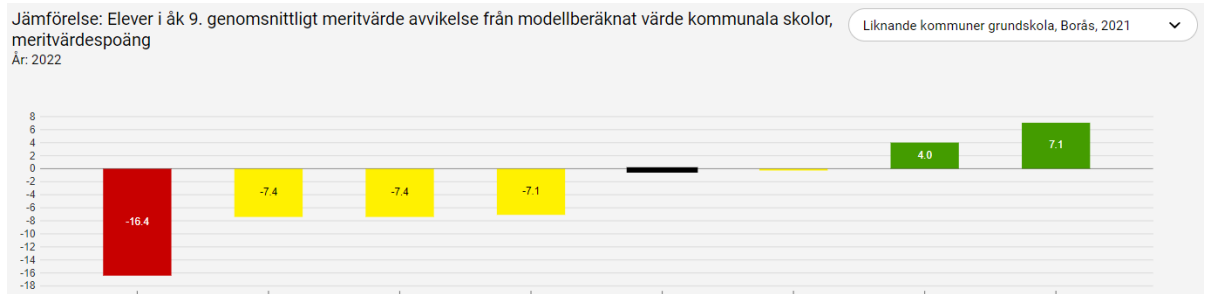
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

Jämförelse med liknande kommuner 2022

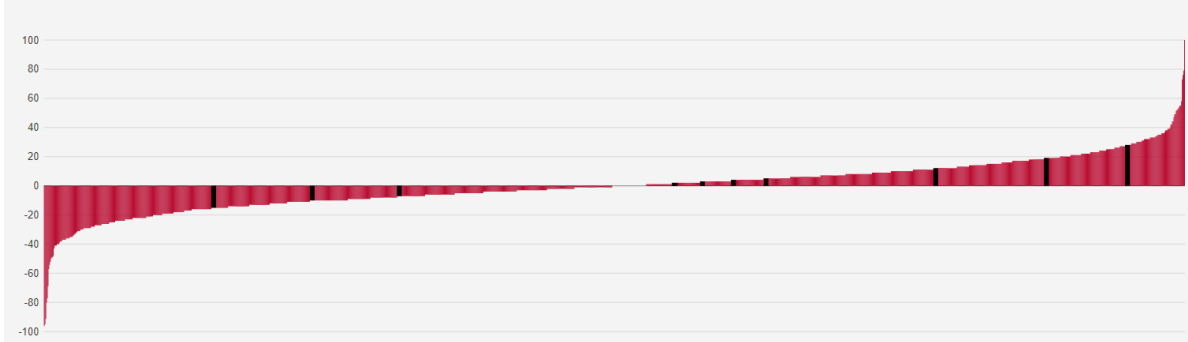

Från Vänster: Gävle (-16,4), Växjö (-7,4), Halmstad (-7,4), Kristianstad (-7,1), Borås (-0,4), Eskilstuna (-0,3), Norrköping (4,0), och Södertälje (7,1).

Olika kommunala skolor jämfört med alla kommunala skolor i riket 2022

Enhetsdata: Meritvärde i åk. 9, avvikelse från SALSA på enhetsnivå, poäng
År: 2022

Visa enheter i fokusområde

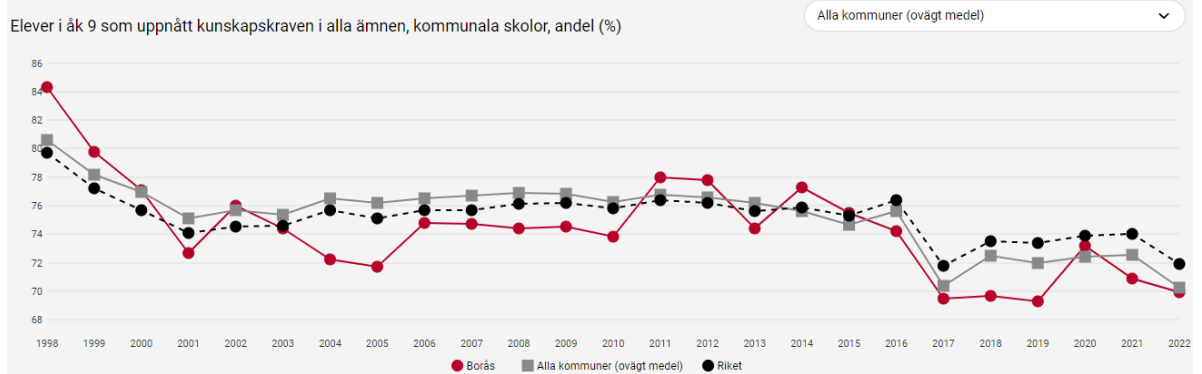
Från Vänster: Erikslundskolan (-15,0), Dalsjöskolan (-10,0), Bodaskolan (-7,0), Daltorpskolan (0,0), Fristadskolan (2,0), Engelbrektskolan (4,0), Sandgårdskolan (5,0), Viskaforsskolan (12,0), och Särilaskolan (28,0).

3.2.3 Uppnått kunskapskrav

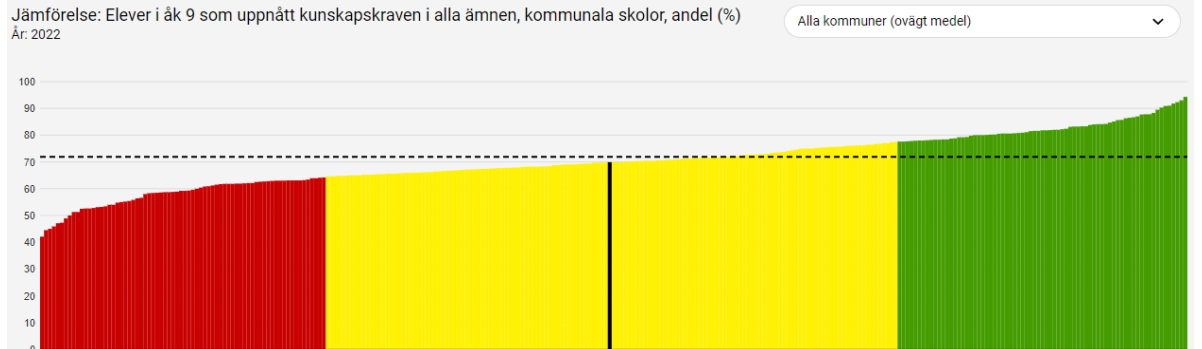
3.2.3.1 Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, (alla elever), andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	69,3	3,9	73,2	-2,3	70,9	-1,0	69,9
Alla kommuner, ovägt medel	71,9	0,5	72,4	0,1	72,5	-2,2	70,3
Riket (kommunala skolor)	73,4	0,5	73,9	0,1	74,0	-2,1	71,9

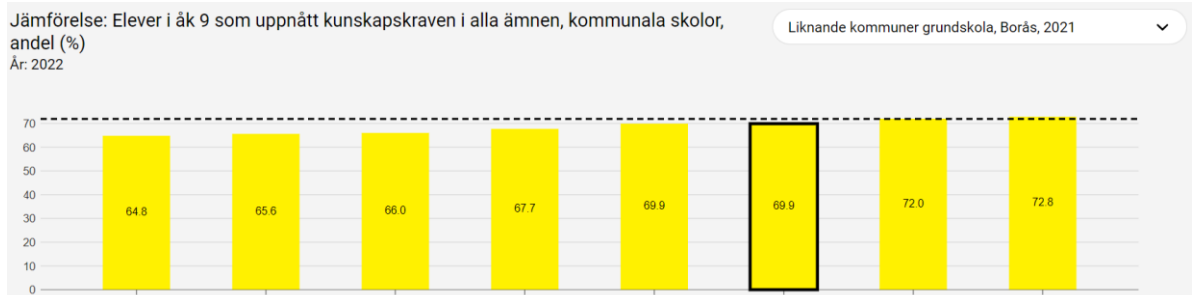
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

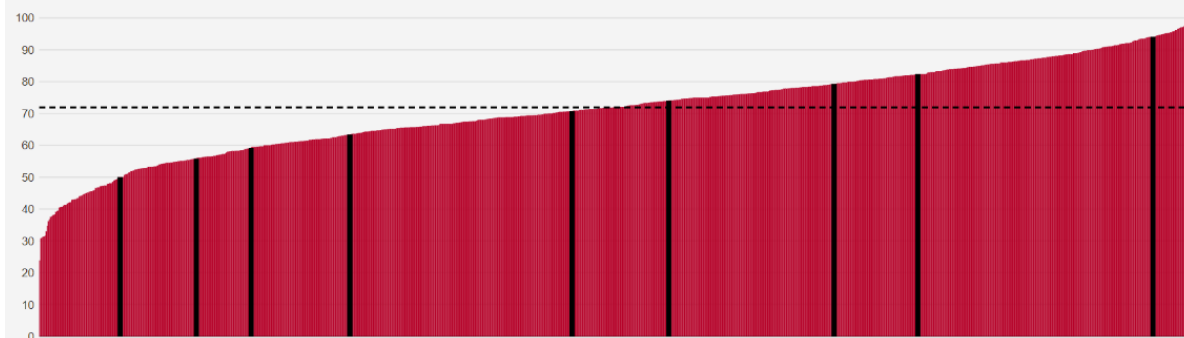
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Eskilstuna (64,8), Gävle (65,6), Södertälje (66,0), Kristianstad (67,7), Halmstad (69,9), Borås (69,9), Norrköping (72,0) och Växjö (72,8).

Olika kommunala skolor jämfört med alla kommunala skolor i riket 2022

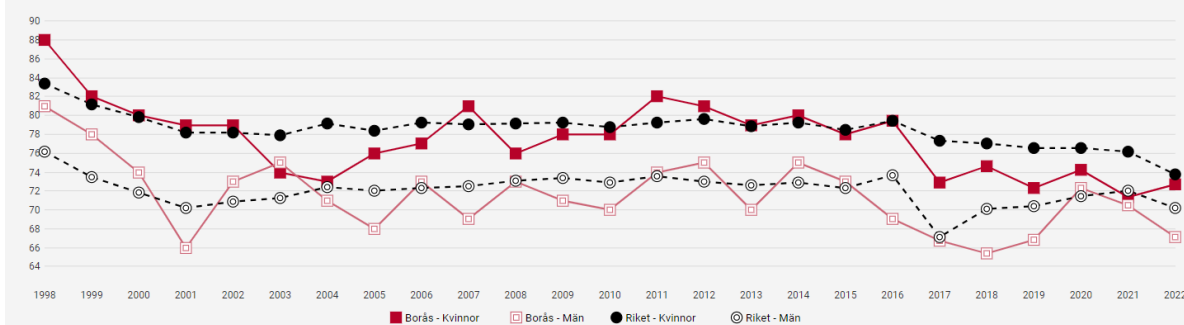
Enhetsdata: Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)
År: 2022

Från Vänster: Bodaskolan (50,0), Daltorpskolan (55,8), Erikslundskolan (59,2), Särlaskolan (63,4), Dalsjöskolan (70,8), Viskaforsskolan (74,0), Engelbrektskolan (79,3), Fristadskolan (82,4) och Sandgårdskolan (94,1).

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)

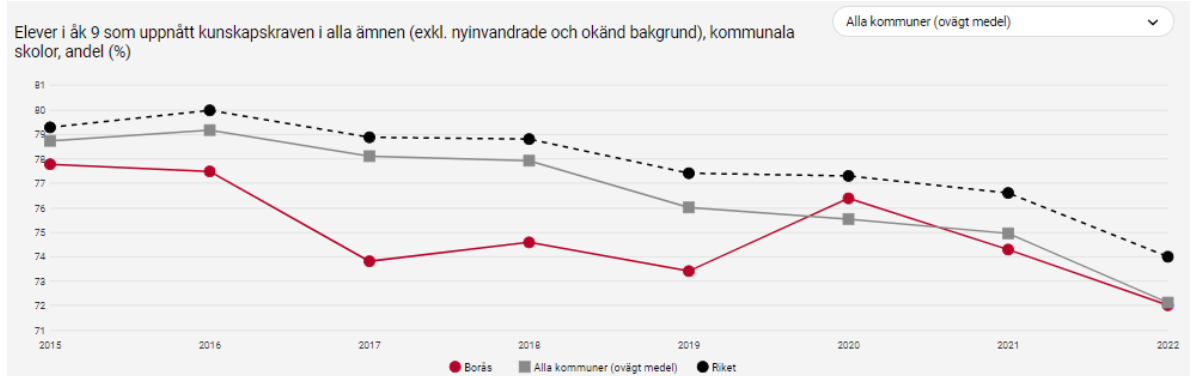

Borås: 2022 (K:72,7) (M:67,1). 2021(K:71,4) (M:70,5). 2020 (K:74,2) (M:72,3). 2019 (K:79,4) (M:69,0).
Riket: 2022 (K:73,8) (M:70,2). 2021(K:76,2) (M:72,0). 2020 (K:76,6) (M:71,5). 2019 (K:76,6) (M:70,4).

3.2.3.2 Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	73,4	3	76,4	-2,1	74,3	-2,3	72,0
Alla kommuner, ovägt medel	76	-0,5	75,5	-0,5	75,0	-2,9	72,1
Riket (kommunala skolor)	77,4	-0,1	77,3	-0,7	76,6	-2,6	74,0

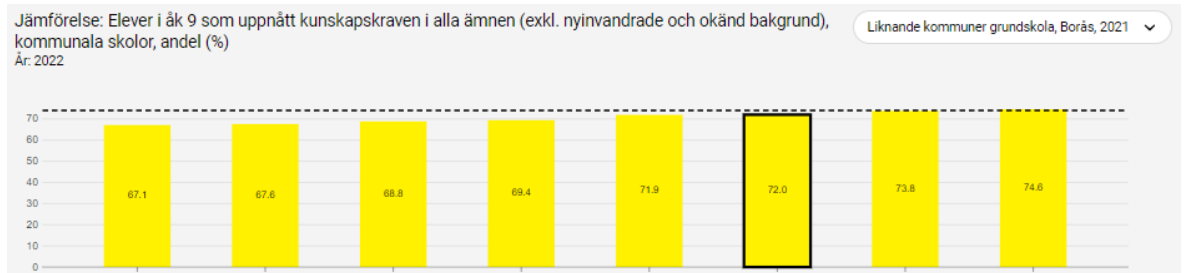
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

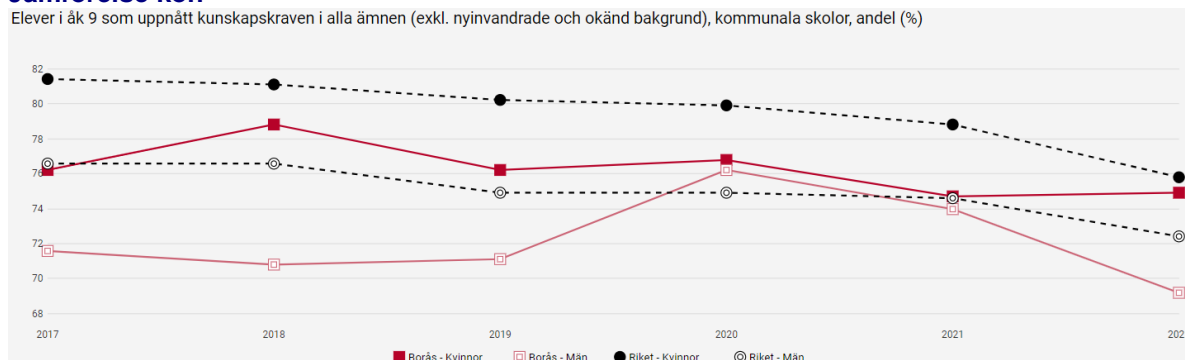
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Eskilstuna (67,1), Gävle (67,6), Kristianstad (68,8), Södertälje (69,4), Halmstad (71,9), Borås (72,0), Norrköping (73,8) och Växjö (74,6).

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

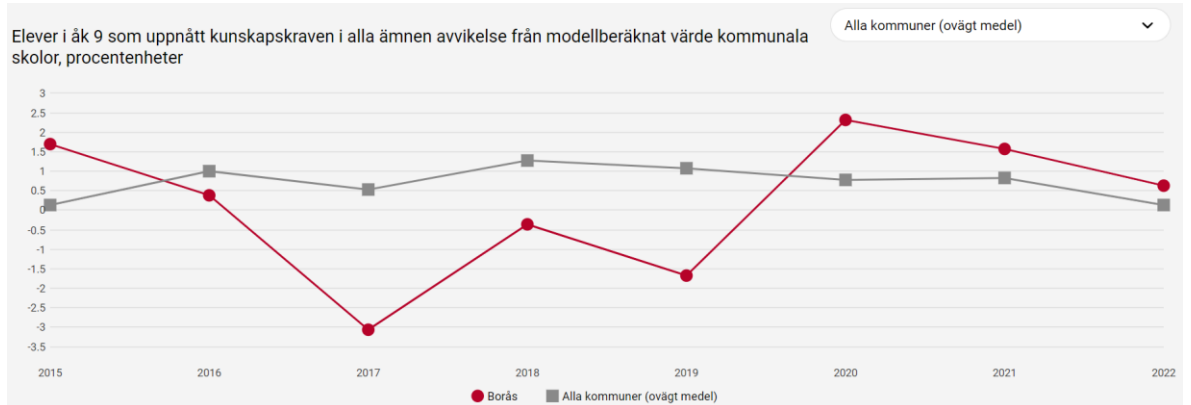
Borås: 2022 (K:74,9) (M:69,2). 2021(K:74,7) (M:74,0). 2020 (K:76,8) (M:76,2). 2019 (K:76,2) (M:71,1).

Riket: 2022 (K:75,8) (M:72,4). 2021(K:78,8) (M:74,0). 2020 (K:79,9) (M:74,9). 2019 (K:80,2) (M:74,9).

3.2.3.3 Uppnått i åk. 9 kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	-1,7	4,0	2,3	-0,7	1,6	-1,0	0,6
Alla kommuner, ovägt medel	1,1	-0,3	0,8	0,0	0,8	-0,7	0,1

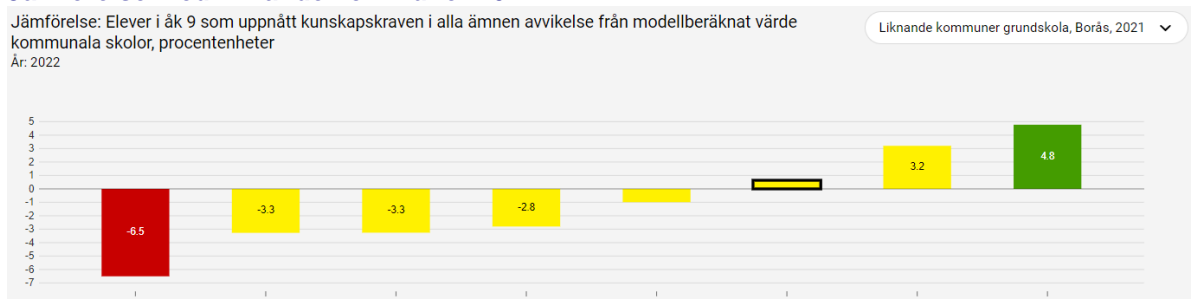
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

Jämförelse med liknande kommuner 2022

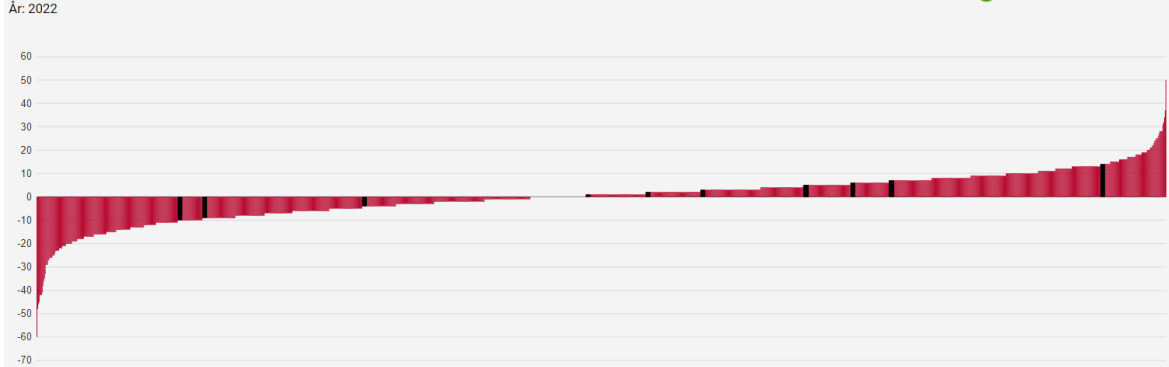

Från Vänster: Gävle (-6,5), Växjö (-3,3), Halmstad (-3,3), Kristianstad (-2,8), Eskilstuna (-1,0), Borås (0,6), Södertälje (3,2) och Norrköping (4,8)

Olika kommunala skolor jämfört med alla kommunala skolor i riket 2022

Enhetsdata: Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven , avvikelse från SALSA på enhetsnivå, procentenheter
År: 2022

✓ Visa enheter i fokusområde

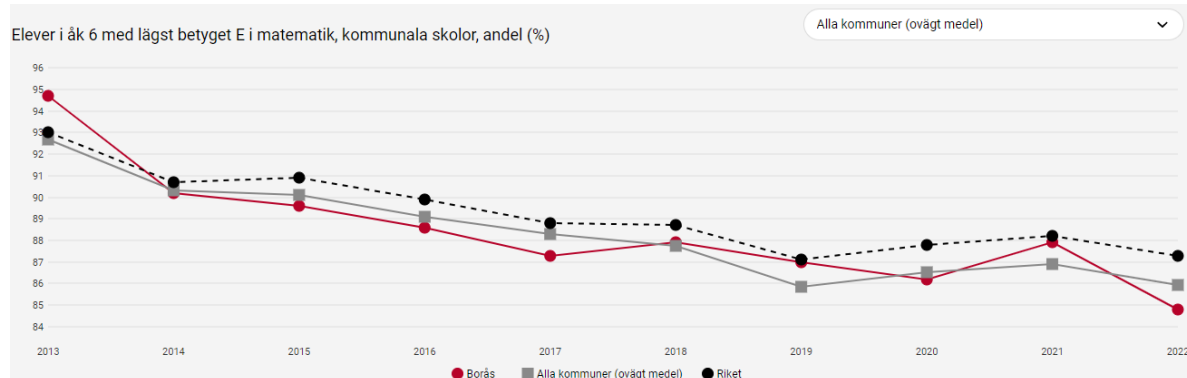
Från Vänster: Daltorpskolan (-10,0), Bodaskolan (-9,0), Dalsjöskolan (-4,0), Erikslundskolan (0,0 Särilaskolan (5,0), Engelbrektskolan (6,0), Fristadskolan (7,0), Viskaforsskolan (7,0) och Sandgårdskolan (14,0).

3.3 Årskurs 6

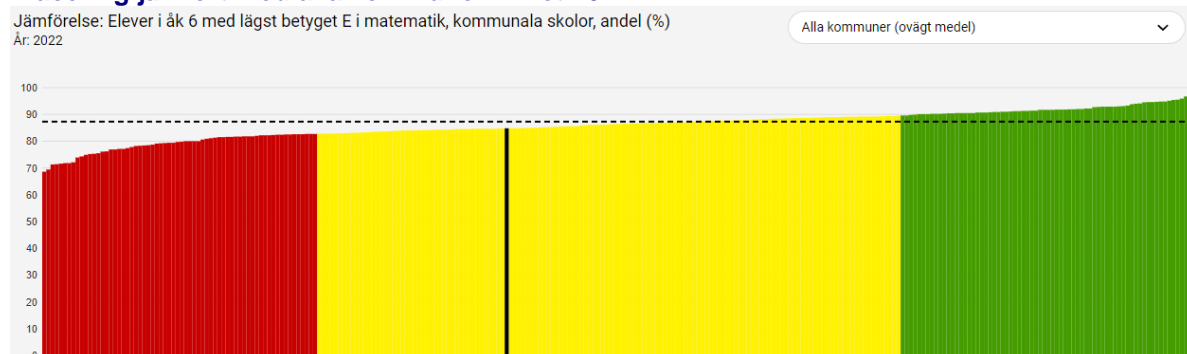
3.3.1 Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	87	-0,8	86,2	1,7	87,9	-3,1	84,8
Alla kommuner,	85,9	0,9	86,8	0,1	86,9	-1,0	85,9
Riket (kommunala skolor)	87,1	0,7	87,8	0,4	88,2	-0,9	87,3

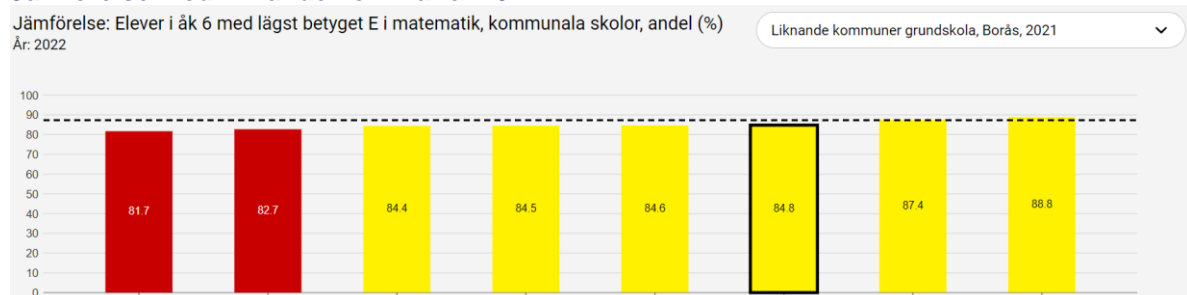
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

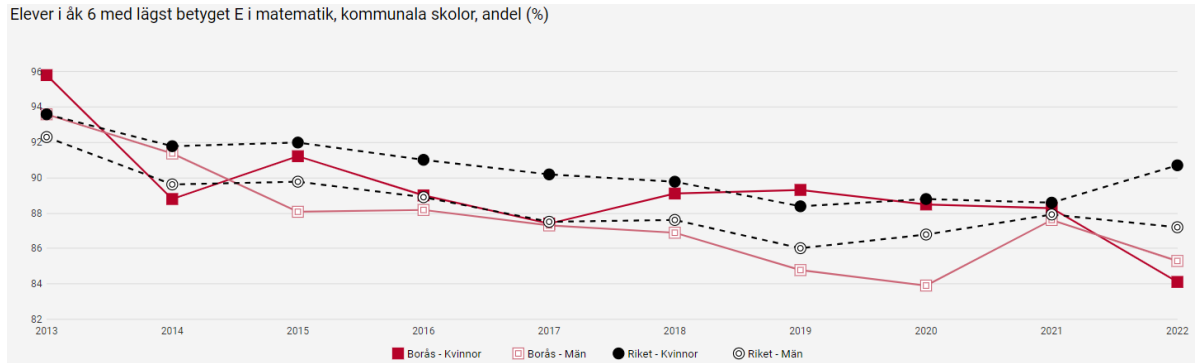
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Halmstad (81,7), Gävle (82,7), Södertälje (84,4), Norrköping (84,5), Eskilstuna (84,6), Borås (84,8), Kristianstad (87,4) och Växjö (88,8).

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)

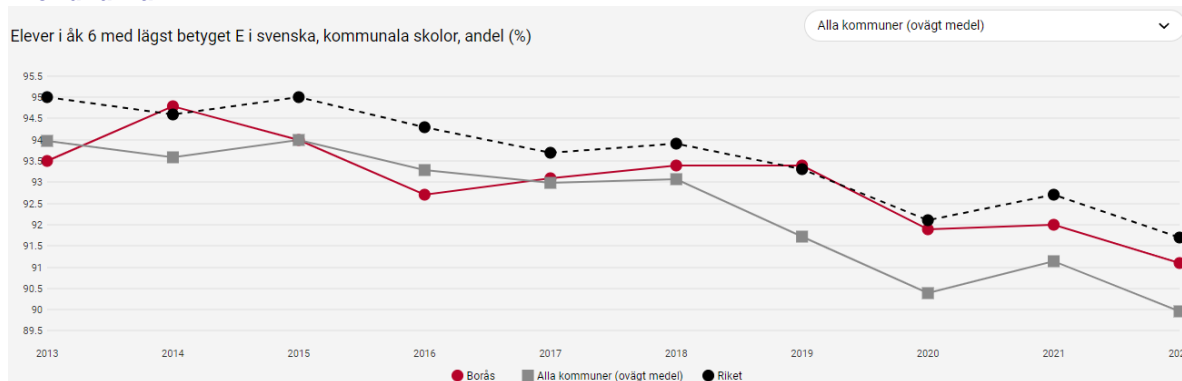
Borås: 2022 (K:84,1) (M:85,3). 2021(K:88,3) (M:87,6). 2020 (K:88,5) (M:83,9). 2019 (K:89,3) (M:84,8).

Riket: 2022 (K:90,7) (M:87,2). 2021(K:88,6) (M:87,9). 2020 (K:88,8) (M:86,8). 2019 (K:88,4) (M:86,0).

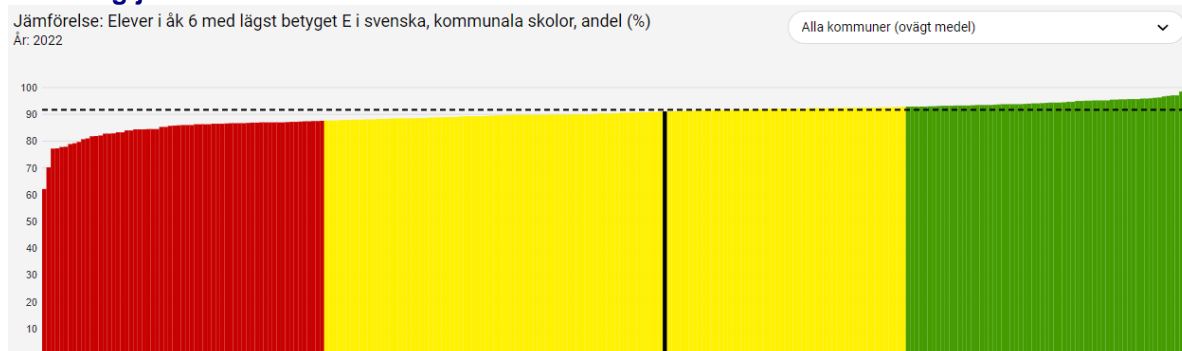
3.3.2 Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	93,4	-1,5	91,9	0,1	92,0	-0,9	91,1
Alla kommuner,	91,7	-0,9	90,8	1,0	91,8	-1,8	90,0
Riket (kommunala skolor)	93,3	-1,2	92,1	0,6	92,7	-1,0	91,7

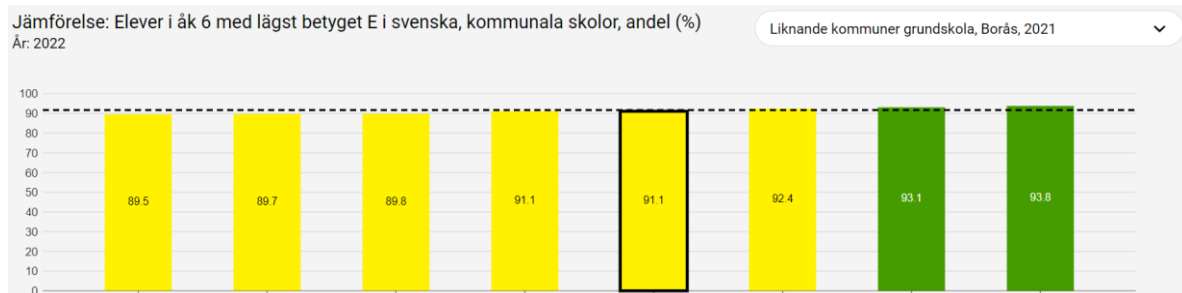
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

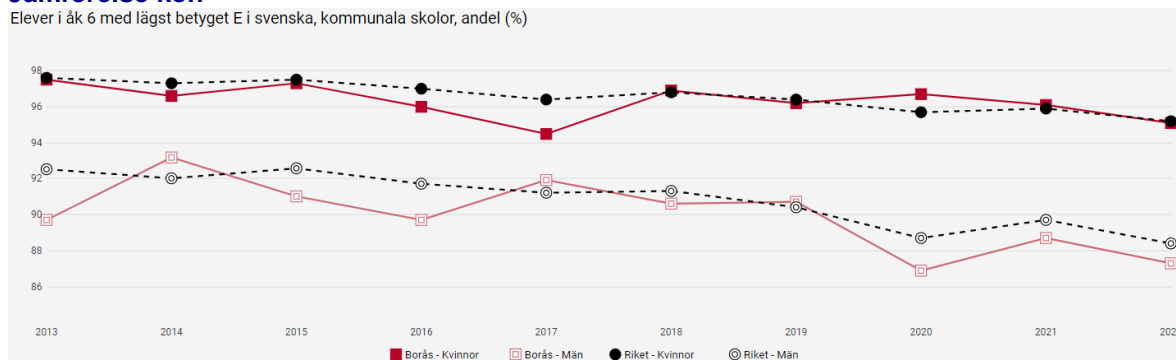
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Gävle (89,5), Norrköping (89,7), Halmstad (89,8), Eskilstuna (91,1), Borås (91,1), Växjö (92,4), Kristianstad (93,1) och Södertälje (93,8).

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)

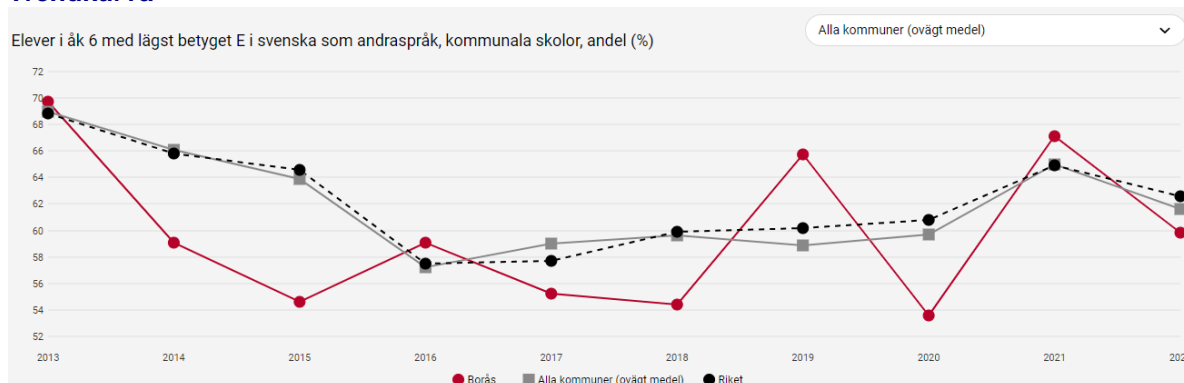
Borås: 2022 (K:95,1) (M:87,3). 2021(K:96,1) (M:88,7). 2020 (K:96,7) (M:86,9). 2019 (K:96,2) (M:90,7).

Riket: 2022 (K:95,2) (M:88,4). 2021(K:95,9) (M:89,7). 2020 (K:95,7) (M:88,7). 2019 (K:69,4) (M:90,4).

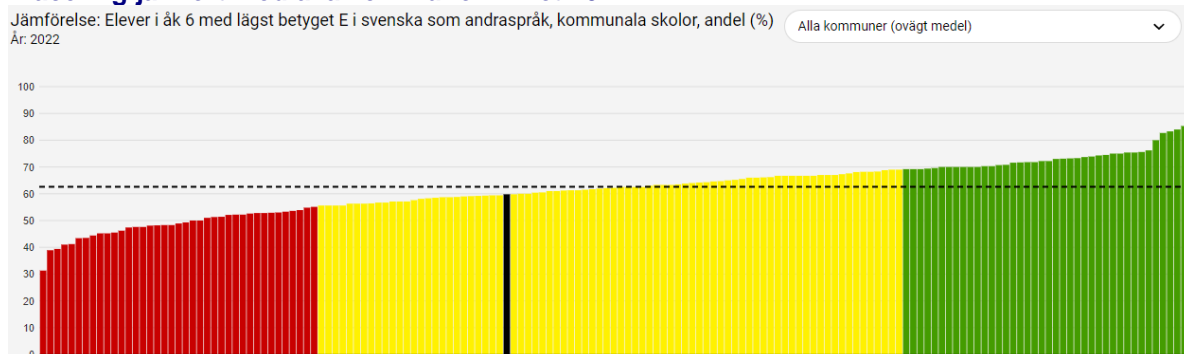
3.3.3 Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, andel (%)

	2019	Förändring	2020	Förändring	2021	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	65,7	-12,1	53,6	13,5	67,1	-7,3	59,8
Alla kommuner,	58,9	-5,0	53,9	11,1	65,0	-3,4	61,6
Riket (kommunala skolor)	60,2	0,6	60,8	4,1	64,9	-2,3	62,6

Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

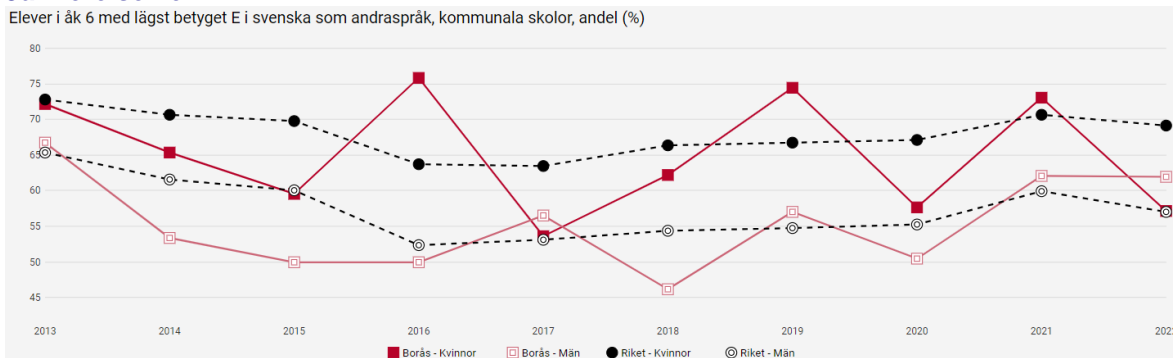
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Halmstad (59,2), Växjö (63,4), Sundsvall (65,3), Kristianstad (65,9), Södertälje (66,5), Eskilstuna (66,8), Borås (67,1) och Norrköping (75,6).

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2022 (K:57,1) (M:62,0). 2021(K:73,1) (M:62,1). 2020 (K:57,7) (M:50,5). 2019 (K:74,4) (M:57,0)

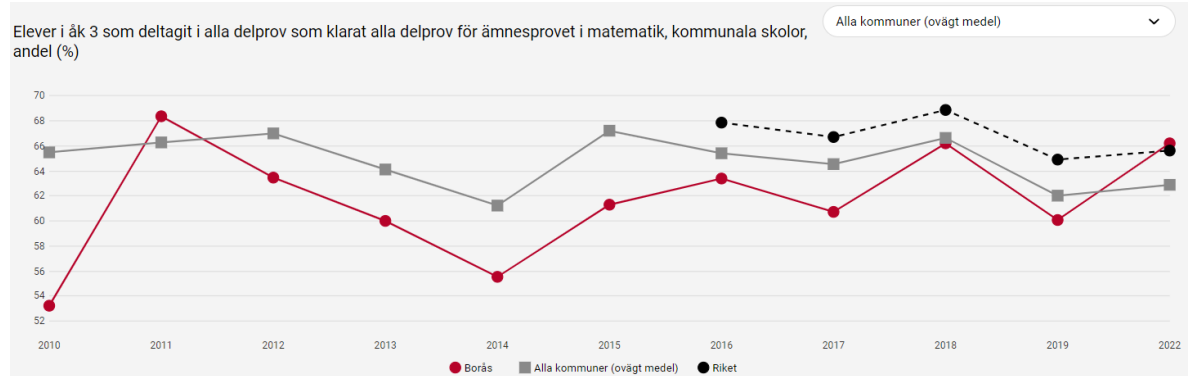
Riket: 2022 (K:69,1) (M:57,0). 2021(K:70,7) (M:59,9). 2020 (K:67,1) (M:55,2). 2019 (K:66,8) (M:54,7)

3.4 Årskurs 3

3.4.1 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, andel (%)

	2019	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	60,0	6,0	66,0
Alla kommuner,	62,0	1,0	63,0
Riket (kommunala skolor)	65,0	1,0	66,0

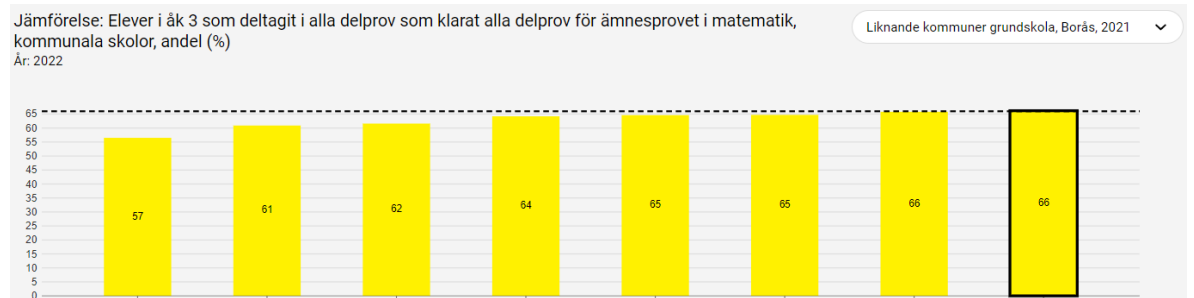
Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

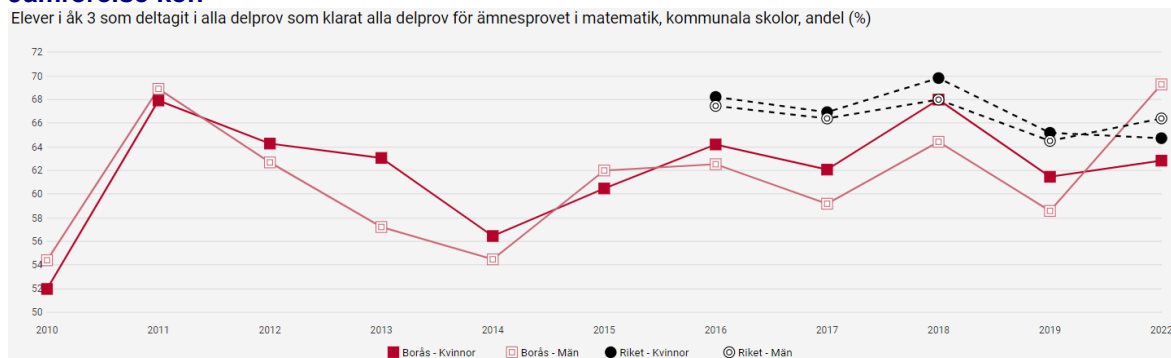
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Eskilstuna (57), Växjö (61), Kristianstad (62), Halmstad (64), Norrköping (65), Gävle (65), Södertälje (66) och Borås (66).

Jämförelse kön

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)

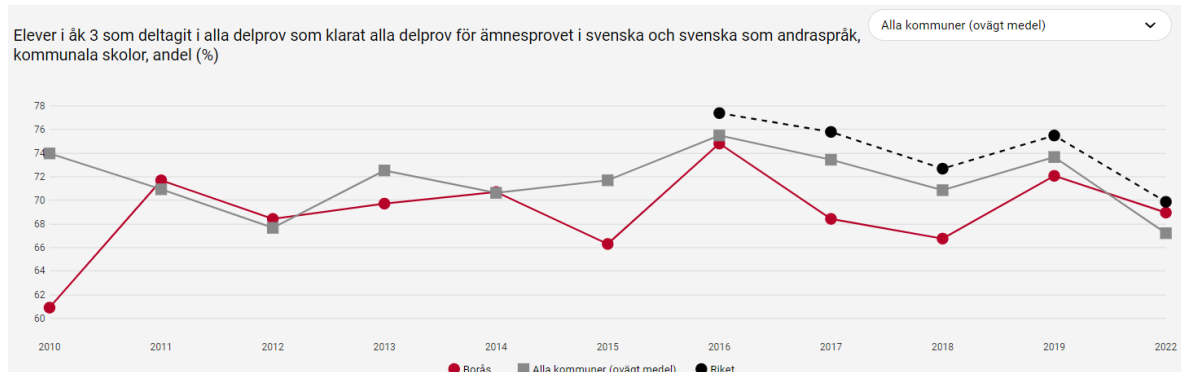
Borås: 2022 (K:63) (M:69). 2021(K:62) (M:59). 2020 (K:68) (M:64). 2019 (K:62) (M:59)

Riket: 2022 (K:65) (M:66). 2021(K:65) (M:65). 2020 (K:70) (M:68). 2019 (K:67) (M:66)

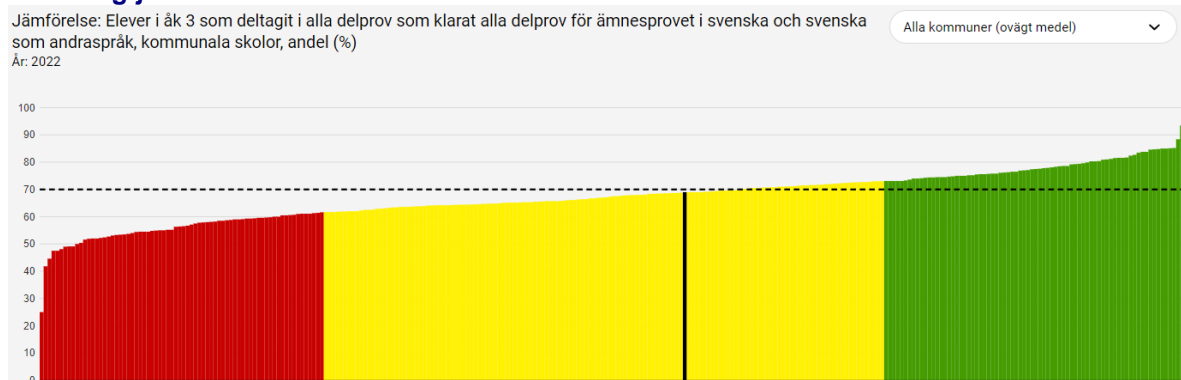
3.4.2 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, andel (%)

	2019	Förändring	2022
Borås (kommunala skolor)	72,0	-3,0	69,0
Alla kommuner,	74,0	-7,0	67,0
Riket (kommunala skolor)	76,0	-6,0	70,0

Trendkurva

Placering jämfört med alla kommuner i riket 2022

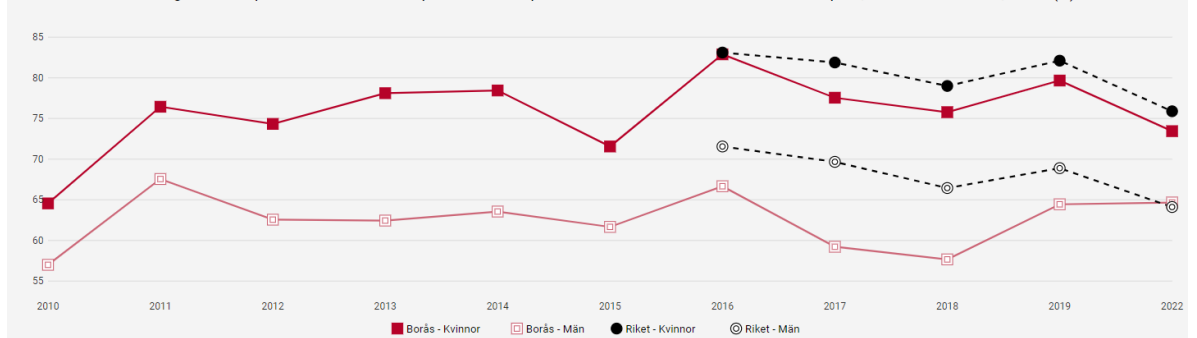
Jämförelse med liknande kommuner 2022

Från Vänster: Eskilstuna (61), Södertälje (62), Kristianstad (62), Gävle (65), Växjö (67), Norrköping (69), Borås (69) och Halmstad (70).

Jämförelse kön

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2022 (K:74) (M:65). 2021(K:80) (M:64). 2020 (K:76) (M:58). 2019 (K:78) (M:59)

Riket: 2022 (K:76) (M:64). 2021(K:82) (M:69). 2020 (K:79) (M:66). 2019 (K:82) (M:70)

3.5 Grundsärskolan

Grundsärskolan tar emot elever som tillhör grundsärskolans målgrupp. Det är hemkommunen som beslutar om en elev ska tas emot i grundsärskolan. Innan beslutet ska hemkommunen göra en pedagogisk, en psykologisk, en medicinsk och en social utredning. Kommunen ska samråda med elevens vårdnadshavare om utredningen medan den pågår.

Elever inskrivna i grundsärskolan får sin undervisning antingen i en grundsärskoleklass eller integrerade i grundskoleklasser. 2022 gick det totalt i Borås stads skolor 161 elever i grundsärskolan. Fem av dessa var dock inte ännu mottagna i grundsärskolans skolform. 40 elever gick integrerade i grundskoleklasser. Grundsärskolan följer en egen läroplan och har två inriktningar. Inriktningen mot ämnen riktar sig till de elever som har möjlighet att fördjupa sig i ämnen. Undervisningen sker i ämnen ganska lika de ämnen som finns i grundskolan men övningsämnen idrott, slöjd samt hem- och konsumentkunskap har ett större utrymme. Den andra inriktningen riktar undervisningen mot ämnesområden och är avsedd för de elever som har större behov av stöd. Undervisning sker i fem ämnesområden: kommunikation, verklighetsuppfattning, motorik, vardagsaktiviteter och estetisk verksamhet. I grundsärskolans ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Betygsskalan har fem steg: A, B, C, D och E. Betyget F används inte i grundsärskolan. Om en elevs kunskaper inte motsvarar kunskapskravet för betyget E eller högre ska betyg inte sättas. Om eleven eller elevens vårdnadshavare vill det ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme som ska beskriva elevens möjligheter att studera. Då samtliga elever inte betygssätts saknas nationell statistik att jämföra Borås Stads grundsärskoleelevers resultat med. Däremot följs undervisningen årligen upp i Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport Undervisning och resultat.

4 Analys

Borås Stads grundskolors resultat har mellan 2021 och 2022 förbättrats i årskurs 9 vad gäller behörighet men gått tillbaka avseende meritvärde och uppnått kunskapskraven i alla ämnen. För årskurs 6 har resultaten gått tillbaka i matematik, svenska och svenska som andraspråk under samma period. För årskurs 3 har resultat i nationella proven 2022 jämfört med 2019 förbättrats gällande matematik men gått tillbaka för svenska och svenska som andraspråk. I samtliga berörda kategorier befinner sig Borås Stad i rikets mittskikt, en mer ingående analys av resultaten presenteras nedan under rubrikerna, årskurs 9, årskurs 6 och årskurs 3. När Borås Stads resultat analyseras i relation till jämförbara kommuners och nationella resultat bekräftas behovet av de utvecklingsområden som presenterades i kvalitetsrapporten Undervisning och resultat 2022.

4.1 Barnrättsperspektiv på skolresultat

2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag, Sverige har sedan år 1990 ratificerat barnkonventionen och lagstiftarens tolkning av artikel 28, rätten till utbildning, är uttryckt i skollagen. Barnkonventionen som lag innebär en större skyldighet och en ökad möjlighet för myndigheter och domstolar att sätta barnets rättigheter i centrum. Ett barnrättsperspektiv på skolresultat bör emellertid omfatta mer än artikeln om rätten till utbildning, det berör också konventionens fyra grundläggande principer⁵:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde (artikel 2).
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn (artikel 3).
- Alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6).
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad (artikel 12).

Att följa upp Grundskoleförvaltningens resultat handlar därmed även om att följa upp att barns rättigheter tillgodoses. Folkhälsomyndigheten pekar i sin årsrapport 2020⁶ på kopplingen mellan utbildningsnivå och folkhälsa.

Exempelvis påverkas både livslängd och risken att leva i ekonomisk utsatthet av utbildningsnivån och skillnader i behörighet till gymnasiet bland elever i årskurs 9 ökar mellan dem vars föräldrar har förgymnasial utbildningsnivå och övriga. Borås Stad har genom arbetet för ett socialt hållbart Borås antagit målet om jämlika livsvillkor och förutsättningar för god hälsa för hela Borås Stads befolkning. Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska mellan grupper med olika social status samt mellan grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Den som inte har en fullföljd gymnasieutbildning riskerar i

⁵ UNICEF: <https://unicef.se/barnkonventionen>

⁶ Folkhälsomyndigheten:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/9fd952e9014642249164352cd5a3eb50/folkhalsans-utveckling-arsrapport-2020.pdf>

högre grad arbetslöshet, sämre hälsa, kriminalitet, behov av försörjningsstöd och låg grad av delaktighet i samhället. Grundskolan arbete för alla elevers fullföljda studier spelar därmed en viktig roll för en god hälsa för hela Borås Stads befolkning. Att gymnasiebehörigheten förbättrats för elever i årskurs 9 2022 är positivt och kan ytterligare ses som en indikation på vikten av arbetet för ett socialt hållbart Borås.

4.2 Elevsammansättning

Borås Stad har lägre andel elever i årskurs 1-9 i kommunal grundskola, vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, än jämförbara kommuner. Borås Stad har samtidigt en högre andel elever i årskurs 1-9 i de kommunala skolorna med utländsk bakgrund samt högre andel nyinvandrade elever. Föräldrarnas utbildningsbakgrund liksom om en elev kommit till Sverige kort tid innan årskurs 9 har stor påverkan på elevens kunskapsresultat. Kännedom om bakgrundsfaktorer påverkan på skolresultat är av stor betydelse för att skolan ska kunna vidta adekvata kompensatoriska åtgärder. I juni 2022 gick det totalt i Borås stads skolor 1144 elever i årskurs 6 varav 75 elever var nyanlända och 1116 elever i årskurs 9 varav 49 elever var nyanlända. Andel nyanlända elever av totalt antal elever är 6,6 procent i årskurs 6 och 4,4 procent i årskurs 9.

4.3 Kostnader

De totala kostnaderna för Borås Stads grundskolor är lägre än för jämförbara kommuner. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det svårt att jämföra kopplingen mellan kostnader och resultat kommuner emellan, då kommunernas förutsättningar kan skilja sig mycket åt⁷. Även i en jämförelse mellan liknande kommuner kan exempelvis kommunernas skolstruktur och hyresmodeller se olika ut. Utifrån en relativt låg kostnad per elev, trots större andel elever med föräldrar utan eftergymnasial utbildning och större andel elever med utländsk bakgrund, placerar sig Borås Stads grundskolor utifrån utvalda resultat i mittskiktet eller det övre skiktet av de jämförbara kommunerna.

Avseende lärare befinner sig Borås Stad i mitten eller på den nedre halvan av de jämförbara kommunerna avseende samtliga utvalda parametrar: antal elever per lärare, andel legitimerade lärare samt andel lärare med pedagogisk examen.

4.4 Det kompensatoriska uppdraget

Enligt Skollagen⁸ ska skolan sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, detta brukar kallas skolans

⁷ SKR:

<https://skr.se/skolakulturfrid/forskolagrundochgymnasieskola/vagledningsvarpavanligafrago r/samycketkostarskolan.2785.html#5.68e4adfe147afac12a43fb87>

⁸ SFS 2010:800. *Skollag*.

kompensatoriska uppdrag. Idag varierar dock resultaten mycket mellan olika elevgrupper och mellan olika skolor. Skolkommissionen har påvisat att det är en trend i hela riket och att skolsegregation riskerar att påverka elevernas kunskapsutveckling och möjlighet att uppfylla skolans demokratiuppdrag negativt: ”Denna ökade uppdelning av skolor riskerar att leda till försämrad likvärdighet i form av ökade kvalitetsskillnader mellan skolor. Den innebär också att det viktiga värde som ligger i att elever med olika bakgrund möts i skolan urholkas”⁹.

I en avhandling granskas kamrateffekter, det vill säga hur elevers resultat påverkas av vilken klass de går i. Studien visar att vad lärare gör i klassrummet har betydelse för enskilda elevers resultat, men på den aggregerade klassnivån tycks lärarens undervisning inte kunna ställa sig ovan den begränsande eller förstärkande effekt som olika elevsammansättningar kan få på undervisningen¹⁰. Om elevsammansättningen är sådan att de allra flesta eleverna har begränsade förkunskaper begränsas även lärarens möjligheter att bedriva en utmanande undervisning. Detta är något som försvårar det kompensatoriska uppdraget och som visar på betydelsen av heterogena elevgrupper.

Resultaten för Borås Stad visar liksom tidigare år oavsett ämne och årskurs på en stor variation mellan de olika skolorna. Inom ramen för den statliga satsningen Likvärdig skola¹¹ genomför Borås Stads grundskolor insatser för att stärka det kompensatoriska uppdraget, statsbidraget används främst till personalförstärkningar vilka bland annat möjliggjorde flexgrupper, utökad undervisningstid och intensivundervisning. Flera skolor har också bedrivit utvecklingsarbete med stöd av Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola¹². För att förbättra elevresultaten för den tredjedel av Grundskoleförvaltningens elever som är flerspråkiga har Grundskoleförvaltningen valt att utifrån en gedigen nulägesanalys arbeta med riktade insatser. Detta möjliggörs i samarbete med Skolverket utifrån den statliga satsningen Riktade insatser för flerspråkiga och nyanlända elevers lärande¹³. Grundskoleförvaltningen har i sin nulägesanalys sett ett behov av att öka likvärdigheten för de nyanlända och flerspråkiga eleverna inom förvaltningen. Det behövs en ökad kompetens, höjd medvetenhet och förbättrad organisation i hela stöd och styrkedjan samt inom samtliga professioner. De prioriterade områdena som förvaltningen är igång och arbetar med är svenska som andraspråk, kartläggning av nyanlända elever,

⁹ Skolkommissionen (2017):

<https://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan--nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

¹⁰ Bäckström, P. (2020). *Kamrateffekter i skolundervisning – En ramfaktorteoretisk analys*.

¹¹ Skolverket (2022): <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-likvardig-skola-2022>

¹² Skolverket: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/samverkan-for-basta-skola>

¹³ Skolverket: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlandas-utbildning/riktade-insatser-for-nyanlanda-och-flersprakiga-barn-och-elevers-utbildning>

studiehandledning samt språkutvecklande arbetssätt. Elevehälsan och skolbiblioteken involveras också i arbetet utifrån skolornas nulägesanalyser. Vi har också utifrån nulägesanalyser specifika insatser för grundsärskolan. Borås Stad deltar i satsningen från höstterminen 2021 till och med vårterminen 2025. När det modellberäknade värdet jämförs med faktiskt utfall visar Borås Stads grundskolor på en positiv avvikelse i årskurs 9 avseende såväl uppnådda kunskapskrav i alla ämnen som gymnasiebehörighet. Det finns ändå anledning att betona vikten av att Borås Stad behöver göra mer för att kompensera elevers bakgrund. En tydligt isärdragen struktur visar sig genom resultaten i årskurs 9, där Borås Stads skolor i socioekonomiskt utsatta områden placerar sig bland de lägsta i riket och två andra skolor i välbärgade områden placerar sig bland de högsta. Samtidigt visar årets resultat på att ett systematiskt och intensivt arbete för att öka elevers resultat ger positiva utfall. En skola har gått från det lägsta resultatet 2021 i gymnasiebehörighet för årskurs 9 bland Borås Stad nio högstadieskolor, till det fjärde bästa resultatet 2022. Lika så har en annan skola som 2021 placerade sig med det fjärde lägsta resultatet, för 2022 presterat det näst bästa resultatet bland de nio högstadieskolorna. Anledningar som lyfts i skolornas analys över de förbättrade resultaten är målmedvetet arbete med att tillgängliggöra undervisning genom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt systematiskt arbete under flera år med individuellt anpassade insatser där pedagoger har hållit i och hållit ut och inte låtit någon elev falla mellan stolarna. Trots den positiva utvecklingen för dessa skolor visar årets resultat fortsatt att Borås Stads skolor tydligt befinner sig i varsin ände av skalan. Detta innebär att fler insatser behövs för att i högre utsträckning kompensera de skolor som har elever med försvärande bakgrundsfaktorer. Där kommer de riktade insatserna för flerspråkiga och nyanlända elevers lärande att spela en viktig roll.¹⁴

4.1 Årskurs 9

Spridningen i elevers resultat mellan skolenheterna är fortsatt stor. Bäst lyckas Borås Stad avseende gymnasiebehörighet där resultatet i Borås Stad har ökat från 80,5 procent 2021 till 82,2 procent 2022. I relation till jämförbara kommuner presterar elever i årskurs 9 i Borås Stad näst bäst i jämförelsegruppen, och bland kommunerna i Sverige i mitten.

Avseende det genomsnittliga meritvärdet är resultatet lägre jämfört med förra året, från 224,9 till 218,8. Jämfört med liknande kommuner placerar sig dock Borås Stad i mitten och bland kommunerna i Sverige även där i mitten. Årets resultat avviker från de senaste årens positiva utveckling och är det lägsta resultatet sedan 2017. I relation till 2021 års resultat syns en större nedåtgång än för medelvärdet för alla kommuner och kommunala skolor i riket.

Vad kan då förklara detta hack i kurvan för det genomsnittliga meritvärdet?

¹⁴ Skolverket: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlandas-utbildning/riktade-insatser-for-nyanlanda-och-flersprakiga-barn-och-elevers-utbildning>

Det är svårt att avgöra men en del av de sjunkande resultaten kan sannolikt hänvisas till effekter av pandemin. Studier visar att de elever som har sämst förutsättningar också är de som i störst grad påverkats negativt av förändrade förhållanden under pandemin¹⁵. En annan faktor är att skolor i och med skolvalet nu har en förändrad elevsammansättning och att det innebär nya utmaningar att möta elever med andra behov, vilket visar på betydelsen av skolans kompensatoriska uppdrag samt höga och positiva förväntningar på alla elever.

Trots tillbakagången i det genomsnittliga meritvärdet visar avvikelser från det modellberäknade värdet att Borås Stads elever presterar bättre än ”alla kommuner” i förhållande till förutsättningarna. Detta indikerar att Borås Stad lyckas förhållandevis väl med det kompensatoriska uppdraget. Avvikelsen från det modellberäknade värdet visar på spridningen i kommunen där en skola i ett socioekonomiskt svagare område fortsatt ligger högt över det förväntade värdet medan en annan skola ligger under.

Vad gäller uppnådda kunskapskrav i alla ämnen placerar vi oss strax över mitten bland jämförbara kommuner.

Generellt är flickornas resultat bättre än pojkarnas, i såväl Borås Stads skolor som nationellt. Årets resultat oavsett redovisat mått för årskurs 9, både bekräftar och förstärker denna trend då flickors resultat står i paritet med motsvarande i riket. Samtidigt som pojkar i Borås stad presterar lägre än pojkar i riket. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat jämfört med Borås Stad och riket är det samma oavsett om måttet inkluderar samtliga elever, eller exkluderar elever som är nyinvandrade eller har en okänd bakgrund. Det verkar således som att skolorna i Borås Stad under det gångna läsåret inte lyckats möta lågpresterande pojkar lika bra som en genomsnittlig skola i riket. ”Forskningen visar att könsskillnader i skolresultat uppstår i ett komplext samspel mellan samhälleliga och kulturella faktorer som exempelvis genusnormer, skolkultur och förväntningar från vuxna och kamrater. Normer för hur flickor och pojkar förväntas vara bidrar till ett socialt positionerande och till att det skapas hierarkier som leder till ett otrött klimat. Variationen inom grupperna flickor och pojkar är emellertid stor. Föräldrarnas utbildningsbakgrund är en faktor som i hög grad samspelar med kön när det gäller elevernas skolresultat, och något som pojkar som grupp i högre grad än flickor förefaller påverkas av.”¹⁶ Borås Stads socioekonomiska utmaningar påverkar troligtvis skillnaden i resultaten för pojkar i Borås stad jämfört med i riket. Detta visar ytterligare på vikten av ett fortsatt arbete för ett socialt hållbart Borås och alla elevers fullföljda studier.

¹⁵ Skolverket (2021) <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/skolverkets-utvarderingar-och-rapporter/uppfoljning-av-coronapandemins-konsekvenser/rapporter-om-coronas-paverkan/2021-05-21-ett-ar-med-pandemi-i-forskola-och-skola-och-komvux>

¹⁶ SKL (2019). *Se, förstå och förändra - Att motverka könsskillnader i skolresultat*

För att på ett bättre sätt motverka könsskillnader i skolresultat påverkar ”Skolans förmåga att möta elevers olika förutsättningar genom att skapa inkluderande lärmiljöer, arbeta kompensatoriskt med centrala förmågor och studieteknik, göra förändringar i undervisningen och erbjuda eleverna fler sätt att redovisa sina kunskaper.”¹⁷ Borås Stads arbete med digitalt stöd för att synliggöra och åtgärda enskilda och strukturella utvecklingsbehov inom matematik, insatser för flerspråkiga och nyanlända elevers lärande samt skolors fortsatta arbete med att en ökad elevnärvaro är några av insatserna som syftar att bidra till att alla elever i Borås Stad blir behöriga till gymnasiet och höjer sina betygsresultat.

4.2 Årskurs 6

Samtliga redovisade resultat 2022 för Borås Stad i årskurs 6 går tillbaka jämfört med föregående år. Högsta resultatet presterar eleverna i ämnet svenska där Borås Stads resultat är högre än medelvärdet för alla kommuner och i paritet med kommunala skolor i riket. I relation till jämförbara kommuner ligger resultatet i övre delen i den mellersta jämförelsegruppen, och i kommunerna i Sverige bland resultaten i mitten. Även om årets resultat för Borås Stad är likvärdigt med de nationella resultaten visar årets tillbakagång på vikten av ett fortsatt arbete med att förbättra läsförståelsen genom att organisera undervisningen utifrån resultat från exempelvis screeningverktyget Lexplore samt Skolverkets satsning för nyanlända och flerspråkiga elever¹⁸.

I ämnet matematik och svenska som andraspråk presterar eleverna i Borås Stad lägre än både medelvärdet för alla kommuner och kommunala skolor i riket. I relation till jämförbara kommuner ligger resultatet runt de mellersta i jämförelsegruppen, och även så bland kommunerna i Sverige.

2022 har pojkar i Borås Stad ett högre resultat än flickor i ämnena matematik och svenska som andraspråk, medan flickor har högre resultat i ämnet svenska. I ämnet svenska står Borås Stads resultat för både flickor och pojkar i paritet eller strax under jämfört med riket, medan både flickors och pojkars resultat i matematik är lägre än motsvarande i riket. I ämnet svenska som andraspråk är flickors resultat i Borås Stad i paritet med pojkars resultat i riket samtidigt som pojkars resultat både är högre än flickors resultat i Borås Stad och pojkars resultat i riket.

I Borås såväl som i riket är det en relativt låg andel av eleverna som läser svenska som andraspråk som får lägst betyget E. Att antalet elever som betygssätts i ämnet svenska som andraspråk är betydligt lägre än i ämnet svenska kan bidra till att de procentuella förändringarna i resultat mellan åren är stora; ett mindre antal elevers resultat får därför förhållandevis stort procentuellt utslag både när man belyser alla elever eller tittar på flickor och

¹⁷ SKL (2019). *Se, förstå och förändra - Att motverka könsskillnader i skolresultat*

¹⁸ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlanda-barn-och-elevers-utbildning/riktade-insatser-for-nyanlanda-och-flersprakiga-barn-och-elevers-utbildning>

pojkar var för sig. Detta till trots är det viktigt att fortsätta utveckla undervisningen i ämnet svenska som andraspråk, inte minst då kunskaper i det svenska språket är av stor betydelse för att klara de flesta andra ämnen, vilket pågår i form av Skolverkets satsning för nyanlända och flerspråkiga elever¹⁹.

4.3 Årskurs 3

Under vårterminen kunde de nationella proven i årskurs 3 genomföras som planerat efter två års uppehåll under pandemin.

För nationella provet i matematik har resultatet 2022 för Borås Stad kraftigt förbättrats jämfört med 2019 och är högre än medelvärdet för alla kommuner. Jämfört med liknande kommuner presterar Borås Stad det högsta resultatet och bland kommunerna i Sverige i mitten.

För nationella provet i svenska och svenska som andraspråk har resultatet 2022 för Borås Stad gått tillbaka jämfört med 2019, men är högre än medelvärdet för alla kommuner. Jämfört med liknande kommuner presterar Borås Stad det näst högsta resultatet och bland kommunerna i Sverige i mitten.

2022 presterar pojkar i Borås Stad i nationella provet i matematik samt svenska och svenska som andraspråk goda resultat i jämförelsen. Flickor i Borås Stad presterar ett högre resultat än pojkar i nationella provet svenska och svenska som andraspråk, både i Borås Stad och i riket, dock något lägre än flickor i riket. I nationella provet i matematik har flickor i Borås Stad dock ett lägre resultat än både pojkar i Borås Stad och pojkar samt flickor i riket.

4.4 Matematik

Grundskoleförvaltningen har under läsåret 22/23 infört det digitala verktyget Magma för elever i årskurs 1 till 9. Magma är ett digitalt läromedel, verktyg för screening av elevers kunskapsnivåer, träningsyta för eleverna och möjliggör kommunikation mellan lärare och elev för snabb respons. Elevernas resultat blir enkelt och snabbt synliga för läraren och kan aggregeras på nivåerna klass, årskurs, skolenhet och huvudman. Syftet med att införa Magma är att ge förutsättningar för att förbättra matematikundervisningen, organiseringen kring matematiken samt kvalitetsarbetet.

Enligt den internationella jämförelsen TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)²⁰, som vart fjärde år sedan 1995 mäter elevers kunskaper i och attityder till matematik och naturvetenskapliga ämnen i årskurs 4 och 8, så har de svenska resultaten stabiliserats efter flera års försämringar. För eleverna i årskurs 4 är resultaten i matematik bättre än när Sverige deltog i

¹⁹ Skolverket: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlandas-utbildning/riktade-insatser-for-nyanlanda-och-flersprakiga-barn-och-elevs-utbildning>

²⁰ Skolverket (2020). TIMSS 2019. Svenska grundskoleelevers kunskaper i matematik och naturvetenskap i ett internationellt perspektiv.

TIMSS 2007 och 2011, resultaten är dock fortfarande lägre än 1995 års nivå. Högpresterande elever i Sverige har förbättrat sina resultat i TIMSS 2019 jämfört med 2015. Andelen elever som presterar på den högsta kunskapsnivån i matematik har ökat, både i årskurs 8 och i årskurs 4. I TIMSS 2019 framgår att elevernas socioekonomiska bakgrund, mätt som grad av hemresurser för lärande, har fortsatt stor betydelse för hur de presterar i matematik och naturvetenskap. I genomsnitt presterar elever i årskurs 4 och 8 som har en högre grad av hemresurser betydligt bättre än elever med en lägre grad av hemresurser. Sveriges resultat liknar genomsnittet för EU-och OECD-länderna i detta avseende. Att kompensera för elevers olika förutsättningar verkar därmed vara en viktig åtgärd för att öka måluppfyllelsen i matematik.

4.5 Läsförståelse

I en avhandling²¹ om lässvårigheter och den språkliga förmågens betydelse för skolresultat framkommer att elever med begränsad läsförståelse i årskurs 2 hade en ökad risk att inte nå målen för de nationella proven i årskurs 3. Risken ökar markant om läsförståelsesvårigheterna är kombinerade med avkodningssvårigheter. Elever med enbart avkodningssvårigheter klarade de nationella proven bättre och elever med enbart stavningssvårigheter i årskurs 2 klarade proven lika bra som eleverna med typisk läs- och skrivutveckling. Avhandlingen visar att språklig förmåga samvarierar med skolresultat i läsförståelse och alla delprov i matematik förutom delprovet om mönster. Avhandlingen visar också på vikten av att inkludera hörförståelse i arbetet med elever som har läsförståelsesvårigheter, då det inte räcker med en bättre avkodningsförmåga för att uppnå en god läsförståelse. Det krävs insatser både för att främja ordförråd, grammatisk kompetens och förståelsestrategier. Att utveckla elevers läsförståelse är därmed betydelsefullt för elevernas resultat i flera ämnen än i svenska/svenska som andraspråk.

I Borås Stad har Grundskoleförvaltningen tagit ett helhetsgrepp om arbetet med läsförståelse och elevers språkutveckling genom en gemensam rutin för elevers språkutveckling som alla skolor ska använda. Förvaltningen har även infört det digitala screeningverktyget Lexplore, som mäter elevens ögonrörelser vid läsning. Elevens resultat blir synligt i realtid och statistik kan aggregeras på nivåerna klass, årskurs, skolenhet och huvudman. Lexplore är till för elever i årskurs 1 till 6 och innehåller även material och övningar anpassade till den nivå där eleven befinner sig. Resultaten från arbetet kring Lexplore redovisas i kvalitetsrapport undervisning och resultat.

GRUNDSKOLEFÖRVALTNINGEN

Hayne Hedin
Chef kvalitet och utveckling

²¹ Levlin, M. (2014). *Läsvårigheter, språklig förmåga och skolresultat i tidiga skolår.*

Jonas Sahlberg
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00023 3.4.1.0

Patientsäkerhetsberättelse medicinska samt psykologiska insatser 2022

Grundskolenämndens beslut

Godkänna patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans medicinska samt psykologiska insatser 2022 för Grundskolenämnden.

Ärendet i sin helhet

Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan är en resurs i arbetet för en hälsofrämjande skolutveckling och har tillsammans med hela skolan ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för alla elever. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen för psykologiska insatser är att öppet och tydligt kunna redovisa strategier, mål och resultat för de psykologiska insatserna; för såväl invånare i Borås Stad som andra intressenter. Patientsäkerhetsberättelsen för medicinska insatser omfattar den hälso-och sjukvård som utförs av elevhälsans medicinska insats.

Beslutsunderlag

1. Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser 2022 för Grundskolenämnden.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Patientsäkerhetsberättelse

för Grundskolenämnden

År 2022

Datum 2023-03-01

Ansvarig för innehållet

Jonas Sahlberg

Verksamhetschef för Elevhälsans medicinska insats, Grundskoleförvaltningen

Maria Högfeldt

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA), Grundskoleförvaltningen

Diarienummer

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan är en resurs i arbetet för en hälsofrämjande skolutveckling och har tillsammans med hela skolan ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för alla elever.

Elevhälsans medicinska insats utgörs av verksamhetschef, enhetschef, medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska, skolläkare och skolsköterskor. Under 2022 har de 49 skolenheterna bemannats av 29 heltidstjänster fördelat på 32 skolsköterskor. Detta innebär ca 430 elever/heltid fördelat på 1,6 enheter per skolsköterska samt två läkare på 1,6 tjänstefaktorer.

Patientsäkerhetsberättelsen redogör för delar av medicinska insatser och syftet med denna är att öppet och tydligt kunna redovisa strategier, mål och resultat för de medicinska insatserna; för såväl invånare i Borås Stad som andra intressenter.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

Mallen är framtagen inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen, på uppdrag av den nationella samverkansgruppen (NSG) inom patientsäkerhet, 2021-09-23.

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	5
Engagerad ledning och tydlig styrning	5
Övergripande mål och strategier	5
Organisation och ansvar.....	6
Vårdgivare	6
Ansvarsfördelning Verksamhetschef	6
Ansvarsfördelning MLA.....	6
Ansvarsfördelning Enhetschef.....	6
Ansvarsfördelning skolsköterskor och skolläkare	7
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	7
Samverkan för barns och ungas hälsa	7
Riktlinje för Samordnad individuell plan och Rutin för samverkan kring barn och unga ..	7
Barn med Intellectuell Funktionsnedsättning (IF).....	8
Viskans barn och ungdomsmottagning.....	8
Samverkan med BUP.....	8
För övrigt så har lokala samverkansmöten genomförts med följande:	8
Samverkan mellan förvaltningarna	9
Informationssäkerhet.....	9
Strålskydd	10
En god säkerhetskultur.....	10
Säkerhetskulturen behöver kännetecknas av:.....	10
Adekvat kunskap och kompetens	11
Patienten som medskapare	11
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	12
Öka kunskap om inträffade vårdskador	12
Tillförlitliga och säkra system och processer	13
Säker vård här och nu.....	13
Riskhantering.....	14
Stärka analys, lärande och utveckling	14
Avvikelse	14
Klagomål och synpunkter	15
Öka riskmedvetenhet och beredskap	16
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	16
Strategi och mål för patientsäkerhetsarbetet 2023.....	16

SAMMANFATTNING

Elevhälsans medicinska insats (EMI) i Borås Stad arbetar systematiskt för att upprätthålla en hög patientsäkerhet. För att uppnå detta är det viktigt med adekvat personaltäthet, erbjuda fortbildning samt att det finns fungerande system för journalföring, egenkontroll och avvikelshantering.

Tillsvidare anställd skolläkare påbörjade sin tjänstgöring under 2021 detta gav ett ytterligare medicinskt stöd till verksamhetschef och medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA) vilket bidragit till ökad patientsäkerhet både internt och externt vad gäller samarbete med Västra Götalandsregionen (VGR). Detta har även givit ett ökat stöd till EMI:s skolsköterskor vilket är positivt för patientsäkerheten. Under 2022 har ytterligare en skolläkare(60%) rekryterats. Skolläkarföreningen förespråkar 4000 elever per heltid skolläkare. Inom Borås Stads grundskolor finns ca 12.250 elever. Skolläkaren har med sin samverkan med andra vårdgivare bidragit till att rutiner, samarbetsavtal samt PM reviderats.

Under 2022 har det saknats MLA under 4 månader mellan avslut och nyanställning. Vilket medfört att planerade åtgärder fått senareläggas. Inför 2023 fortsätter arbetet med att revidera samt lägga in EMI:s metodstöd i Canea.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Denna patientsäkerhetsberättelse omfattar den hälso-och sjukvård som utförs av elevhälsans medicinska insats (EMI). Då EMI är verksam i skolan är begreppet patient synonymt med elev. EMI utgör en självständig verksamhetsgren av den så kallade samlade elevhälsan. Nedan beskrivs mål, strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador och öka patientsäkerheten för patienterna som omfattas av den hälso-och sjukvård som ges av EMI.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer. God kvalitet och patientsäkerhet utvecklas bäst i organisationer med god arbetsmiljö, psykologisk trygghet och en kultur där medarbetarna är delaktiga och gemensamt med ledningen strävar efter att fortlöpande förbättra för att upprätthålla en hållbar verksamhet.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Ett Ledningssystem som är känt i verksamheten och som revideras kontinuerligt utgör grunden för det systematisera patientsäkerhetsarbetet och är således en del för att kunna uppnå det nationella målet om att ingen patient ska behöva drabbas av en vårdskada. I detta var ett övergripande mål att det skulle ske en revidering av EMI's rutin- och metodstöd under 2022. Detta kommer att fortlöpa även under 2023 då arbetet med att revidera en rutin synliggör att det är omfattande och många fler delar att beakta än själva skrivandet. Elevhälsans uppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande och att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Elevhälsans medicinska insats (EMI) i Borås Stad arbetar fortlöpande för att upprätthålla en så hög grad av patientsäkerhet som möjligt. Målet är att bedriva en god och säker vård där risker elimineras genom tidig identifiering och förebyggande arbete. Upprätthålla en god kompetensförsörjning, att säkerställa så att verksamheterna har tillgång till personal med adekvat kompetens. Arbetsmiljön måste vara tillfredsställande och det ska finnas tid för planering och reflektion. Lokalerna som används inom verksamheten måste vara ändamålsenliga och uppfylla grundläggande krav på hygien och sekretess.

EMI:s mål är att säkerställa att alla elever erbjuds medicinska insatser enligt gällande basprogram med hälsosamtal och vaccinationer. Att tillföra medicinsk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet, tidigt identifiera problem hos elever som kan innebära att de är i behov av särskilt stöd eller andra insatser, samverka med elever, vårdnadshavare och skolans övriga personal för att ge kunskap om hälsosamma levnadsvanor och bevaka elevernas vaccinationstäckning. Skolsköterskan kan bland annat medverka i grupper, vid föräldramöten och andra konstellationer som är till gagn för eleven. EMI ska även erbjuda enklare sjukvårdsinsatser och bedömningar vid smärre olyckor under skoldagen enligt 2 kap. 28 § skollagen (2010:800).

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Nedan följer en beskrivning av det systematiska patientsäkerhetsarbetet utifrån roller och ansvarsfördelning. Samt en beskrivning av strukturen för det systematiska patientsäkerhetsarbetet.

Vårdgivare

Borås Stad är genom kommunfullmäktige vårdgivare för all hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs i stadens regi. Genom gällande nämndreglemente har kommunfullmäktige uppdragit Grundskolenämnden att utgöra vårdgivare genom att ansvara för ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom Grundskoleförvaltningen.

Ansvarsfördelning Verksamhetschef

I 4 kap. 2 § Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) står att där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef). Verksamhetschefen har ett samlat ansvar för verksamheten och ska säkerställa att patienternas behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses.

I 11 kap 1§ står att ledningen av den kommunala hälso- och sjukvårdsverksamheten ska utövas av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer. Verksamhetschefen förordnas av vårdgivaren genom nämndbeslut. Verksamhetschefen för elevhälsans medicinska insats har även befattningen chef för elevhälsan. Därmed har verksamhetschefen det yttersta ansvaret för elevhälsans verksamhet. Uppdraget som verksamhetschef innebär att strukturerat leda och planera kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.

Verksamhetschefen ansvarar för att alla medarbetare har rätt kompetens och möjlighet till fortbildning, ansvar och befogenheter för att kunna bedriva en vård av god kvalitet.

Verksamhetschefen är den person som såväl till tillsynsmyndigheter som elever, föräldrar och personal ska kunna vända sig till när det gäller frågor, synpunkter och/eller klagomål som rör verksamheten.

I HSL 2017:30, 11 kap 4§ står att inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer ska det finnas en medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska. För verksamhet inom elevhälsans medicinska insats finns vid Borås Stad möjlighet att överlåta enskilda ledningsuppgifter till MLA-EMI(Medicinskt Ledningsansvarig sjuksköterska. Verksamhetschef som inte har tillräcklig kompetens och erfarenhet kan uppdra åt andra befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter.

Ansvarsfördelning MLA

MLA leder det operativa systematiska kvalitét-och patientsäkerhetsarbetet. På en övergripande nivå innebär uppdraget att revidera vårdgivarens ledningssystem dess processer, rutiner samt stöddokument. Ledningssystemet omfattar bland annat rutiner för avvikelshantering och egenkontroller.

Ansvarsfördelning Enhetschef

Enhetschef för EMI har personalansvar, budgetansvar och ska även se till att skolsköterskorna ges tid och möjlighet till erforderlig kompetensutveckling.

Ansvarsfördelning skolsköterskor och skolläkare

I egenskap av att skolsköterskor och skolläkare är legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har de ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom hälso- och sjukvården och för elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten. I ansvaret ingår att identifiera och rapportera avvikelser och risker.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan för barns och ungas hälsa

I januari 2021 beslutades en ny överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och kommunens alla 49 kommuner, Samverkan för barns och ungas hälsa. Den syftar till att främja och tydliggöra struktur och ansvar för samverkan, samt samarbete och samordning mellan berörda verksamheter. Överenskommelsen utgår från de lagar som reglerar samverkan när barn och unga har individuella behov av insatser från både kommun och region. Målet med överenskommelsen är tidig upptäckt och samordnade insatser som motverkar stora, komplexa problem i framtiden. En del av detta kan vara rätten till skolgång och miljöanpassning i skolan. Skolan är en likställd samverkanspart i alla sammanhang och samverkan ska ske på alla nivåer. Överenskommelsen tillsammans med Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP) ersätter riktlinjer för Västbus.

Riktlinje för Samordnad individuell plan och Rutin för samverkan kring barn och unga

Riktlinje för Samordnad individuell plan är framtagen av Vårdsamverkan i Västra Götaland och syftar till att säkerställa och möjliggöra att enskilda individer och eventuellt närstående får det stöd de behöver. Enligt riktlinjen, är skolan och elevhälsan, socialtjänst och hälso- och sjukvård i Västra Götaland jämbördiga parter när det gäller att upptäcka behov av SIP. Psykologer medverkar i SIP på rektors uppdrag.

Vidare samverkar elevhälsans medicinska insats med både interna och externa aktörer:

- Samverkan sker med elever och deras vårdnadshavare. Detta samarbete är oerhört viktigt för patientsäkerheten, att information om elev når EMI
- Samverkan med Barnhälsovården vid informationsöverföring (efter vårdnadshavares medgivande) inför skolstart. Viktigt att överföra information om elevs hälsotillstånd, vaccinationsstatus, tillväxt mm för att EMI ska kunna följa utvecklingen under skoltiden
- Samverkan mellan skolor vid skolbyte
- Samarbete med skolans elevhälsoteam/EHT, för att få en samsyn och samlad information om elev
- Verksamhetschefen är sammankallande i Närvårdssamverkans möten
- Medicinskt ledningsansvarig samverkar och har möten med Högskolan i Borås, Centrala barnhälsovården (CBHV) och Boda Flyktingmedicinsk mottagning
- För att vidmakthålla en hög kvalitet så har skolläkarna kontinuerlig handledning

Genom skolläkarens samverkan med externa aktörer har nya riktlinjer och samarbetsavtal med barnortopeden utarbetats. Detta har bidragit till en kraftigt förbättrad kvalitet för våra barn och ungdomar och det gör uppföljningen av skolios betydligt mer patientsäker.

Barn med Intellektuell Funktionsnedsättning (IF)

Barn och Ungdomshabiliteringen: Ny överenskommelse om att i samband med att skolläkare gör en medicinsk bedömning inför ansökan om mottagande i särskola så remitteras samtliga barn med intellektuell funktionsnedsättning till habiliteringen för att de skall få information och kunna ta del av de insatser som habiliteringsteamet kan erbjuda. På så sätt så får samtliga barn och ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning möjlighet till bästa möjliga stöd för att klara både skolan och sitt vardagliga liv. Ny överenskommelse om att när skolläkare gör en medicinsk bedömning inför ansökan om mottagande i särskola så erbjuds också remiss till Viskans barn och ungdomsmottagning för ställningstagande till lämplig etiologisk(orsaks) utredning. Detta för att öka säkerheten att eventuell behandlingsbar orsak till IF diagnosen upptäcks.

Viskans barn och ungdomsmottagning

Avtal om att skolsköterskorna efter konsultation med skolläkare kan skicka remiss till obesitasteamet på Viskan barn- och ungdomsmedicinsk mottagning för stöd av tex dietist. Detta underlättar för skolsköterskorna och det gör att vårdnadshavare snabbare får den specialisthjälp/ behandling som behövs för att tidigt motverka fetma.

Avtalet att skolsköterskorna får skicka remiss till Viskan barn- och ungdomsmedicinsk mottagning för Enures (sängvätning) gäller ej längre på grund av att de måste prioritera arbetsuppgifter enligt RMR i VG-region. Skolsköterskorna ska nu istället hänvisa vårdnadshavare till Vårdcentralen när Enures problematik framkommer vid hälsosamtalen i förskoleklass. Detta kan bidra till att färre barn får professionell hjälp i tidigt skede.

Samverkan med BUP

Under 2022 har skolläkare inte skickat remisser till BUP/En Väg In efter beslut av chef centrala elevhälsan. Arbete har inletts för att ta fram rutin för när skolläkare kan skicka remiss till BUP/En Väg In med frågeställning neuropsykiatrisk utredning, d v s utredning avseende adhd /autism. Utredning och eventuell diagnos kan ge omgivningen ökad förståelse för elevens särskilda behov och bättre förutsättningar att möta dessa. Det kan bidra till att vårdnadshavare får ökad kunskap om strategier som kan underlätta för barnet och därmed medföra en bra start på skoldagen. Diagnos adhd kan också ge möjlighet att få medicin som kan öka elevens möjlighet att koncentrera sig och tillgodogöra sig undervisningen i skolan. Konstaterad ADHD diagnos där medicinering erbjuds kan som komplement till anpassning i skolan öka elevens möjlighet att koncentrera sig och tillgodogöra sig utbildningen i skolan.

För övrigt så har lokala samverkansmöten genomförts med följande:

- Lokal närvårdssamverkan Borås
- Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och Förskoleförvaltningen, Borås Stad 7
- Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Borås Stad
- Logopedmottagningen Barn, Södra Älvsborgs Sjukhus

- Ungdomsmottagningen Borås
- Primärvårdsenhet med tilläggsuppdrag Ungas psykiska hälsa
- Barn- och ungdomsmedicinmottagning, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Barn- och Ungdomspsykiatri, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Barn- och ungdomshabiliteringen, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Medicinskt ledningsansvariga i närliggande kommuner

Samverkan mellan förvaltningarna

Under 2022 har medicinskt ledningsansvariga och psykologiskt ledningsansvariga i Grundskoleförvaltningen och Gymnasie- och vuxenförvaltningen haft regelbundna möten i syfte att bidra till patientsäkerhet på en övergripande nivå. Chef för barnhälsan på Förskoleförvaltningen och chef för elevhälsan på Grundskoleförvaltningen samverkar kontinuerligt, dels utifrån de elever som är i behov av uppskjuten skolstart, dels kring de elever som behöver tidig skolstart i Grundsärskolan. Det finns övergångsplaner mellan förvaltningarna för att samverka kring elever som behöver stödåtgärder av extraordinärt slag, i den ingår rektors ansvar att involvera berörd elevhälsopersonal.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Elevhälsans medicinska insats i Borås Stad använder sig av journalsystemet Prorenata. Hela Prorenata Journal är CE-märkt och framtaget i enlighet med kvalitetssäkerhetssystem ISO-13485, informationssäkerhet ISO-27000 och riskhanteringssystem ISO-14971. Elevhälsans medicinska insats ska följa Borås Stads informationssäkerhetspolicy och tillhörande styrdokument, riktlinjer och rutiner. Systemansvarig gör månatliga kontroller om någon användare varit inaktiv i mer än tre månader. Medicinskt ledningsansvarig är ansvarig för att ge behörighet till skolsköterskor (användare) i journalsystemet Prorenata. Egenkontroll av aktiva användare samt ta bort/inaktivera användare som inte längre är i tjänst. Digitaliserad rapportering av elever med skyddad identitet samt digitaliserad rapportering av avvikelser via journalsystemet. Det sker fortlöpande egenkontroll bestående av logg granskning och journalföring i form av dokumentationsgranskning. Medicinskt ledningsansvarig utför logg granskning en gång varannan månad, besöksloggar hämtas till varje användare där kontroll görs på besök utanför egna enheter.

För elevhälsans medicinska insats finns rutin gällande hur journaler upprättas, hur journaler förvaras och skyddas mot åtkomst av obehörig. Vårdgivaren ska utse en eller flera personer som ska ansvara för ledning och samordning av informationssäkerhetsarbetet. Den eller de som utses ska minst en gång per år sammanställa information om arbetet till vårdgivaren. Denna information ska innehålla uppgifter om riskanalyser, incidenter, uppföljningsarbete samt förbättringsåtgärder. Finns i dagsläget inget dokumenterat arbete med informationssäkerhet vid GRF/EMI att sammanställa. Varje år ska vårdgivaren utvärdera skyddet mot såväl intern som extern olovlig åtkomst till datornätverk och informationssystem som används för behandling av personuppgifter, vid GRF/EMI är inte en sådan utvärdering utförd.

Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

Då det inte förekommer någon hälso-och sjukvård inom EMI där strålning används omfattas EMI inte av denna redogörelse.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Medarbetaren inom EMI träffas regelbundet med en delvis styrd agenda och utifrån uttalade behov. Dessa möten (yrkesnätverk) leds av medicinskt ledningsansvarig eller enhetschef. Syftet med dessa träffar är bland annat möjliggöra tid för lärande och reflektion och samtal om arbetsmiljö. Medarbetarna ges möjlighet att samtal om arbetsmoment som de finner komplex och där risken för att orsaka skada för en patient är högre. Likaså är det ett forum där medicinskt ledningsansvarig kan ha dialog med medarbetarna om patientsäkerhetsfrågor, forum för dialog om nuvarande samt eventuella kommande säkerhetsrisker. Medicinskt ledningsansvarig har under hösten påbörjat en kontinuerlig dialog med skolsköterskorna i verksamheten där man kan fånga upp identifierade risker och främja en god och öppen dialog kring avvikelser. Att skolsköterskorna känner en trygghet med varandra och med medicinskt ledningsansvarig är viktigt för att våga lyfta eventuella brister och avvikelser. Vad gäller avvikelshantering så är det viktigt belysa att detta är ett sätt att utveckla arbetsmetoder som bidrar till ökad patientsäkerhet. I nuläget finns inget annat verktyg för att följa upp säkerhetskulturen inom verksamheten utan vi arbetar främst med avvikelshantering.

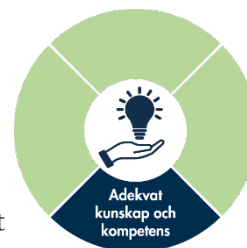
Säkerhetskulturen behöver kännetecknas av:

- ett icke-skuldbeläggande förhållningssätt
- ett öppet arbetsklimat där personalen tryggt kan rapportera, diskutera och ställa frågor om säkerhet
- en organisation där alla lär av de negativa händelser som inträffat och av risken för sådana händelser samt av positiva resultat
- ett aktivt arbete med att identifiera risker och skador och ett lika aktivt arbete med att minimera dessa

Vid nyanställning finns en introduktionsplan kring verksamhetens rutiner och riktlinjer där enhetschef, medicinskt ledningsansvarig och mentor går igenom respektive bestämda områden. Systemansvarig utbildar nyanställda i journalsystemet Prorenata. Ett mentorskap finns för de nyanställda under deras första anställningsår som utförs av skolsköterska med uppdrag som mentor på 10% av sin tjänst. Detta ger en ökad trygghet för nyanställda och är ett arbetssätt som ger kontinuitet inom EMI vilket ökar patientsäkerheten. Efter ett års anställning övergår mentorskapet till Next-me, en samverkan mellan skolsköterskor som innebär att man alltid har en fast kollega att samarbeta med vid exempelvis vaccinationer förfrågningar eller annat. Skolsköterskorna har även handledning kontinuerligt av extern verksamhet.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

För att kunna utföra alla arbetsuppgifter som skolsköterska krävs det att sjuksköterskan är specialistutbildad. I takt med den rådande nationella bristen på specialistutbildade sjuksköterskor har det behövts anställa sjuksköterskor utan specialistutbildning. Nyanställda skolsköterskor som saknar formell behörighet erbjuds studieavtal vilket innebär möjlighet till studier på 25 % på arbetstid. Elevhälsan bekostar även resor till lärosätet och litteratur. Detta medför att övriga skolsköterskor behöver stötta dessa nya på ett mera omfattande sätt än om verksamheten hade kunnat rekrytera specialistutbildade. Om bristen på specialistutbildade sjuksköterskor fortsättningsvis blir densamma eller sämre kommer det påverka patientsäkerheten negativt. Fortbildning i journalsystemet sker främst på yrkesnätverk där systemadministratören medverkar vid bland annat större implementeringar i journalsystemet.

Inom området adekvat kunskap och kompetens behövs det en långsiktig strategi för att kunna möta kommande utmaningar.

Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

När det gäller att involvera och möjliggöra elevernas och dess vårdnadshavare att bli delaktiga i den hälso- och sjukvård som utför av EMI görs det utifrån hälso- och sjukvårdslagens (2017:30) huvudprinciper om att den hälso- och sjukvård som ges ska:

- Tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet
- Vara av god kvalitet med en god hygienisk standard
- Bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet
- Främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen
- Vara lätt tillgänglig

All verksamhet inom EMI är ett erbjudande till vårdnadshavare och elev och frivillig. Samtycke till vård, undersökning eller behandling inhämtas i de fall det bedöms, oftast behövs muntligt samtycke. Vid vaccinering och inhämtande av journal från annan vårdgivare efterfrågas skriftligt medgivande från båda vårdnadshavarna.

Skolläkare och skolsköterskor strävar efter ett samarbete med elev och vårdnadshavare där eleven involveras utifrån ålder och mognad. EMI erbjuder alla elever hälsosamtal i förskoleklass, åk 4 och åk 7/8. I åk 2 erbjuds kontroll av längd och vikt, frågor ställs också kring trivsel, inlärning och

kamratrelationer. Vaccination erbjuds enligt nationella barnvaccinationsprogrammet till samtliga elever i åk 2, åk 5 och åk 8.

Barnkonventionens skrivningar om barns rättigheter ska beaktas i alla vårdkontakter och beslut som fattas om elevens vård. Eleven skall ha ett medinflytande som med tiden eller under vissa omständigheter övergår till ett självbestämmande. Eleven informeras i det som rör eleven och informationen är anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas efter enskild bedömning utifrån vilken typ av hälso- och sjukvårdsinsats som genomförts. Kontakt med vårdnadshavare sker muntligt eller skriftligt. Tolk används vid behov.

På en övergripande nivå finns det inga direkta patientorganisationer som vårdgivaren kan involvera i det systematiska patientsäkerhets arbete.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Loggkontroll av öppnade journaler i journalsystemet Prorenata (PRN) av öppnade journaler	1 gång varannan månad	Journalsystemet PRN
Dokumentationsgranskning	1 gång per år	Journalsystemet PRN
Skolsköterskemottagningar 2021: Syntavla/KM, scoliometer, mätsticka, otoskop, stämpel (brev)	1 gång under 2022 på varje skolenhet	Detta har delvis gjorts under hösten då ny MLA började augusti 2022.
Avvikelser	Fortlöpande	Avvikelsehanteringssystemet
Hörselmätare/Audiometer	1 gång per år	Skickas för kalibrering till Entomed över sommaren
Kalibrering av blodtrycksmanschett	1 gång per år	Egenkontroll varje skolsköterskas ansvar

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

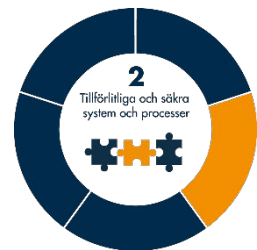
Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Utifrån händelsens karaktär anpassas utredning om händelsen har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. Detta betyder att vid varje enskilt fall bedöms hur omfattande utredningen behöver vara. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete (HSLF-FS 2017:40) används som utgångspunkt för bedömningen av utredningskraven i förhållande till allvarlighetsgraden. Syftet med utredningen är att så långt som möjligt klarlägga händelseförloppet och orsakerna till det. Utredningen ska ge underlag för beslut om åtgärder som ska hindra att en liknande händelse inträffar på nytt eller begränsa effekterna om händelsen inte helt går att förhindra. Med skada eller risk för skada avses att eleven/patienten har drabbats av eller hade kunnat drabbas av lidande, kroppslig, psykisk skada, sjukdom eller att eleven/patienten har avlidit. Vidare för att det ska räknas som en vårdskada måste bedömningen komma fram till att skadan eller risken för skada hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits av skolsköterskan och/eller skolläkaren. Även vård eller behandling, som borde ha genomförts men som inte blev av, ska tas med i bedömningen. Under 2022 mottogs inga avvikelser som bedömts som allvarliga. De avvikelser som inkommit har handlat om brister i samverkan med andra vårdgivare, journalhantering, bevakningar, vaccinationer och brister i dokumentation. En avvikelse vad gäller patientjournalssystemet som inkommit handlar om digital säkerhet vilket lett till en riskanalysutredning och är vid upprättandet av denna patientsäkerhetsberättelse ännu ett pågående ärende.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

EMI's kvalitets- och ledningssystem utgör en grund för att identifiera processer och vilka brister som behöver åtgärdas. Det åtgärdande arbetet med bland annat utvecklande av metodstöd som varit på gång under många år har påbörjats under höst 2022 och kommer fortlöpa under hela 2023. Ett ändamålsenligt journalssystem som Prorenata skapas en god förutsättning att arbeta patientsäkert och förbättringar i programmet utförs kontinuerligt.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Inom EMI är en förutsättning för god och säker vård här och nu kopplade till medarbetarnas arbetsmiljö, trivsel, samverkan, möjlighet till att påverka sitt arbete, hur väl IT-system blir ett systemstöd och inte hinder samt att medarbetarna har rätt kompetens för att kunna utföra de arbetsuppgifter som de förväntas utföra.

Riskhantering

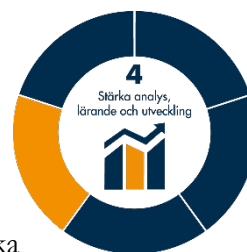
SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. Inför varje större förändring inom verksamheten görs en Risk- och Konsekvensanalys (RoK).

Att göra riskanalyser för EMI är en del av det förebyggande arbetet och görs fortlöpande för att bedöma om det finns risk för att händelser som kan medföra brister i verksamhetens patientsäkerhet skulle kunna inträffa. När en riskanalys genomförs uppskattas sannolikheten för att händelsen inträffar och bedömning av vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. Om en riskanalys visar att en händelse kan få allvarliga konsekvenser elimineras risken även om det är mycket osannolikt att händelsen inträffar. Lika så om en riskanalys visar att det är sannolikt att händelsen kan inträffa ofta men konsekvens är mindre vidtas åtgärder. Exempel på situationer inom EMI då det kan vara aktuellt att göra en riskanalys är innan förändringar av verksamheten eller inför förändringar av personalens sammansättning och innan nya arbetssätt eller metoder börjar tillämpas. Under 2022 har det varit skolsköterskor som valt att sluta på några skolor. Under rekryteringsperioden sattes det in bemanningsskolsköterska och under hösten var alla tjänster återigen tillsatta. Det har saknats MLA under perioden april-juli.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar. Genom att diskutera avvikelser regelbundet belyses de händelser som inträffat och åtgärder vidtas. Detta för att säkerställa och minska risker för att det inträffar igen. Inom EMI sker ett fortlöpande arbete kring vaccinationer och bevakningar.

Avvikelse

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

All hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom hälso- och sjukvården och för elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten. Avvikelsehanteringsystemet är känt för EMI.

Händelser eller risker som kan påverka patientsäkerheten negativt och/eller uppkomna vårdskador rapporteras skriftligt till MLA. Avvikelsen analyseras initialt av MLA som bedömer allvarlighetsgraden utifrån ett generellt patientsäkerhetsperspektiv samt utifrån om en allvarlig

vårdskada skett. Efter en första bedömning av MLA rapporteras avvikelser vidare till verksamhetschef vilken i samråd med MLA beslutar om åtgärder och ev anmälan till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Återkoppling om inkomna avvikelser, åtgärder etc till medarbetarna inom EMI görs muntligt av MLA vid bland annat yrkesnätverksträffar. Träffarna protokollförs vilken möjliggör för ej deltagande medarbetare att följa vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete.

Under 2022 har följande avvikelser inkommit:

Totalt 27 avvikelser

Bevakning	3
Dokumentation	7
Posthantering	3
Basprogram	2
Vaccinationer	10
Samverkan	2

Analys

En avvikelse är i grunden ett verktyg till att förbättra verksamheten.

Antalet avvikelser är färre än föregående år vilket kan vara positivt men det kan också vara negativt om det är så att EMI inte skriver avvikelser av olika anledningar.

Eventuella orsaker till minskning av antalet avvikelser:

- Det kan ha skett en utveckling av verksamheten utifrån tidigare avvikelser
- Att man kontinuerligt inte diskuterar avvikelser och syftet med dessa
- Det tar tid för EMI att skriva avvikelser

De flesta avvikelserna handlar om vaccinationer. Oftast handlar dessa om vaccinationer som inte är genomförda av olika anledningar t ex vid inflyttning av nya elever där annan kommun eller andra vårdgivare missat ge vaccinationer. Det kan också konstateras att EMI behöver utveckla upprättandet av avvikelser kring den egna verksamheten då vi ser att avvikelserna handlar om andra verksamheter och inte direkt vår egen.

Vi kan dock konstatera att det inte inkommit någon allvarlig avvikelse som lett till en Lex Maria under 2022.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Hantering av klagomål och synpunkter sker via synpunktshantering för Borås Stad. Klagomål och synpunkter ska omhändertas av verksamhetschefen. I frågor som rör patientsäkerhet har MLA en stödjande funktion. Inga klagomål eller synpunkter har inkommit under 2022.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

EMI kommer fortsättningsvis att arbeta med att öka kompetens om patientsäkerhet och vad som påverkar patientsäkerheten positivt som negativt i en organisation. Utifrån det kan sedan EMI konkretisera exempelvis vilket kompetensutvecklingsbehov som finns utifrån ett perspektiv att öka patientsäkerheten.

En del i detta är att det finns utrymme vid frånvaro att ta in vikarier eller personal från bemanningsföretag och att dessa får en god introduktion och fortbildning.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Mål	Strategi/er	Åtgärd
Mål 1 Revidering av EMI's Rutin- och metodstöd samt flytta detta till Canea.	Utifrån ett riskperspektiv för vårdskada prioriteras revideringen.	Detta har pågått under längre tid och fortsätter under 2023 då det visat sig att arbetet med att revidera en rutin synliggör att det är många fler delar att beakta än själva skrivandet innan flytt av dokument till Canea är aktuellt.
Mål 2 Vidareutveckling av digital hantering i journalsystemet Prorenata. – Webbportal vad gäller medgivande till vaccinationer samt hälsouppgifter från vårdnadshavare.	Systemansvarig för Prorenata utvecklar denna möjlighet tillsammans med leverantör av Prorenata.	Införs kommande läsår 2023/2024

Strategi och mål för patientsäkerhetsarbetet 2023

Utifrån analys av årets resultat görs bedömningen att fortsätta att arbeta med det systematiska patientsäkerhetsarbetet genom att arbeta systematiskt och på väl dokumenterat sätt. Brister som behöver åtgärdas kommer prioriteras utifrån allvarlighetsgraden och sannolikheten att orsaka vårdskada.

För 2023 kommer målen för det systematiska patientsäkerhetsarbetet vara:

1. Att alla rutiner som har relevans för genomförande av ett hälsobesök ska vara reviderade.
2. Att revidera och flytta metodstöd till Canea.
3. Att påbörja deltagande i Framtidens vårdinformationsmiljö(FVM).
4. Att det formuleras en långsiktig strategi för att kunna möta bristen på specialistutbildade sjuksköterskor samt att göra arbetet som skolsköterska mer attraktivt med bland annat konkurrenskraftig lön, positivt arbetsklimat och en god samverkan för att öka kontinuitet, vilket i sig leder till en ökad patientsäkerhet.

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans psykologiska insats Grundskoleförvaltningen År 2022

230227

Jonas Sahlberg

Chef för Elevhälsan

Verksamhetschef för Elevhälsans psykologiska insats

Jasmina Eriksson

Psykologiskt ledningsansvarig Elevhälsans psykologiska insats

Diarienummer:

INLEDNING

Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan är en resurs i arbetet för en hälsofrämjande skolutveckling och har tillsammans med hela skolan ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för alla elever. I elevhälsan ingår bland annat psykologer. En mindre andel av de psykologiska insatserna handlar om individinriktade insatser direkt med elev. Insatserna kan handla om att identifiera och åtgärda problem i elevens lärande, utveckling och hälsa. Insatser kan också innebära att delta i arbetet med att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar samt bistå med kunskap kring elever som behöver särskilt stöd. En del av dessa insatser omfattas av bl.a. hälso- och sjukvårdslagen (HSL), patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). Kartläggning, bedömning och utredning av elev i syfte att undanröja hinder för lärande eller som en del i skolformsutredningar är exempel på sådana insatser. Det är dessa insatser som föreliggande patientsäkerhetsberättelse redogör för. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt kunna redovisa strategier, mål och resultat för de psykologiska insatserna; för såväl invånare i Borås Stad som andra intressenter.

Källa:
Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Organisation och ansvar	6
Samverkan för att förebygga vårdskador	7
Informationssäkerhet	8
En god säkerhetskultur	8
Adekvat kunskap och kompetens	9
Eleven som medskapare	9
AGERA FÖR SÄKER VÅRD	11
Öka kunskap om inträffade vårdskador	14
Tillförlitliga och säkra system och processer	14
Säker vård här och nu	14
Riskhantering	14
Stärka analys, lärande och utveckling	15
Avvikelse	15
Klagomål och synpunkter	16
Öka riskmedvetenhet och beredskap	16

SAMMANFATTNING

Främsta fokus för verksamhetsåret 2022 har varit att elever som är i behov av bedömning utifrån intellektuell funktionsnedsättning får en bedömning skyndsamt och med god kvalitet. Utöver det har man fortsatt att utveckla och implementera processer och rutiner i enlighet med ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete.

En av de viktigaste delarna för att tillgodose god patientsäkerhet är att det finns psykologer med adekvat psykologisk kunskap och erfarenhet inom såväl det kliniska fältet som inom pedagogisk psykologi. För att kunna ge god och säker vård krävs det även att det finns psykologer som följer elever över tid. I Grundskoleförvaltningen har det varit svårt att tillsätta psykologtjänster, generellt är det få sökanden till lediga tjänster och ännu färre med adekvat erfarenhet och kompetens. Det har också varit svårt att få psykologer att stanna över längre tid. Kartläggning över vilka faktorer som är avgörande för att psykologer stannar över tid har genomförts under året. Det framkom bl.a. att faktorer inom lön, organisering, kompetensutveckling och arbetsbelastning är viktiga. Att anlita externa konsulter har också möjliggjort att få rätt kompetens i specifika uppdrag.

Flertalet avvikelser från tidigare år har handlat om att elever fått vänta länge på att få en psykologbedömning i skolformsutredningar, dvs. utredning av intellektuell funktionsnedsättning. Psykologerna har heller inte haft erforderlig erfarenhet eller kompetens att utreda denna i många gånger komplexa frågeställning. Tidigare år har kompetenshöjande insatser genomförts. Men då det funnits en rotation i psykologbemanningen har insatserna inte haft den effekt man kan önska. Man har därför under verksamhetsåret 2022 valt att förlägga samtliga utredningar av intellektuell funktionsnedsättning till externa konsulter. Det har finansierats genom att dra in en psykologtjänst. Verksamhetens psykologer har istället täckt fler skolenheter, samtidigt som fokus lagts på hälsofrämjande och förebyggande insatser. Målsättningen med att anlita externa konsulter var att bedömning av intellektuell funktionsnedsättning genomförs av psykologer med erfarenhet och kompetens inom området. Samtidigt skulle elever och vårdnadshavare få en bedömning skyndsamt. En del i strategin var även att verksamhetens psykologer skulle arbeta mer hälsofrämjande och förebyggande.¹ Sammanfattningsvis så har resultat av att anlita externa konsulter fallit väl ut. Elever har i snabbare takt fått en bedömning än tidigare år, avvikelserna utifrån förlängda vårdförlopp har minskat. Det innebär också att eventuellt mottagande till särskola har påskyndats då psykologbedömningen tidigare varit den som försenat ett mottagande. Såväl skolpsykologer som rektorer har en positiv upplevelse av att ha anlitat externa konsulter. Rektorer uppfattar att de externa konsulternas arbete har hållit en god kvalitet utifrån bemötande, kommunikation, dokumentation och planering.

Verksamhetens psykologer har i större utsträckning arbetat med hälsofrämjande och förebyggande insatser på grupp- och organisationsnivå. De har bl.a. utbildat elevassistenter i samtalsmetodik, varit stöd för rektor och personal i krishantering, utbildat inom ledarskap som främjar studiero och elevers delaktighet, föreläst både till elever och personal om ångest och stress. Fortsatt implementera metoden PAX, som främjar trygghet och studiero för eleverna.

Under året har man, i syfte att förenkla samverkan, infört en digital plattform (SAMSA) för dokumentation av samverkansplaner. Man har även genomfört en förnyad upphandling av journalsystemet, utvecklat rutin för utlämning av journaler. Externa konsulter kompetens och erfarenhet har kravställts i upphandlingar och instruktioner till externa konsulter har förtydligats.

Samverkansmöten med externa vårdaktörer har fortsatt för att förbättra samordnade insatser utifrån elevers behov och klargöra elevhälsans uppdrag. Under året har Västra Götalandsregionen öppnat ett regiongemensamt kontaktcenter för att ta emot och bedöma patienter med psykisk ohälsa. Ett antal avvikelser har upprättats från Grundskoleförvaltningen, då man identifierat att elever i många fall hänvisats tillbaka till skolan utan att skolan ser behov av att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag. Det finns ett fortsatt behov av samverkan med vårdkedjan där skolans och elevhälsans uppdrag behöver tydliggöras mot primärvårdens och specialistvårdens uppdrag. Detta för att barn, elever och vårdnadshavare inte ska falla mellan stolarna.

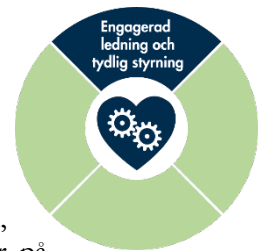
¹ I enlighet med Skollagen (SFS 2010:800) 25 §.

Målen under kommande år är att synkronisera vårdens digitala avvikelshanteringssystem med kommunens organisering och strukturer. Elever och vårdnadshavare ska få information om hur de kan lämna eventuella synpunkter/klagomål. Att fortsatt säkra den framtida psykologbemanningen anses fortfarande ytterst angeläget.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

För verksamhetsåret 2022 har elevhälsans psykologiska insats enligt skollagen, fokuserat främst på att arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser på grupp- och organisationsnivå. Samtidigt har fokus varit att upprätthålla och utveckla god kvalitet i individinriktade hälso- och sjukvårdsinsatser, till största del har insatserna genomförts av externa konsulter med erfarenhet och kompetens inom individutredningar. Insatser inom elevhälsan ska syfta till att eleverna når utbildningens mål. I syfte att skapa en klar styrning i verksamheten har man tydliggjort, internt såväl som externt, vilka individinriktade insatser som ryms inom uppdraget för elevhälsans psykologiska insats.

Verksamheten har fortsatt dokumentera processer och rutiner, då det är särskilt viktigt när det finns en rörlighet i verksamhetens psykologbemanning.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Vårdgivare

Borås Stad är genom kommunfullmäktige vårdgivare för all hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs i stadens regi. Genom gällande nämndreglemente hade kommunfullmäktige för år 2022 uppdragit Grundskolenämnden att utgöra vårdgivare genom att ansvara för ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom Grundskoleförvaltningen.

Verksamhetschef

Där det bedrivs hälso- och sjukvård skall det finnas någon som svarar för verksamheten, dvs. en verksamhetschef. Verksamhetschefen har ett samlat ansvar för verksamheten och ska säkerställa att patienternas behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen förordnas av vårdgivaren genom nämndbeslut. Verksamhetschefen för elevhälsans psykologiska insats har även haft befattning chef för elevhälsan. Därmed har verksamhetschefen haft det yttersta ansvaret för elevhälsans verksamhet. Uppdraget som verksamhetschef innebär att strukturerat leda och planera kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Verksamhetschef som inte har tillräcklig kompetens och erfarenhet kan uppdra åt andra befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter.

Psykologiskt ledningsansvarig

Psykologiskt ledningsansvarig har från verksamhetschefen fått i uppdrag att utföra enskilda ledningsuppgifter. Psykologiskt ledningsansvarig har bland annat ansvar för att ta fram förändringsförslag på nya rutiner och processer i enlighet med ledningssystemet samt utifrån systematiskt kvalitetsarbete rekommendera förändringsförslag och insatser för att öka kvaliteten i den psykologiska insatsen. Psykologiskt ledningsansvarig tar även emot och hanterar avvikelser samt i samråd med verksamhetschef initierar riskanalyser.

Enhetschef för psykologer

Enhetschefen i elevhälsan har personalansvar och budgetansvar för psykologerna i verksamheten. Enhetschefen ansvarar bland annat för att det finns tillgång till psykologer, exempelvis genom rekrytering eller via externa aktörer. Enhetschefen ska även tillse att psykologer ges tid och möjlighet till erforderlig kompetensutveckling.

Psykologer

Under verksamhetsåret var det budgeterat för 9.0 årsarbetare och man hade en bemanning på 9.12

årsarbetare. Det har anställts två nya psykologer under verksamhetsåret och sen år 2019 har mer än hälften av psykologerna bytts ut. Psykologerna hade under verksamhetsåret 4-8 skolenheter/psykolog och ca 1500 elever/psykolog. Statens offentliga utredning, SOU 2021:11, rekommenderar att man som psykolog ansvarar för högst 1000 elever.² Utöver att tillföra psykologisk kompetens till enskilda skolenheterna arbetar psykologer även med centrala uppdrag som tillgodoser hela förvaltningen. I egenskap av att psykologer är legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har de ett individuellt yrkesansvar att utföra sitt arbete i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Psykologerna ansvarar för de uppgifter de tilldelas och åtar sig. Psykologen ska ha god kännedom om aktuell forskning inom arbetsområdet men också god kännedom om Borås Stads processer och rutiner.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan med regional verksamhet ”En väg in”

Elevhälsans psykologiska insats har ett remissförförande till specialistnivå inom regionen. Det gäller för elever som utreds för Intellectuell funktionsnedsättning där det behövs differentialdiagnostiska överväganden på specialistnivå. Det kan exempelvis vara misstanke om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller annan problematik. Under året har representanter från elevhälsan haft möten med En väg in (EVI) för att tydliggöra skolans uppdrag och förbättra samverkan.

Riktlinje för Samordnad individuell plan och Rutin för samverkan kring barn och unga

Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP) är framtagen av Vårdsamverkan i Västra Götaland och syftar till att säkerställa och möjliggöra att enskilda individer och eventuellt närstående får det stöd de behöver. Enligt riktlinjen, är skolan och elevhälsan, socialtjänst och hälso-och sjukvård i Västra Götaland jämbördiga parter när det gäller att upptäcka behov av SIP. Psykologer medverkar i SIP på rektors uppdrag.

Elever som diagnosticeras med Intellectuell funktionsnedsättning får information om Lagen om stöd och service (LSS) samt information om Barn- och ungdomshabiliteringen. I samråd med elevhälsans medicinska insats remitteras de elever och vårdnadshavare som önskar till Barn- och ungdomshabiliteringen samt för etiologisk utredning.

I övrigt så har lokala samverkansmöten genomförts med följande:

- Lokal närvårdssamverkan Borås
- Brottsförebyggande rådet
- Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och Förskoleförvaltningen, Borås Stad
- Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Borås Stad
- Vård- och omsorgsförvaltningen, Borås Stad
- Logopedmottagningen Barn, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Ungdomsmottagningen Borås
- Primärvårdsenhet med tilläggsuppdrag Ungas psykiska hälsa
- Barn- och ungdomsmedicinmottagning, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Barn- och Ungdomspsykiatri, Södra Älvsborgs Sjukhus.
- Barn- och ungdomshabiliteringen, Södra Älvsborgs Sjukhus
- Psykologiskt ledningsansvariga i närliggande kommuner.

Samverkan mellan förvaltningarna

Under 2022 har psykologiskt ledningsansvariga och medicinskt ledningsansvariga i Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och Grundskoleförvaltningen haft regelbundna möten i syfte att bidra till patientsäkerhet på en övergripande nivå. Chef för barnhälsan på Förskoleförvaltningen och

² Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning, SOU 2021:11

verksamhetschef för elevhälsan på Grundskoleförvaltningen samverkar kontinuerligt, dels utifrån de elever som behöver uppskjuten skolstart, dels kring de elever som behöver tidig skolstart i grundsärskolan. Det finns övergångsplaner mellan förvaltningarna för att samverka kring elever som behöver stödåtgärder av extraordinärt slag, i den ingår rektors ansvar att involvera berörd elevhälsopersonal.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Psykologerna arbetar i ett digitalt journalsystem som garanterar säkerhet i enlighet med ISO 27000, GDPR och Hälso- och sjukvårdens lagar. Elevhälsans psykologiska insats ska följa Borås Stads informationssäkerhetspolicy samt tillhörande styrdokument, riktlinjer och rutiner. Under 2022 har Borås Stad arbetat med att införa ett Ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). Slutmålet med LIS-arbetet i Borås Stad är att alla förvaltningar/kluster ska jobba enhetligt och strukturerat med informationssäkerhet utifrån ett LIS. Vårdgivaren ska utse en eller flera personer som ansvarar för ledning och samordning av informationssäkerhetsarbetet och man ska minst en gång per år sammanställa information om det arbetet till vårdgivaren. Någon sådan person är inte utsedd. Under året har man klassat personuppgifterna i Klassa och lagt in nivån i Stratsys. Något dokumenterat arbete som innehåller uppgifter om riskanalyser, incidenter, uppföljningar och förbättringsåtgärder finns inte att sammanställa.

Vårdgivaren ska årligen utvärdera skyddet mot såväl intern som extern olovlig åtkomst till datornätverk och informationssystem som används för behandling av personuppgifter. En sådan utvärdering är inte gjord.

Enligt upprättad rutin har psykologer åtkomst endast till de elevjournaler som tillhör dennes skolområden. Vid behov ges tillfälliga journalbehörigheter utöver detta. Systemansvarig kontrollerar varje månad om någon användare varit inaktiv i mer än tre månader. Vid behov avregistreras användaren om det inte finns giltiga skäl till inaktiviteten. Behörighetskontroll av användare och kontaktskolor genomförs regelbundet. Årlig arkivering av såväl fysiska som digitala journaler sker enligt framtagna instruktioner. Verksamheten har tagit fram en rutin för hur utlämning av journaler sker på ett säkert sätt.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Då psykologiskt ledningsansvarig har en kontinuerlig dialog med psykologerna i verksamheten kan man fånga upp identifierade risker och främja en öppen dialog kring avvikelser. Att psykologerna känner en trygghet med varandra och med psykologiskt ledningsansvarig är viktigt för att våga lyfta eventuella brister och avvikelser. Under året har man arbetat med att främja tryggheten i gruppen genom att bland annat prata om hur gruppen ska föra dialog om gemensamma frågor samt samspela i stort. Psykologiskt ledningsansvarig är med i den centrala elevhälsans verksamhetsledning vilket bidrar till helhetsperspektiv på verksamheten. Ett patientsäkerhetsperspektiv kan då också genomsyra samtliga delar av verksamheten.

Avvikelser finns med som en återkommande punkt på interna psykologmöten. Psykologerna uppmanas att reflektera och vara delaktiga i patientsäkerhetsarbetet. Att psykologer sitter centralt placerade och har rum i anslutning till varandra främjar en god säkerhetskultur, det blir enkelt att mötas och kommunicera vid behov. Psykologer har återkommande extern handledning, möjlighet till kollegial handledning samt stöd från psykologiskt ledningsansvarig vid behov.

I introduktionsplan för nyanställda tydliggörs arbetet kring patientsäkerhet och rapporteringsskyldigheten för personal inom hälso- och sjukvård. Psykologerna informeras även årligen om rapporteringsskyldigheten. Då patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop och påverkar varandra, har enhetschef för psykologerna och psykologiskt ledningsansvarig kontinuerlig dialog kring dessa områden. Vid behov så involveras även verksamhetschef och psykologer.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete. I Grundskoleförvaltningen har det över tid varit svårt att tillsätta psykologtjänster, generellt är det få psykologer som söker lediga tjänster och ännu färre med adekvat kunskap och erfarenhet. Samtidigt har över hälften av psykologerna slutat de senaste fyra åren. Man har vid nyanställning identifierat kompetensutvecklings- och fortbildningsbehov, särskilt vid utredning av intellektuell funktionsnedsättning. Psykologer har fått möjlighet att gå utbildning inom testmetodik och annan relevant fortbildning. Extern handledning, stöd från psykologiskt ledningsansvarig och mentorsstöd är exempel på insatser som genomförts. Samtidigt har det inte varit tillräckligt då de psykologer som fått kompetensutveckling slutat och verksamheten kontinuerligt behöver bygga upp kompetensen hos personalen. Som psykolog behöver du förutom utbildning även erfarenhet i den typen av arbetsuppgifter för att upprätthålla god patientsäkerhet.

Då det samtidigt råder brist på psykologer på arbetsmarknaden³ behöver verksamheten strategiskt arbeta för en god kompetensförsörjning av psykologer nu och i framtiden. Verksamheten har kartlagt faktorer som är avgörande för att psykologer stannar över tid. Följande faktorer framkom som viktiga för att fortsatt arbeta i Grundskoleförvaltningen:

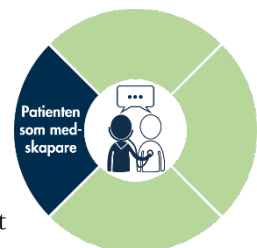
- Lön
- Organisation
- Arbetsklimat
- Kompetensutveckling
- Arbetsbelastning
- Tillitsfull organisation
- Rektors förståelse av psykologuppdraget

En faktor som anges under arbetsbelastning är att det är en utmaning att få balans i det hälsofrämjande och förebyggande uppdraget och samtidigt upprätthålla god kvalitet i individriktade hälso- och sjukvårdsinsatser. För att tillgodose att man har psykologer med adekvat kompetens och erfarenhet vid bedömning av intellektuell funktionsnedsättning har man under året anlitat externa konsulter. För att upprätthålla god patientsäkerhet och kvalitet har verksamheten fastställt vilken erfarenhet och kunskap som krävs hos externa konsulter i dessa uppdrag.

Eleven som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

En grundläggande förutsättning för en säker vård är elevens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om eleven/vårdnadshavare är välinformerade, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med eleven/vårdnadshavare. Att elev och vårdnadshavare bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

Det ingår i psykologernas arbetsätt att bjuda in elev/vårdnadshavare till aktiv medverkan i psykologinsatser. För att göra elev och vårdnadshavare delaktiga finns det bland annat en rutin kring informerat samtycke och återgivning. Inför psykologutredning får vårdnadshavare information i form av en broschyr samt muntlig information, vid behov även bildstöd. Man tydliggör vårdnadshavares rätt att avbryta påbörjad vårdinsats

³ Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso- och sjukvård samt tandvård, Nationella planeringsstödet 2022, Socialstyrelsen.

och använder tolk vid behov. Vårdnadshavare och elev har möjlighet att lämna synpunkter eller klagomål via Borås Stads e-tjänst eller direkt till psykologen.

Det finns en dokumenterad struktur att involvera elev och vårdnadshavare när det gäller avvikelser av allvarligare grad. I övrigt så finns det ingen dokumenterad struktur eller aktivitet för elev- eller vårdnadshavares medverkan i patientsäkerhetsarbetet.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Förra årets patientsäkerhetsberättelse resulterade i nedan mål och åtgärder för ökad patientsäkerhet.

Mål	Åtgärd	Resultat och analys
<p>Framtida kompetensförsörjning</p> <p>Psykologer vill arbeta i Grundskoleförvaltningen och fler ansökningar inkommer till lediga tjänster. Anställda psykologer stannar minst i fem år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten kartlägger vilka faktorer som är avgörande för att psykologer stannar över tid. • Vid uppsägning och avslut av tjänst kartlägger verksamheten orsaker till uppsägning enligt Borås stads rutin. • Identifierade behov och förslag på åtgärder presenteras på politisk och styrande nivå. 	<ul style="list-style-type: none"> • Faktorer såsom lön, organisering, kompetensutveckling, rimlig arbetsbelastning och tillitsfull organisation framkommer. • Faktorer presenterade för verksamhetschef och HR-chef. • Inga beslutade åtgärder har tagits för att säkra framtida kompetensförsörjning. • Målet bör utvärderas efter en längre period, då man beslutat om och genomfört insatser.
<p>God kvalitet i psykologbedömningar</p> <p>Bedömningar av Intellektuell funktionsnedsättning genomförs med god kvalitet och utifrån verksamhetens uppsatta tidsmål.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedömningar utförs av psykologer med adekvat kompetens och erfarenhet av uppdraget • Flertalet av utredningar fördelas inom 1 månad. • Flertalet av utredningar genomförs och avslutas inom 2 månader. • Dokumentation genomförs med god kvalitet. • Psykologers bemötande, kommunikation och dokumentation är god gentemot uppdragsgivaren och elev/vårdnadshavare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Externa konsulter kompetens, erfarenhet och tillgång till relevant testmaterial krävs i upphandling. • Externa konsulter anlitas utifrån tillgänglighet, dvs. den som kan slutföra uppdraget först erhåller det. • Externa konsulter får instruktioner för att följa verksamhetens ledningssystem och rutiner. • Stickprovskontroller av dokumentation och journalföring och genomförs. • Feedback från rektorer kring externa konsulter bemötande, kommunikation samt dokumentation inhämtas. • Vid behov tillfrågas elev och vårdnadshavare om upplevelse av vårdinsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedömningar har genomförts av psykologer med adekvat kompetens i enlighet med upphandling. • Samtliga utredningar har fördelats inom 1 månad. • Flertalet av utredningar genomförs och avslutas inom 2 månader, förutom vid sommaruppehåll. • Dokumentationen genomförd av externa psykologer har genomförts med god kvalitet, baserat på underlag i mottagande i särskola, stickprovskontroller och rektorer upplevelse. • Feedback från rektorer visar på att man uppfattar externa konsulter bemötande, kommunikation, dokumentation och planering som mycket god till god.⁴
<p>Systematiskt förbättringsarbete</p> <p>Elev, vårdnadshavare och andra intressenter medverkar till att utveckla kvaliteten i verksamheten genom att</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elev och vårdnadshavare får information vid påbörjad vårdinsats om vart man kan vända 	<ul style="list-style-type: none"> • Insats kvarstår att utveckla. • Det digitala avvikelshanteringssystemet anses inte lämpligt att använda då Borås

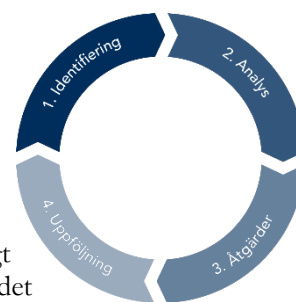
⁴ Se tabell 1 för mer detaljerad information.

klagomål och synpunkter inhämtas. Inför varje påbörjad insats skall vårdnadshavare/elev få information om hur man lämnar klagomål och synpunkter.	<p>sig vid klagomål och synpunkter på verksamheten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det digitala avvikelshanteringssystemet används för att registrera klagomål och synpunkter såväl internt som externt. • Klagomål och synpunkter analyseras minst 1 gång/år och verksamheten planerar insatser utifrån framkomna behov. • Verksamheten genomför vid behov direkta åtgärder. 	<p>Stads synpunktshandling har det utförande som krävs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klagomål och synpunkter har sammanställts.
Riskanalyser genomförs fortlöpande för att bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.	<ul style="list-style-type: none"> • Riskanalys, metod, roller, ansvar och dokumentation tydliggörs i form av en rutin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Insats kvarstår att utveckla.
Samverkan		
Samverkan och avvikelser mellan externa aktörer systematiseras.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitala samverkan- och avvikelssystem (SAMSA och MedControl) implementeras i verksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> • SAMSA är implementerat i verksamheten, all elevhälsopersonal och rektor har fått SITHS-kort. • Medcontrol är inte implementerat då systemet inte är anpassat utifrån skolans organisation.
Informationssäkerhet		
Verksamheten lämnar ut journaler på ett rättssäkert sätt.	<ul style="list-style-type: none"> • Rutin kring utlämning av journaler tas fram och implementeras. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rutin är framarbetad.

Elevhälsans psykologiska insats har genomfört egenkontroll utifrån en upprättad plan. Den egenkontroll som genomfördes under 2022 är följande:

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Kollegial granskning av psykologutlåtanden	2 gånger per år ⁵	Digitalt journalsystem
Journalföring	1 gång per år	Digitalt journalsystem
Informerat samtycke	1 gång per år	Digitalt journalsystem
Behörighetskontroll	2 gånger per år	Digitalt journalsystem
Externa aktörers bemötande, kommunikation och tidsplanering	1 gång per år	Enkät till rektorer

Utifrån egenkontrollen av journalföringen finns det några utvecklingsområden att arbeta vidare med under 2023. Det förekom viss dubbeldokumentation, avsaknad av journalfört samtycke samt att test som ej omfattas av instrumentsekretess är sekretessmarkerade. Man behöver tydliggöra vad och när man journalför i psykologjournalen, samt vad och när man dokumenterar i elevakt. Journalföringen behöver man kontinuerligt arbeta med, dels för att hålla kompetensen uppdaterat men också utifrån att det kommer nyanställda in i verksamheten som inte har erfarenhet av skolans uppdrag.

⁵ Ej genomfört då man har förlagt utredningar på externa konsulter under 2022.

Egenkontroll genomfördes för att kontrollera att konsulterna endast haft åtkomst till de patientuppgifter som de behöver i sina uppdrag. Inga incidenter framkommer. I slutet av vårterminen 2022 skickades en enkät ut till de rektorer som haft externa konsulter. Se rektorers upplevelse av externa konsulter nedan:

- 91,7% av rektorerna upplever att konsulternas bemötande är mycket gott/gott.
- 99,7% av rektorerna upplever att konsulternas kommunikation med skolenheten är mycket gott/gott.
- 83,3% av rektorerna upplever att konsulternas kvalitet på dokumentationen är mycket god/god. 8,3% kunde ej ta besvara frågan och 8,3 % upplevde dokumentationen som bristfällig
- 83% av rektorerna upplevde att konsulterna hade följt avsatta tidsramar/planering. 16.7% upplevde att konsultens förmåga att följa de avsatta tidsramarna/planeringen var bristfällig.

Utöver detta beskriver verksamhetens psykologer att de externa konsulterna har genomfört insatser med god kvalitet. Bland annat så har man beskrivit kortare vårdförlopp, att konsulterna haft bra dialoger med skolorna. Det finns även fördelar med att konsulten är extern, då hen är mindre påverkad av uppfattningar, förväntningar och besvikelser från elevhälsoteamen vid sina bedömningar.

Flertalet av psykologerna har varit med på konsulternas återgivning och tagit del av konsulternas dokumentation.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar eleverna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för eleverna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Händelser som har eller hade kunnat medföra vårdskada bedöms och utreds av psykologiskt ledningsansvarig. Vid mindre allvarliga händelser informeras enhetschef och verksamhetschef. Vid allvarligare händelser informeras även verksamhetschef och enhetschef som kan fatta beslut kring åtgärder. Psykologer informeras kontinuerligt kring inkomna avvikelser och beroende på händelse är de delaktiga i åtgärdsförslagen. Inga avvikelser har bedömts som allvarliga under verksamhetsåret.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejaktas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Arbetet med att skapa säkra processer är påbörjat dock så saknar verksamheten en del grundläggande processer och system i enlighet med ledningssystemet. Det är viktigt att det finns säkra processer såväl i de elevprocesserna som i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta för att rätt elev ska få rätt vård, på rätt plats, i rätt tid. De processer och rutiner som är framtagna finns i ett digitalt dokumenthanteringssystem. Syftet är att all framtagning och distribution av dokumenten kvalitetssäkras och effektiviseras, ger full spårbarhet och versionshantering. Elevhälsans psykologiska insats har därmed alltid tillgång till senast gällande version när det gäller processer och rutiner.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Då verksamheten har och kommer fortsatt behöva anlita externa konsulter behöver man kontinuerligt se över och kvalitetssäkra dessa insatser. Rutiner och instruktioner är framtagna. För att tillse att dessa efterlevs samt förbättras behöver man genomföra egenkontroll av insatserna. En systematisk egenkontroll av har genomförts under verksamhetsåret 2022, se under avsnitt Agera för säker vård här och nu.

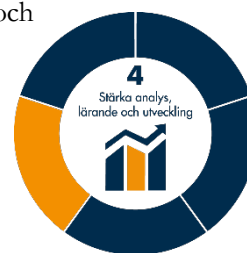
Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. I ledningssystemet anges att verksamhetschefen ansvarar för att se till att riskanalys genomförs och dokumenteras vid händelser eller förändringar som kan påverka verksamheten. Under 2022 genomfördes ingen riskanalys. Det finns inte heller någon framtagen rutin kring hur riskanalys ska genomföras och av vem.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Verksamheten arbetar kontinuerligt för att uppmärksamma personalen på att rapportera avvikelser genom årlig återkommande information om rapporteringsskyldigheten samt vid introduktion av nyanställda. Syftet med att rapportera avvikelser, även mindre allvarliga, är för att förbättra verksamheten och därmed öka patientsäkerheten. Psykologiskt ledningsansvarig gör en första bedömning av inkommen avvikelse och vid allvarlig sådan informeras verksamhetschef.

För verksamhetsåret 2022 har 8 avvikelser rapporterats för elevhälsans psykologiska insats.

Område	Antal 2022	Antal 2021
Förlängt vårdförlopp	1	10
Samverkan	4	1
Dokumentation	1	0
Extern konsult	2	0

Rapporterade avvikelser är i antal färre än föregående år, om detta beror på att verksamheten i mindre utsträckning rapporterar avvikelser eller om det faktiskt har skett färre avvikelser, är oklart. Återkoppling och diskussion kring åtgärder förs med regelbundenhet inom psykologgruppen. Inga avvikelser har ansetts orsaka vårdskada i högre omfattning. Föregående år, 2021, bestod mestadels av avvikelserna av förlängda vårdförlopp. Man kunde inte utföra psykologutredning avseende Intellektuell funktionsnedsättning inom den tidsram som verksamheten bestämt. Under 2022 har man effektiviserat processen kring utredning av Intellektuell funktionsnedsättning genom att förlägga samtliga utredningsförfrågningar gällande Intellektuell funktionsnedsättning på externa aktörer. Målsättningen var att dels att öka patientsäkerheten genom att anlita erfarna psykologer samtidigt som man håller rimliga vårdförlopp. Detta har fallit väl ut. Elever som misstänks ha rätt till annan skolform har skyndsamt utretts. Man kan även anta att patientsäkerheten avseende bedömningarna har ökat när man anlitat erfarna externa psykologer. Verksamhetens egna psykologer har i linje med skollagen, arbetat i högre grad hälsofrämjande och förebyggande.

Avvikelser i samverkan har ökat och detta tolkas utifrån att regionen har infört ett regionalt remissförfarande kallat En väg in (EVI). I flertalet fall handlar avvikelserna om att EVI har avvisat egenremisser från vårdnadshavare och hänvisat till att skolan ska genomföra insatser innan EVI kan ta emot remissen. Man ser en sammanblandning av primärvårdens och skolans uppdrag.

Utifrån egenkontroll upprättades en avvikelse avseende journalföring.

Avvikelser avseende externa konsulter har främst berört en specifik aktör där aktören inte har följt den överenskomna utredningstiden vilket inneburit förlängda vårdförlopp. Aktören har inte heller följt överenskomna interna rutiner. Aktören har vidtalats och upprättat avvikelser i egen verksamhet.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

I Borås Stad finns det ett digitalt klagomåls- och synpunktshanteringssystem som används för synpunkter och klagomål från elever och vårdnadshavare. Inga synpunkter eller klagomål har inkommit från elev eller vårdnadshavare. Det har dock inkommit en synpunkt från en användare av det digitala avvikelshanteringssystemet som berör informationssäkerheten. En grupp har tillsatts att genomföra en riskanalys för att identifiera eventuella risker med att fortsätta med nuvarande förfarande.

Det har även inkommit klagomål avseende en konsults bemötande av elevhälsopersonal vid en återgivning av psykologutredning. Konsult är vidtalad och verksamheten anlitar inte i dagsläget aktuell konsult. Det har också framkommit en synpunkt från Gymnasieförvaltningen kring hur man för över information kring elever som varit aktuella för psykologinsatser under årskurs 9. Dialog har förts med aktuell psykolog och psykologgrupp för att förbättra överföringen.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Arbeta patientsäkert i framtiden

En avgörande faktor för att möta framtida utmaningar och tillgodose en god och säker vård, är tillgång till psykologer med adekvat erfarenhet och kompetens. Att verksamheten har en beredskap och strategi för framtida kompetensförsörjning är en av de enskilt viktigaste faktorerna utifrån patientsäkerhet. Att ha strukturer och rutiner för att anlita externa aktörer med adekvat kompetens är ett sätt att möta framtida utmaningar. Det bör på politisk och styrande nivå tas fram en strategisk plan för att dels bibehålla men också attrahera psykologisk kompetens till verksamheten.

MÅL 2023

Mål	Åtgärd
<p>Framtida kompetensförsörjning</p> <p>Psykologer vill arbeta i Grundskoleförvaltningen och fler ansökningar inkommer till lediga tjänster. Anställda psykologer stannar minst i fem år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten beslutar och genomför förändringar utifrån de faktorer som är avgörande för att psykologer stannar över tid. • Vid uppsägning och avslut av tjänst kartlägger enhetschef orsaker till uppsägning enligt Borås stads rutin.
<p>Samverkan</p> <p>Samverkan med vården förbättras. Skolans uppdrag i förhållande till vårdens uppdrag förtydligas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Möte med representanter från En väg in (EVI). • Skav-workshop där representanter från elevhälsa, primärvård, BUP och ”En Väg In” deltar. • Avvikelse i samverkan lyfts kontinuerligt i närårdssamverkan. • Verksamhetschef har direktkontakt med primärvård vid inkomna avvikelser. • Verksamheten reviderar informationsunderlag om skolsituationen inför vårdhänvisning.
<p>Journalföring</p> <p>Journalföringen håller god kvalitet utifrån:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevant information är dokumenterad och vårdförlopp går att följa. • Samtycke är dokumenterat. • Journaluppgifter är dokumenterade en gång under samma vårdtillfälle. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kollegiala diskussioner utifrån vad som räknas som hälso- och sjukvårdsinsatser i skolans uppdrag och när och vad man ska journalföra. • Genomgång med psykologgruppen om vad som avses vara dubbeldokumentation under samma vårdtillfälle. • Bedömning om huruvida elevens samtycke ska inhämtas samt att bedömning av detta noteras i journalen.
<p>Systematiskt kvalitetsarbete</p> <p>Riskanalyser genomförs fortlöpande för att bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riskanalys, metod, roller, ansvar och dokumentation tydliggörs i form av en rutin.
<p>Elev, vårdnadshavare och andra intressenter medverkar till att utveckla kvaliteten i verksamheten genom att klagomål och synpunkter inhämtas. Inför varje påbörjad insats skall vårdnadshavare/elev få information om hur man lämnar klagomål och synpunkter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elev och vårdnadshavare får information vid påbörjad vårdinsats om vart man kan vända sig vid klagomål och synpunkter på verksamheten. • Klagomål och synpunkter analyseras minst 1 gång/år och verksamheten planerar insatser utifrån framkomna behov. • Verksamheten genomför vid behov direkta åtgärder.

Hayne Hedin
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00019 3.5.4.0

Yttrande över remiss: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden tillstyrker remissen och översänder svaret till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämnden har ombetts att svara på rubricerad remiss.

Grundskolenämnden tillstyrker remissen i dess helhet.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

Samverkan

FSG.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Från: ks.arend@boras.se
Skickat: den 15 februari 2023 10:21
Till: Arbetslivsnämnden Diarium; Fritids- och folkhälsonämnden Diarium; Förskolenämnden Diarium; Grundskolenämnden Diarium; Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Diarium; Individ- och familjeomsorgsnämnden Diarium; Kulturnämnden Diarium; Lokalförsörjningsnämnden Diarium; Miljöförvaltningen Diarium; Samhällsbyggnadsnämnden Diarium; Servicenämnden Diarium; Sociala omsorgsnämnden Diarium; Stadsrevisionen Diarium; Tekniska nämnden Diarium; Vård- och äldrenämnden Diarium; Överförmyndarnämnden Diarium; Valnämnden; Peder Englund
Ämne: Remiss- Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad
Bifogade filer: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad -spårbara ändringar.pdf; Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad - förslag.pdf; Missiv.pdf

Hej,

Bifogar remiss- Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld

Organisationsutredare

Aktuella handlingar för ärende 202300133, Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad bifogas detta e-postmeddelande

Bifogat material kommer från följande handlingar:

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad -spårbara ändringar | Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad - spårbara ändringar.pdf | ID:91719

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad - förslag | Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad - förslag.pdf | ID:91571

Remiss - Missiv- Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad
| Missiv.docx | ID:91569

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Fastställd av Kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i ~~juni~~ december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, gäller bestämmelserna i detta reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen

Borås Stads nämnder utgör delar av den kommunala organisationen.

Kommunfullmäktiges antagna handling ”Visionen om framtidens Borås” tillhör alla som bor, verkar och möts i Borås. Visionen har ingen tidshorisont, men revideras vart fjärde år vid behov. Borås Stad har i det fortsatta arbetet med visionen en viktig roll i att förverkliga och förankra visionen. Nämnderna ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stöder visionen.

All stadens verksamheter såsom bolag och förvaltningar är viktiga för helheten och för att stadens vision ska kunna uppnås. En helhetssyn och ett nyttoperspektiv för staden och dess invånare ska därför sätta sin prägel på nämndernas verksamhet.

Nämnderna ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Inom området Socialt hållbart Borås är prioriteringen jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa för våra invånare. Inom det finns tre målområden; God start i livet och goda uppväxtvillkor, Förutsättningar för arbete samt Boende i närmiljö.

Uppgifter

§ 2 Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut - har bestämt att Kommunstyrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnderna ska följa utvecklingen inom sina

respektive ansvarsområden, samt besvara de remisser som berör respektive nämnds ansvarsområde.

§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet

Kommunstyrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Nämnden skall vidta åtgärder i syfte att verksamheten inom ansvarsområdet kan bedrivas så rationellt som möjligt. Åtgärderna skall avse såväl inre organisation och arbetsformer som förhållandet till allmänhet och andra myndigheter.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen/nämnden är anställningsmyndighet för personal vid sina förvaltningar med undantag för förvaltningschefer som anställs av Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde, allt i den mån Kommunstyrelsen inte tillagts särskilda befogenheter enligt sitt reglemente. Överförmyndarnämndens förvaltningsorgan är dock Stadsledningskansliet som lyder under Kommunstyrelsen.

§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar

Kommunstyrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i Kommunstyrelsens/nämndens verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde ansvara för hanteringen av personuppgifter och allmänna handlingar.

§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan Kommunfullmäktiges särskilda medgivande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt för kommunen:

1. Själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål eller ärenden när detta följer av lag eller annan författning eller Kommunfullmäktiges beslut samt därvid träffa för kommunen bindande avtal. Mål/ärenden om skadestånd rörande fel och försummelse vid myndighetsutövning handläggs dock av Kommunstyrelsen.
2. Tillsä tillse att framställningar och rekvisitioner görs för erhållande av stats- och andra bidrag inom nämndens verksamhetsområde, samt på kommunens vägnar mottaga stats- och andra bidrag beviljade inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden får inte fatta beslut i ärenden som är förbehållna annan nämnd.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente eller genom särskilt uppdrag. Kommunstyrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

§ 8 Information, samråd och samordning

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder. Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden skall, i förekommande fall, verka för att samråd sker med dem som utnyttjar dess tjänster. Kommunstyrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet. Nämndernas verksamhet ska samordnas med stadens övriga verksamheter när så är möjligt för mesta möjliga nytta för medborgarna. Detta gäller särskilt i samband med extraordinära händelser i kommunen. Verksamheterna ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.

§ 9 E-petition

Kommunstyrelsen/nämnden ska ~~en~~ två gånger per år redovisa de e-petitioner som kommit in till kommunen. (nytt redovisningsintervall, beslut KF februari 2023)

Arbetsformer

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som Kommunstyrelsen/ nämnden bestämmer.

Sammanträdet ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen

hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet. Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig, om inte särskilda förhållanden föranleder annat, och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare inom tid som nämnden bestämmer. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

§ 12 Offentliga sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden ska ha öppna sammanträden, med undantag av sammanträden som ska hållas inom stängda dörrar då ärenden som ska behandlas avser myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

§ 13 Sammanträden på distans

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdes-handlingar, bild eller ljud. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans i varje enskilt fall.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 14 Närvarorätt

Kommunalsråd har rätt att närvara vid Kommunstyrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna.

Vid Kommunstyrelsens/nämndens sammanträden får, i den mån styrelsen/nämnden för särskilt fall beslutar annat, tjänsteman vara närvarande med rätt att delta i överläggningar i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde.

§ 15 Sammansättning

Kommunstyrelsen/nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. I nämnder med nio eller fler ordinarie ledamöter skall presidierna bestå av ordföranden, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Förste vice ordförandeposterna tillsätts av ~~minoriteten,~~ majoriteten.

~~Majoriteten~~ Minoriteten tillsätter 2:e vice ordförandena. (Ändring i och med ny mandatperiod, se partiöverläggningarna.)

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

3. leda Kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden,
4. kalla till sammanträde
5. kalla ersättare,
6. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas, är tillräckligt beredda,
7. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i Kommunstyrelsen/nämnden,
8. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det Kommunstyrelsens ordförande att under Kommunstyrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan Kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
4. representera Kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte Kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 17 Vice ordförandena

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i Kommunstyrelsen/ nämnden längst tid, Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordförandena inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/vice ordförandenas uppgifter.

§ 19 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden beslutat.

§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättarna ska tjänstgöra enligt den mellan dem bestämda ordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet. Även de ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna. Ersättare från parti som saknar ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (särskilt yttrande). Sakinnehållet ska i huvudsak ha tillkännagivits under sammanträdet.

§ 21 Justering av protokoll

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Övrigt

§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

§ 23 Författningssamling

Nämnderna ska ta initiativ till och underrätta Kommunstyrelsen så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 24 Delgivningsmottagare

Delgivning med Kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden eller anställd som Kommunstyrelsen/nämnden beslutar.

§ 25 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från Kommunstyrelsen/nämnden ska undertecknas på Kommunstyrelsens/nämndens vägnar på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

**Gemensamt reglemente
för Kommunstyrelsen
och övriga nämnder
i Borås Stad**

BORÅS STADS FÖRFATTNINGSSAMLING

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2023-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Innehåll

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen	4
§ 2 Uppdrag och verksamhet	4
§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet	4
§ 4 Personalansvar	4
§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar	5
§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige	5
§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	5
§ 8 Information, samråd och samordning	5
§ 9 E-petition	6
§ 10 Tidpunkt för sammanträden	6
§ 11 Kallelse	6
§ 12 Offentliga sammanträden	6
§ 13 Sammanträden på distans	6
§ 14 Närvarorätt	7
§ 15 Sammansättning	7
§ 16 Ordföranden	7
§ 17 Vice ordförandena	7
§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden	8
§ 19 Förhinder	8
§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring	8
§ 21 Justering av protokoll	8
§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	9
§ 23 Författningssamling	9
§ 24 Delgivningsmottagare	9
§ 25 Undertecknande av handlingar	9

Inledning

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen

Borås Stads nämnder utgör delar av den kommunala organisationen.

Kommunfullmäktiges antagna handling ”Visionen om framtidens Borås” tillhör alla som bor, verkar och möts i Borås. Visionen har ingen tidshorisont, men revideras vart fjärde år vid behov. Borås Stad har i det fortsatta arbetet med visionen en viktig roll i att förverkliga och förankra visionen. Nämnderna ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stöder visionen.

All stadens verksamheter såsom bolag och förvaltningar är viktiga för helheten och för att stadens vision ska kunna uppnås. En helhetssyn och ett nyttoperspektiv för staden och dess invånare ska därför sätta sin prägel på nämndernas verksamhet.

Nämnderna ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Inom området Socialt hållbart Borås är prioriteringen jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa för våra invånare. Inom det finns tre målområden; God start i livet och goda uppväxtvillkor, Förutsättningar för arbete samt Boende i närmiljö.

Uppgifter

§ 2 Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut - har bestämt att Kommunstyrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnderna ska följa utvecklingen inom sina respektive ansvarsområden, samt besvara de remisser som berör respektive nämnds ansvarsområde.

§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet

Kommunstyrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Nämnden skall vidta åtgärder i syfte att verksamheten inom ansvarsområdet kan bedrivas så rationellt som möjligt. Åtgärderna skall avse såväl inre organisation och arbetsformer som förhållandet till allmänhet och andra myndigheter.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen/nämnden är anställningsmyndighet för personal vid sina förvaltningar med undantag för förvaltningschefer som anställs av Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde, allt i den mån Kommunstyrelsen inte tillagts särskilda befogenheter enligt sitt reglemente. Överförmyndarnämndens förvaltningsorgan är dock Stadsledningskansliet som lyder under Kommunstyrelsen.

§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar

Kommunstyrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i Kommunstyrelsens/nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen/nämnden har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde ansvara för hanteringen av personuppgifter och allmänna handlingar.

§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan Kommunfullmäktiges särskilda medgivande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt för kommunen:

1. Själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål eller ärenden när detta följer av lag eller annan författning eller Kommunfullmäktiges beslut samt därvid träffa för kommunen bindande avtal. Mål/ärenden om skadestånd rörande fel och försummelse vid myndighetsutövning handläggs dock av Kommunstyrelsen.
2. Tillse att framställningar och rekvisitioner görs för erhållande av stats- och andra bidrag inom nämndens verksamhetsområde, samt på kommunens vägnar mottaga stats- och andra bidrag beviljade inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden får inte fatta beslut i ärenden som är förbehållna annan nämnd.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente eller genom särskilt uppdrag.

Kommunstyrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

§ 8 Information, samråd och samordning

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden skall, i förekommande fall, verka för att samråd sker med dem som utnyttjar dess tjänster. Kommunstyrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet. Nämndernas verksamhet ska samordnas med stadens övriga verksamheter när så är möjligt för mesta möjliga nytta för medborgarna. Detta gäller särskilt i samband med extraordinära händelser i kommunen. Verksamheterna ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.

§ 9 E-petition

Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa de e-petitioner som kommit in till kommunen.

Arbetsformer

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som Kommunstyrelsen/ nämnden bestämmer.

Sammanträdet ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet. Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig, om inte särskilda förhållanden föranleder annat, och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare inom tid som nämnden bestämmer. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

§ 12 Offentliga sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden ska ha öppna sammanträden, med undantag av sammanträden som ska hållas inom stängda dörrar då ärenden som ska behandlas avser myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

§ 13 Sammanträden på distans

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans i varje enskilt fall.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 14 Närvarorätt

Kommunalsråd har rätt att närvara vid Kommunstyrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna.

Vid Kommunstyrelsens/nämndens sammanträden får, i den mån styrelsen/nämnden för särskilt fall beslutar annat, tjänsteman vara närvarande med rätt att delta i överläggningar i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde.

§ 15 Sammansättning

Kommunstyrelsen/nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. I nämnder med nio eller fler ordinarie ledamöter skall presidierna bestå av ordföranden, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Förste vice ordförandeposterna tillsätts av majoriteten.

Minoriteten tillsätter 2:e vice ordförandena.

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

3. leda Kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden.
4. kalla till sammanträde.
5. kalla ersättare.
6. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas, är tillräckligt beredda.
7. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i Kommunstyrelsen/nämnden.
8. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det Kommunstyrelsens ordförande att under Kommunstyrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning.
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor.
3. främja samverkan mellan Kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige.
4. representera Kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte Kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 17 Vice ordförandena

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i Kommunstyrelsen/ nämnden längst tid, Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordförandena inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/vice ordförandenas uppgifter.

§ 19 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden beslutat.

§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättarna ska tjänstgöra enligt den mellan dem bestämda ordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet. Även de ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna. Ersättare från parti som saknar ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (särskilt yttrande). Sakinnehållet ska i huvudsak ha tillkännagivits under sammanträdet.

§ 21 Justering av protokoll

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Övrigt

§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

§ 23 Författningssamling

Nämnderna ska ta initiativ till och underrätta Kommunstyrelsen så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 24 Delgivningsmottagare

Delgivning med Kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden eller anställd som Kommunstyrelsen/nämnden beslutar.

§ 25 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från Kommunstyrelsen/nämnden ska undertecknas på Kommunstyrelsens/nämndens vägnar på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **E-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Remiss: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritids-och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ-och familjeomsorgsnämnden
7. Krisledningsnämnden
8. Kulturnämnden
9. Lokalförsörjningsnämnden
10. Miljö-och konsumentnämnden
11. Samhällsbyggnadsnämnden
12. Servicenämnden
13. Sociala omsorgsnämnden
14. Stadsrevisionen
15. Tekniska nämnden
16. Valnämnden
17. Vård-och äldrenämnden
18. Överförmyndarnämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-03-31**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2023-00133 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Svar på remissen ska lämnas senast den **31 mars 2023**.

Eventuella frågor ställs till Kristina Sköld eller Louise Mattus Streiby

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld, Louise Mattus Streiby

Hayne Hedin
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00020 3.5.4.0

Yttrande över remiss: Reglemente för Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden tillstyrker remissen med nedanstående tillägg och
översänder svaret till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämnden har ombetts att svara på rubricerad remiss.

Grundskolenämnden tillstyrker remissen i dess helhet med tillägget att från
2023-07-02 ändrar skolformen Grundsärskolan namn till Anpassade
grundskolan.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Reglemente för Grundskolenämnden.

Samverkan

FSG.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Från: ks.arende@boras.se
Skickat: den 15 februari 2023 08:55
Till: Grundskolenämnden Diarium
Ämne: Remiss- Reglemente för Grundskolenämnden
Bifogade filer: Reglemente för Grundskolenämnden - spårbara ändringar.pdf;
Reglemente för Grundskolenämnden - förslag.pdf; Missiv.pdf

Kategorier: Väntan på återkoppling

Hej,

Bifogar remiss- reglemente för Grundskolenämnden.

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld

Organisationsutredare

Aktuella handlingar för ärende 202300134, Reglemente för Grundskolenämnden bifogas detta e-postmeddelande

Bifogat material kommer från följande handlingar:

Reglemente för Grundskolenämnden - spårbara ändringar | Reglemente för Grundskolenämnden - spårbara ändringar.pdf | ID:91707

Reglemente för Grundskolenämnden - förslag | Reglemente för Grundskolenämnden - förslag.pdf | ID:91575

Remiss - Missiv- Reglemente för Grundskolenämnden | Missiv.docx | ID:91574

Remiss: Reglemente för Grundskolenämnden

Remissinstanser

1. Grundskolenämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-03-31**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**. Ange diarienummer KS 2023-00134 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Ärendet ”Revidering av Borås Stads reglementen” ska under våren 2023 behandlas av KS/KF. Vi sänder därför ut upprättade förslag till revidering av reglementen till nämnderna för synpunkter.

Inför nämndremissen i ärendet har ärendena skickats ut på en s k kontorsremiss för eventuella synpunkter på de ändringar som föreslås. Förvaltningarna har då haft möjlighet att lämna eventuella övriga synpunkter. I flera fall har de eventuella synpunkter som framställts lett till ändringsförslag i ärendet.

I bifogad fil så finns ett förslag till reviderat reglemente och en fil med spårbara ändringar och kommentarer kring ändringarna.

Ändringar i sak

Syfte med nämndens verksamhet

Under syftet med nämndens verksamhet har en eller två meningar lagts till som är tänkt ska fånga essensen av nämndens uppdrag. Detta är en nyhet som inte tidigare funnits i reglementena och föreslås nu införas för att tydliggöra nämndens syfte och varför nämnden skapats.

Övriga ändringar:

- Uppprepning av uppgifter som står flera gånger har tagits bort
- Språket har setts över
- I vissa fall har reglementena strukturerats om för att få en bättre ordning på uppdragen
- Nya rubriker har lagts till
- Tydliggörande av uppdrag

Svar på remissen ska lämnas senast den **31 mars 2023**.

Eventuella frågor ställs till Kristina Sköld eller Louise Mattus Streiby

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld, Louise Mattus Streiby

Reglemente för Grundskolenämnden

BORÅS STADS FÖRFATTNINGSSAMLING

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2023-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Inledning

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Syfte med nämndens verksamhet

Syftet med nämndens verksamhet är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barn och ungas uppväxt, vidare studier, arbete och ett hållbart liv.

§ 2 Nämndens uppdrag och ansvar

Grundskolenämnden ansvarar för de uppgifter avseende kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt Skollagen och andra skolförfattningar.

Grundskolenämnden ansvarar även för den kommunala elevhälsan inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar för, kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen.

Ansvarar för Bemanningenheten Pedagogik.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **E-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Reglemente för Grundskolenämnden

Fastställt av Kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i ~~juni~~ december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 ~~Målet med verksamheten~~ Syfte med nämndens verksamhet – ny rubrik

Syftet med nämndens verksamhet är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barn och ungas uppväxt, vidare studier, arbete och ett hållbart liv. – ny inledande portalparagraf

§ 2 ~~Verksamhet och uppdrag~~ Nämndens uppdrag och ansvar – ny rubrik

Grundskolenämnden ~~har hand om de~~ ansvarar för de uppgifter avseende kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt Skollagen och andra skolförfattningar.

Grundskolenämnden ansvarar även för den kommunala elevhälsan inom sitt verksamhetsområde. det offentliga skolväsendet för barn och ungdom som nämnden ansvarar för. **Omformulering för bättre språk**

Nämnden ansvarar för, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen, kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen. **Omformulering för bättre språk**

Ansvarar för Bemanningenheten Pedagogik. ~~Gäller från och med 2020-01-01~~

Insyn i Malmen Montessori och Kunskapsskolan

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden har tagit del av insynsprotokollen och beslutar att lägga ärendet till handlingarna.

Ärendet i sin helhet

Grundskoleförvaltningen har genomfört insyn i Malmen Montessori och Kunskapsskolan. Underlag från insynsbesöken finns i bifogade protokoll.

Beslutsunderlag

1. Insynsprotokoll Malmen Montessori, 2023-02-09.
2. Insynsprotokoll Kunskapsskolan, 2023-02-09.

Samverkan

FSG:

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Handläggare
Susanna Stamenova Ekelund

Insynsprotokoll Kunskapsskolan

Kommunen ansvarar för insyn i fristående grundskola, 10 kap. § 41 skollagen, och i fristående fritidshem, 14 kap. § 18 skollagen. I Borås Stads Grundskoleförvaltning har ansvaret för insyn i de fristående grundskolorna och fritidshemmen delegerats till chef för kvalitet och utveckling.

Syftet med insynen är att kommunen ska få insyn i hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen samt i den fristående enhetens kvalitetsarbete. Insynen uppmärksammar i övrigt den aktuella verksamhetens resultat och arbete för måluppfyllelse. Kommunens insyns rätt är begränsad till sådan insyn som kommunen måste ha för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen och för att tillgodose allmänhetens behov av insyn.

Insynsbesök genomfördes den 5 december på Kunskapsskolan av chef för Kvalitet och utveckling, Hayne Hedin, samt Susanna Stamenova Ekelund, verksamhetsutvecklare. Vid besöket träffade vi rektor, Björn Nyman.

Organisation

Huvudmannen Kunskapsskolan AB bedriver 28 grundskolor i Sverige och startade sin verksamhet 2000. Kunskapsskolan i Borås är en F-9 skola med drygt 750 elever. Skolan består av två byggnader som är fördelade på årskurserna F-3 samt 4-9. Sedan hösten 2021 erbjuder skolan utbildning för årskurs F-3 samt fritidshem och i dagsläget har skolan 180 elever i årskurserna F-3 där årskurserna är två parallella. Kunskapsskolan i Borås är först ut i Sverige inom Kunskapsskolans koncern med att starta utbildning för årskurserna F-3.

Under läsåret 22/23 är organisationen av eleverna enligt följande: Årskurserna 4 och 5 har tre klasser per årskurs och i årskurs 6 fyra klasser. På högstadiet har skolan sex klasser per årskurs i årskurs 7 och 8 medan det är fem klasser i årskurs 9.

Skolledning

Björn Nyman, rektor F-9, 100%
Malin Sandbecker, biträdande rektor F-6 100%
Eleni Vasiliagou biträdande rektor 7-9 50%
Helena Sundbaum, skoladministratör 100%

Personaltäthet och behörighet

Skolan har en personaltäthet på 14,6 elever per årsarbetande lärare i grundskolan och har totalt 77 procent behöriga lärare med lärarlegitimation, inklusive fritidshem.

Åk: F-3 samt fritidshem	Åk: 4-6	Åk: 7-9
75% ämnesbehörighet	91% ämnesbehörighet	74% ämnesbehörighet

Arbetslag och pedagogisk idé

Kunskapskolans idé är att eleverna arbetar utifrån sin egen nivå i varje ämne och är med och planerar sitt eget veckoschema där de kan göra vissa val kring när under veckan de vill läsa de olika skolämnena. Lärarna arbetar i arbetslag utifrån ämnen och årskurs. Lärarna är ansvariga handledare för ett antal elever i basgruppen och träffar dessa enskilt varje vecka årskurs 4-9 samt varannan enskilt och varannan vecka i grupp för årskurs F-3. Syftet är att följa upp elevens individuella kunskapsutveckling genom så kallade coachande samtal. Handledaren träffar också sin basgrupp dagligen på morgonsamling. Fritidshemmet har ett eget arbetslag som samverkar med lärarlaget för årskurs F-3. Lärarna arbetar tillsammans i ett arbetslag kring en årskurs och ämne samt anpassar elevernas lokaler utifrån aktivitet på schemat. Vilket möjliggör att det kan samlas många klasser i en större lokal när det är föreläsning eller workshops där flera lärare hjälps åt med en större grupp elever. Elever som har behov av att sitta mer enskilt och under tystnad kan välja det tysta rummet istället.

Elevhälsa

Tillgång till elevhälsopersonal

- Specialpedagog 300%
- Speciallärare 100%
- Skolsköterska 120%
- Skolkurator 150%
- SYV 50%
- Skolläkare och skolpsykolog, tjänsten köps in externt utifrån behov.

Organisering av elevhälsans arbete

Elevhälsan består av ett elevhälsoteam (EHT) och består av rektor, biträdande rektor, specialpedagog, speciallärare, skolsköterska och skolkurator. Vid behov även skolläkare och skolpsykolog.

EHT samverkar med övrig personal på skolan utifrån givna rutiner. Det finns en rutin för hur lärare anmäler elevärenden till elevhälsan, en annan rutin för samverkansmöten mellan lärare och specialpedagog samt en rutin över hur beslut kommuniceras ut till alla lärare i arbetslaget.

Skolfrånvaro – systematik i arbetet

Registrering och uppföljning

Handledaren träffar eleven vid morgonsamlingen varje dag och registrerar då närvaro/frånvaro i det digitala systemet skola24. Ämnesläraren registrerar närvaro/frånvaro vid varje lektion. Elevens personliga handledare ansvarar för att regelbundet kontakta vårdnadshavare och följa upp elevens giltiga och ogiltiga frånvaro. Vid oroande frånvaro kontaktas hemmet. Att handledaren träffar eleven varje morgon är till stor hjälp för att tidigt upptäcka mönster i frånvaron. Vidare har ansvarig handledare arbetslaget till hjälp för att hitta samband och analysera statistiken kring frånvaro. Tillsammans tar man fram en grafisk rapport som analyseras ett par gånger per termin. EHT analyserar frånvarostatistik fyra gånger per år och frånvaroutredningar sker löpande under året.

Frånvarorutin – Kunskapsskolan, uppdaterad 2021-10-18

Rapportering

- Vårdnadshavaren sjukanmäler dagligen sitt barn före kl.08.00 via skola24 eller telefon.
- Handledare lägger i förväg in beviljad ledighet i skola 24. Handledaren kan godkänna ledighet upp till 3 dagar. Vid längre ledighet (eller sammanlagt fler dagar) ska godkännas av rektor.

- Handledaren registrerar närvaro i Skola 24 vid morgonsamlingen.
- Ämnesläraren rapporterar närvaro i Skola 24 i samband med lektion.
- Elev som blir sjuk under skoldagen meddelar i första hand sin handledare som säkerhetsställer att elevens vårdnadshavare får kännedom om frånvaron. Det är vårdnadshavarens ansvar att lägga in frånvaron i Skola 24.

Uppföljning

- Elevens handledare kontakter vårdnadshavare vid upprepad, längre eller på annat sätt oroande mönster kring frånvaro för att få informera och få föräldrarnas bild. Handledare pratar också med eleven om anledning och frånvaro på handledarsamtalen som sker med eleven veckovis.
- Om mönstret inte är brutet inom 14 dagar kallar handledaren elev och vårdnadshavare till möte. Handledare meddelar kurator att oro finns. Kurator eller annan person från EHT kan delta på mötet om behov finns. Det finns stödfrågor att utgå från under mötet.
- Rektor fattar beslut om frånvaroutredning vid analysmöte utifrån de underlag som EHT fått in/tagit fram. Anmälan till individ- och familjeomsorgsförvaltningen gör i samband med detta.
- Rektor ansvarar för att meddela elevens hemkommun att utredning om frånvaro initieras.

Frånvarostatistik

Från perioden 2022-08-15 – 2022-10-31 hade 264 elever 10 procent skolfrånvaro eller mer. Av dessa hade 82 elever 20 procent skolfrånvaro eller mer. Av dessa bedömer rektor att de har fem elever som inte är i skolan på heltid. Frånvaron under pandemin ökade för både personal och elever men rektor upplever att man nu är tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

Främja och förebygga frånvaro

Skolans lokaler är anpassade för att skapa en trygghet för alla elever att kunna hitta en plats på skolan där man kan arbeta utifrån sina behov. Det finns både tysta rum och andra typer av lokaler. Skolans förebyggande och främjande arbete grundar sin på skolans grundidé, att knyta en handledare till varje elev som träffas varje morgon och som har coachade samtal varje vecka. Det finns en trivselgrupp på skolan som arbetar med aktiviteter för eleverna, verkar för en positiv skolkultur och arbetar utifrån olika teman löpande under året. Rektor berättar att Kunskapsskolans arbetar utifrån att det är viktigt att eleven mår bra hela skoldagen och att de vuxna på skolan tar ansvar för en god relation till eleven.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Ledning och stimulans samt extra anpassningar

När en elev riskerar att inte nå målen arbetar lärarna med extra anpassningar som följs upp på uppföljningsmöten med elev och vårdnadshavare. Dokumentationen sker i skolans elevdokumentationssystem. Rektor bedömer att många extra anpassningar ryms inom skolans ordinarie upplägg och arbete så som tillgängligheten av olika lokaler utifrån elevens behov, individuella scheman, muntliga prov med mera. Vid upprättande av extra anpassningar kan konsultation ske med specialpedagog. Ansvar för att samverka kring elevens extra anpassningar ska ske ligger på ämneslärarna.

Arbetsgång särskilt stöd

När eleven inte lyckas inom ramen för extra anpassningar blir det en process med utredning av specialpedagog eller annan profession inom EHT för att besluta om särskilt stöd. Särskilt stöd beslutas av rektor. Det kan handla om att eleven är i behov av elevassistent, anpassad studiegång eller annat särskilt stöd. Elevhälsan olika professioner kan också vara med och utföra åtgärderna. Det är specialpedagogen som är ansvarig för att samordna och följa upp åtgärderna. Vid upprättande av särskilt stöd sker särskilda samverkansmöten och uppföljningar mellan personal och specialpedagog samt mellan vårdnadshavare, personal och specialpedagog. Ansvar för att samverka kring elevens särskilda behov ska ske mellan personalen ligger på specialpedagog. Rektor bedömer att skolan sällan beslutar om särskild undervisningsgrupp då detta ofta ryms inom skolans ordinarie struktur. Det vanligaste särskilda stödet på Kunskapsskolan är anpassad studiegång.

Åtgärdsprogram

Den 31 oktober 2022 fanns ett utarbetat åtgärdsprogram för 25 elever. Av dessa finns fler åtgärdsprogram bland de äldre eleverna, likt de flesta andra skolor. Åtgärdsprogram beslutas av rektor i samråd med lärare och specialpedagog samt andra professioner inom EHT. Det är specialpedagogen som gör utredning och utarbetar åtgärdsprogrammet i samverka med lärare, elev och vårdnadshavare. Dokumentationen sker i systemet Prorenata.

Vid besöket har tre oidentifierade åtgärdsprogram lämnats över. Där det framgår att eleverna går i förskoleklass, årskurs 6 samt årskurs 9.

- I samtliga åtgärdsprogram finns beskrivningar av elevernas behov under rubriken "Behov av särskilt stöd".
- På två av tre åtgärdsprogram finns även elevens styrkor med under rubriken "styrkor".
- Samtliga åtgärdsprogram har satt upp kortsiktiga mål under rubriken "mål".

- Åtgärder kopplade till elevens behov finns beskriva i samtliga åtgärdsprogram under rubriken ”åtgärder”. Åtgärderna ska utvärderas och följs upp efter cirka sex veckor.

Rektor upplever att lärarna på skolan har bra stöd från specialpedagogerna och elevhälsan men menar att det alltid finns en strävan att bli bättre.

Utvecklingsområden är till exempel att utveckla ett gemensamt språk och att få till ett bättre samarbete för hur man kan lära av varandra.

Sammantaget framgår det att skolan arbetar systematiskt med elevers trygghet samt individanpassad skolgång vilket ger möjlighet i tidigt skede att arbeta med extra anpassningar. Det finns en tydlig rutin kring särskilt stöd-processen, samtidigt som ledningen vid skolan ser att det finns ett fortsatt behov av utveckling inom området.

GRUNDSKOLEFÖRVALTNINGEN

Hayne Hedin

Chef kvalitet och utveckling

Handläggare
Marie Nilsson

Insynsprotokoll Malmen Montessori

Kommunen ansvarar för insyn i fristående grundskola, 10 kap. § 41 Skollagen, och i fristående fritidshem, 14 kap. § 18 Skollagen. I Borås Stads Grundskoleförvaltning har ansvaret för insyn i de fristående grundskolorna och fritidshemmen delegerats till chef för Kvalitet och utveckling.

Syftet med insynen är att kommunen ska få insyn i hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen samt i den fristående enhetens kvalitetsarbete. Insynen uppmärksammar i övrigt den aktuella verksamhetens resultat och arbete för måluppfyllelse. Kommunens insynsrätt är begränsad till sådan insyn som kommunen måste ha för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt Skollagen och för att tillgodose allmänhetens behov av insyn.

Insynsbesök genomfördes den 29 november 2022 på Malmen Montessori av chef för Kvalitet och utveckling, Hayne Hedin, samt verksamhetsutvecklare Marie Nilsson.

Organisation

Malmen Montessori är en montessoriskola som startade sin verksamhet 1993 i Borås. Skolan är en politiskt och religiöst obunden ideell förening, icke vinstdrivande. Skolan har cirka 590 elever i årskurs F-9.

Klasserna är sedan något år tillbaka åldersblandade i F-1, 2-3, 4-5, 6-7 och 8-9. På skolan finns det två fritidshemsavdelningar med cirka 240 inskriva elever.

Personaltäthet och behörighet

Skolan har en personaltäthet på 12,9 elever per årsarbetare.

Antal lärare	Lärarlegitimation	Montessorit utbildning klar eller pågående	Antal lärare som arbetar i en annan årskurs än enligt behörigheten
43	37	17	7

Av de lärare som undervisar i en annan års i tabellen ovan är det:

- Tre lärare som är behöriga i årskurs 1-3 som undervisar elever i årskurs 4-5
- En lärare som är behörig i årskurs 4-6 som undervisar elever i årskurs 2-3.
- Två lärare som är behöriga i årskurs 4-6 som undervisar elever i årskurs 6-9.

I tabellen nedan redovisas antal lärare som undervisar i ett ämne utan behörighet i ämnet. I tabellen ingår både legitimerade lärare och obehöriga lärare.

Sv	Sva	Ma	Eng	So	Hi	Ge	Re	Sh	NO	Bi	Fy	Ke	Tk
2	1	6	5	3	1	2	2	0	2	4	4	4	9
Fra	Spa	Hkk	Id	Bd	Mu	Sl							
0	0	0	1	13	1	0							

I tabellen nedan redovisas antal legitimerade lärare som undervisar i ett ämne utan behörighet i den årskurs hen undervisar i.

Sv	Sva	Ma	Eng	So	Hi	Ge	Re	Sh	NO	Bi	Fy	Ke	Tk
5	5	2	2	0	3	3	3	3	1	2	2	2	3
Fra	Spa	Hkk	Id	Bd	Mu	Sl							
0	0	0	0	0	0	0							

Sammantaget har en klar majoritet av lärarna en lärarlegitimation och undervisar i de årskurserna och ämnen där de har behörighet. Ämnena teknik och bild är ämnen som sticker ut negativt gällande behörighet.

Huvudman och skolledningen

Styrelsen är huvudman för skolan och har det övergripande ansvaret för drift och skötsel samt tillsätter skolchefen. Skolchefen har det övergripande ansvaret för verksamheten tillsammans med rektor för skola och förskola. Skolledningen består av en skolchef, en rektor och en biträdande rektor. Biträdande rektor har en delad tjänst och är även studie- och yrkesvägledare (SYV) på 20 procent. Samtliga arbetar heltid.

Arbetslag

Det finns fem arbetslag som arbetar med elever från förskoleklass och upp till årskurs 9; F-1, 2-3, 4-5, 6-9 A och 6-9 B. Fritidshemmet har två arbetslag och avdelningar, Nova och Vega.

Elevhälsa

Tillgång till elevhälsopersonal

- Specialpedagog/speciallärare 470 procent
- Skolsköterska 105 procent
- Skolkurator 100 procent

- Skolläkare cirka en gång per månad
- Skolpsykolog cirka sju timmar per månad

Aktuella ärenden

Vid insynsbesöket hade elevhälsoteamet 51 aktuella elevhälsoärenden. Av dessa elever gick 14 elever i förskoleklass upp till årskurs 3, 17 av eleverna i årskurs 4-6 och resterande 21 elever i årskurs 7-9.

Organisering av elevhälsans arbete

Elevhälsoarbetet är uppdelat i två team, ett specialpedagogiskt team och ett elevhälso team (EHT). Det specialpedagogiska teamet leds av rektor tillsammans med specialpedagogerna och speciallärarna. Teamet träffas varje vecka för att bland annat se över och fördela resurser utifrån elevernas behov. Alla i det specialpedagogiska teamet ingår inte i elevhälso teamet men alla har tillgång till den digitala elevakten. Elevhälso teamet är ett tvärprofessionellt team och består av rektor, biträdande rektor, specialpedagog, skolkurator, skolsköterska, skolläkare och skolpsykolog. Elevhälso teamet träffas varannan vecka. Skolan fokuserar på tidig upptäckt av elever som är i behov av stöd och menar att om skolan inte har identifierat elevens behov senast i årskurs 3 är det att beteckna som sen upptäckt. Skolan har en arbetsgång för skolans tillgänglighetsarbete där det bland annat framgår att elevhälsan stödjer lärarna kring övervägningar och förståelse för elevernas behov och förutsättningar för att utforma en god lärmiljö. I arbetsgången framgår det vad läraren, arbetslaget och elevhälsan har för olika ansvarsområden och uppdrag.

Sammantaget framgår det att eleverna på skolan har tillgång till alla professioner inom elevhälsan och att tillgången till specialpedagog/speciallärare är särskilt god.

Skolfrånvaro – systematik i arbetet

Registrering och uppföljning

Undervisande lärare registrerar frånvaro vid varje lektion. Skolan har avstämningar fyra gånger per år, vecka 40, 48, 10 och 17. När en elev har 10 procent frånvaro eller mer kontaktar läraren hemmet via skolsoft (lärplattform) eller via telefon vid hög frånvaro samt när det bedöms att det finns ett behov. Lärarna dokumenterar frånvarorsaken digitalt. Skolan har fört en diskussion om att höja gränsen för när lärarna ska uppmärksamma frånvaron till 20 procent, men tycker att det är viktigt med tidiga insatser.

Frånvarorutin

Elevhälso teamet (EHT) har en rutin hur de arbetar med utredning gällande bristande närvaro. På skolan finns ett närvaroteam som består av två specialpedagoger och en skolkurator. Vid behov är det andra professioner som gör utredningarna. Lärarna har gjort en enkel kartläggning för att få elevens perspektiv. Ofta har eleven varit ett ärende på EHT innan fördjupad utredning startar.

- En profession inom elevhälsan får uppdrag att starta en utredning.
- Rektor skickar in en anmälan till hemkommun om att en utredning har startat.

- Utredning genomförs, oftast inom två veckor och hemmet informeras.
- När utredningen är klar beslutar EHT
 - Antingen om att utarbeta handlingsplan/närvaroplan i samverkan med hemmet. Vid behov samverkas med externa instanser.
 - Eller så följer EHT upp ärendet.

Exempel på vanliga orsaker till frånvaron som framkommer i utredningarna:

- Fysisk sjukdom
- Inlärningssvårigheter
- Psykisk ohälsa
- Ätstörningar

Frånvarostatistik

Frånvarostatistiken omfattar veckorna 33-43 2022 för samtliga elever.

- Den totala frånvaron varierar på klassnivå mellan 4,9 till 17,1 procent, där den högsta siffran är i en klass i årskurs 8-9. Majoriteten av klasserna har en frånvaro på klassnivå runt 11 procent.
- Den beviljade ledigheten (andel av total frånvaro) varierar mellan 0,0 till 21,9 procent, där den högsta siffran är i en klass i årskurs 4-5.
- Den oanmälda frånvaron (andel av total frånvaro) varierar mellan 0,0 till 14,9, där den högsta siffran är i en klass i årskurs 8-9. Det finns ingen oanmäld frånvaro för elever i förskoleklass och år 1.
- När man plockar bort två eleverna med högst frånvaro i varje klass varierar den totala frånvaron på klassnivå mellan 3,9 till 13,5 procent, där den högsta siffran är i en klass i årskurs 8-9.

Skolan sammanställer frånvarostatistik på klassnivå, arbetslagsnivå och utifrån kön. Detta analyseras och senaste uppföljningen visar att det finns små könsskillnader.

Främja och förebygga frånvaro

Närvaroteamet leds av en specialpedagog och tre gånger per termin träffas de två representanter från varje arbetslag. Dessa har i uppdrag att föra tillbaka information med mera till hela arbetslaget. På dessa möten går personalen igenom rutiner, tittar på forskning med mera. Under höstterminen 2021 och 2022 har skolan haft ett särskilt fokus på närvarofrämjande arbete.

Närvaroteamet har deltagit i en onlinekurs "Närvaro i skolan" med Malin Green Landell. Vid träffarna har Närvaroteamet utgått från kursen och Green Landells bok "Främja närvaro". Exempel på arbete som genomförts:

- Genomgång av rutiner med lärarna på AU-möten

- Diskussioner:
 - Hur skolan ska bli bättre på att uppmärksamma tecken på ökad frånvaro.
 - Vikten av fungerande närvarorapportering.
 - Definitioner av frånvaro.
 - Implementerat ”Skolnärvaromodellen”.
 - Orsaken till problematisk skolfrånvaro.
 - Skolfrånvaro och NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).
 - Organisera skolan för att främja närvaro utifrån goda lärmiljöer, trygghet och delaktighet.

Sammantaget framgår det att skolan arbetar systematisk både för att främja närvaro och förbygga, åtgärda och följa upp elevernas frånvaro.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Ledning och stimulans samt extra anpassningar

Skolan arbetar med differentierad undervisning både utifrån ett montessoriperspektiv och allmänt som en del i ledning och stimulans.

Skolan använder sig av en åtgärdstrappa när en elev befaras riskera att inte uppnå betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper (tidigare kunskapskrav).

- Lärarna med stöd av arbetslag kartlägger elevens situation samt den egna undervisningen, lärmiljöns utformning och de generella anpassningarna för att göra justeringar. Vid behov kan elevhälsan rådfrågas om kartläggningen.
- När de generella anpassningarna inte fungerar sätter läraren skyndsamt in extra anpassningar. Extra anpassningar är de som läraren och arbetslaget kan ordna inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet dokumenteras digitalt i elevens individuella utvecklingsplan (IUP). Lärarna kan konsultera specialpedagog vid behov, har uppgift att informera vårdnadshavare och göra en utvärdering, minst en gång per termin, utöver utvecklingssamtalet.

Arbetsgång särskilt stöd

Skolledningen är ganska nöjd med arbetsgången kring särskilt stöd processen samtidigt som de menar att vissa delar behöver utvecklas. Det handlar bland annat om grundarbetet innan det är aktuellt med särskilt stöd och få en bättre systematik i arbetet.

- Klassläraren signalerar till elevhälsan att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och har gjort en kartläggning. Detta sker via en anmälningsblankett. Vårdnadshavarna informeras.
- Specialpedagogen genomför en utredning för att utreda om eleven är i behov av särskilt stöd i samråd med läraren. Analys görs gemensamt i elevhälsoteamet.
- När utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd fattar rektor beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet utarbetas i samverkan mellan elevhälsan, lärare, elev och vårdnadshavare.
- Åtgärdsprogrammet följs upp av lärare och elevhälsan.
- Om utredningen visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd beslutar rektor att de extra anpassningarna fortsätter.

På mellanstadiet finns det en flexenhet där specialpedagoger och speciallärare undervisar eleverna en till en eller i mindre grupp. På högstadiet finns det både en flexenhet och en studio där elever kan få särskilt stöd. I flexenheten undervisar specialpedagoger och speciallärare och i studion undervisar lärare som inte har fulla scheman i sin ordinarie undervisning. Pedagoger från fritidshemmet kan agera elevassistenter under skoltid.

Åtgärdsprogram

Den 31 oktober 2022 hade 27 elever ett utarbetat åtgärdsprogram.

Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9
1	1	3	5	3	4	4	6

I Borås Stads kommunala skolor ökar antal åtgärdsprogram med stigande ålder vilket även stämmer överens på Malmen Montessori.

I dokumentation framgår det att två elever har anpassad studiegång och dessa elever har åtgärdsprogram. Innan åtgärdsprogram har utarbetats har en pedagogisk utredning genomförts.

Vid besöket har tre oidentifierade åtgärdsprogram lämnats över. En elev går i årskurs 5 och två elever i årskurs 7. I samtliga åtgärdsprogrammen finns beskrivningar av elevernas behov under avsnitt "Behov av särskilt stöd". Under detta avsnitt förekommer det även flera beskrivningar av skolans åtgärder. Dessa beskrivningar kan med fördel flyttas till avsnitt "Åtgärder" De åtgärder av särskilt stöd som skolan sätter in har en tydlig koppling till beskrivningen av elevernas behov. Åtgärderna ska utvärderas och följs upp efter cirka åtta veckor.

Sammantaget framgår det att skolan arbetar systematisk med såväl ledning och stimulans som med extra anpassningar och särskilt stöd, samtidigt som

ledningen vid skolan ser att det finns ett fortsatt behov av utveckling inom området.

GRUNDSKOLEFÖRVALTNINGEN

Hayne Hedin
Chef Kvalitet och utveckling

Anmälningssärenden per mars 2023 Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Godkänna redovisning av anmälningssärenden och lägga dessa till handlingarna.

Ärendet i sin helhet

Protokoll från facklig samverkan i Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) per mars 2023.

Beslutsunderlag

1. Anmälningssärenden per mars 2023.

Samverkan

FSG:

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Delegationsbeslut per mars 2023 Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Godkänna redovisning av delegationsbeslut och lägga dessa till handlingarna.

Ärendet i sin helhet

Grundskola.

Inkomna överklaganden skolplacering perioden 2023-03-01—2023-03-28.

Placeringsbeslut 2023-2024 dnr 2023-00018
perioden 2023-03-01—2023-03-28.

Laglighetsprövningar skolplacering 2023-03-01—2023-03-28.

Ordförandebeslut skolplacering med syskonförtur för perioden
2023-03-01—2023-03-28.

Ordförandebeslut 2023-00037.

Beslut tidig skolstart förskoleklass 2023-03-01—2023-03-28.

Delegationsbeslut Ansökan om plats/utökad omsorgstid på fritidshemmet
enligt SL 14 kap 5-6 §§ perioden 2023-03-01—2023-03-28.

Delegationsbeslut uppskjuten skoltid perioden 2023-03-01—2023-03-28.

Personal.

Delegationsbeslut från förvaltningschef 2023-03-01—2023-03-28.

Framställan lokalanpassningar Sparsörskolan.

Framställan lokalanpassningar Bodaskolan.

Framställan lokalanpassningar Sjömarkenskolan.

Framställan lokalanpassningar Ekarängskolan.

Framställan Engelbrektskolan lokalanpassning.

Framställan Bodaskolan kontor teknikal lokalanpassning

Övriga delegationsbeslut.

Avslagsbeslut skolskjuts per februari 2023.

Beslutsunderlag

1. Delegationsbeslut per mars 2023.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)

Ordförande

Ulf Karlsson

Förvaltningschef